

HA.01.0003

Inventaire des archives de
Francis Dhanis
1862 - 1909

Description des archives

Nom:

Archives Francis Dhanis

Référence:

HA.01.0003

Dates extrêmes:

1892- 1896

Importance matérielle:

2 m.l.

Langues des pièces:

Les documents sont rédigés en Français pour la majeure partie

Lieu de conservation:

Musée royal de l'Afrique Centrale

Consultation et utilisation

Conditions d'accès

L'ensemble des archives de ce fonds peuvent être consultées librement au Musée royal de l'Afrique centrale selon les règles générales de consultation. Vous trouverez plus d'information à ce sujet sur le site du Musée royal de l'Afrique central: <http://www.africamuseum.be>.

Conditions de reproduction

La reproduction de ces archives est autorisée pour autant qu'elle soit réalisée à des fins privées et qu'elle se conforme aux règles générales de reproduction. Vous trouverez plus d'information à ce sujet sur le site du Musée royal de l'Afrique centrale: <http://www.africamuseum.be>.

Citation

Pour citer cet inventaire, il est nécessaire d'en donner d'abord la référence complète. Par la suite, la référence abrégée suffit.

Référence complète:

Musée royal de l'Afrique centrale, Tervuren, Archives Francis Dhanis, HA.01.0003, numéro dans l'inventaire.

Référence abrégée:

MRAC, Francis Dhanis, HA.01.0003, numéro dans l'inventaire.

TOM MORREN

**INVENTARIS VAN HET ARCHIEF
FRANCIS DHANIS
(1862-1909)**

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	5
DEEL 1: INLEIDING	7
A. Archieffonds Francis Dhanis.....	8
1. IDENTIFICATIE.....	8
1.1. Referentie(s).....	8
1.2. Titel.....	8
1.3. Datering.....	8
1.4. Beschrijvingsniveau	8
1.5. Omvang en medium van de beschrijvingseenheid (hoeveelheid, volume of afmeting)	8
2. CONTEXT.....	8
2.1. Geschiedenis van de archiefvormer.....	8
2.2. Geschiedenis van het archief	15
3. INHOUD EN STRUCTUUR.....	17
3.1 Bereik en inhoud	17
3.2. Selectie en aanvullingen.....	18
3.3. Oude ordening.....	19
3.4. Nieuwe ordening.....	19
4. VOORWAARDEN VOOR RAADPLEGING EN GEBRUIK.....	22
4.1. Voorwaarden voor raadpleging	22
4.2. Voorwaarden voor reproductie	22
4.3. Taal en schrift	22
4.4. Fysieke kenmerken en technische vereisten	23
4.5. Toegangen	23
5. VERWANT MATERIAAL	24
5.1 Bestaan en bewaarplaats van originelen	24
5.2 Bestaan en bewaarplaats van kopieën	24
5.3 Verwante beschrijvingseenheden.....	24
5.4 Publicaties	25
6. AANTEKENINGEN.....	27
7. BESCHRIJVINGSBEHEER	27
B. Bijlagen	29
Bijlage 1: Bibliografie Dhanis.....	29
Bijlage 2: Concordans van de boekdelen	30
Bijlage 3: Concordans van de losse stukken.....	31
Bijlage 4: Evolutie van structuren van de EIC (1885-1908).....	39
DEEL 2: INVENTARIS	42
A. Archiefschema.....	43
B. Archieffonds Francis Dhanis.....	46
1. Documenten betreffende het privéleven	46
I. Algemeen.....	46
II. Persoonlijke financiën	47

III. Felicitaties en feestelijkheden.....	48
IV. Koloniale aangelegenheden.....	50
2. Documenten betreffende het openbaar leven.....	52
I. Militaire Carrière in het Belgisch leger (1882-1906).....	52
II. Koloniale Carrière (1884-1906).....	54
A. Eerste termijn: lid van de vijfde expeditie van de Association Internationale Africaine (okt. 1884-mei 1885).....	54
B. Tweede termijn: districtscommissaris van de derde klasse/adjunct van de commandant in het <i>territoire</i> Bangala (apr. 1886-jan. 1887), ondercommissaris in het <i>territoire</i> Bangala (jan. 1887-jul. 1889) en commandant van de voorhoede-expeditie richting de monding van Aruwimi (1888 okt.-jul. 1889).....	56
C. Derde termijn: districtscommissaris (van de derde klasse) belast met speciale recruteringsmissie in Zuid-Afrika (okt. 1889-nov. 1889).....	64
D. Vierde Termijn: districtscommissaris van de eerste klasse belast met de leiding van de Kwango-expeditie (jan. 1890-jul. 1892), bevelhebber van het district Oost-Kwango (jun.1890-nov. 1891), het district Lualaba (jul. 1892-mrt. 1894) en de Arabische Zone (okt. 1893-sept. 1894) en Inspecteur van de Staat (mrt. 1894-sept. 1894).....	65
E. Vijfde Termijn: Inspecteur van de Staat in categorie B (jul. 1896-jul. 1900) en vice-gouverneur-generaal (apr. 1897-jul. 1900), opperbevelhebber over de Province Orientale (districten Stanley-Falls, Aruwimi en Uelle) (jul. 1896-jul. 1900) belast met de leiding van de Nijl-expeditie.....	81
F. Zesde termijn: Technisch adviseur bij de Anglo-Belgian India Rubber Company (1904 apr.-1904 sept.).....	100
G. Stukken betreffende de (post-)koloniale carrière van Francis Dhanis zonder duidelijke ontstaanscontext.....	102
III. Auteur en lid van wetenschappelijke amateurgezelschappen.....	104
3. Documentatie.....	108
I. Foto's.....	108
II. Publicaties.....	108
III. Krantenuittreksels.....	110
IV. Varia.....	110
4. Documenten vreemd aan het archief.....	112
I. Archief van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika.....	112
II. Archief van Estelle de Bonhomme.....	112
III. Archief van Ernest Dhanis.....	113
IV. Archief van Pierre Ponthier.....	113
V. Archief van Odilon De Heusch.....	113
VI. Archief van Lucien Bia.....	113
VII. Archief van Jacques De Dixmude.....	114
VIII. Archief van Eddystone.....	114
IX. Archief van Knut Svensson.....	114
C. Index op persoons- en plaatsnamen.....	115

DEEL 1: INLEIDING

A. ARCHIEFFONDS FRANCIS DHANIS

1. IDENTIFICATIE

1.1. Referentie(s)

HA.01.0003

1.2. Titel

Archieffonds Francis Dhanis.

1.3. Datering

1872-1908. Het merendeel van de hier beschreven archiefbescheiden dateren van de periode 1884-1900.

1.4. Beschrijvingsniveau

Archieffonds.

1.5. Omvang en medium van de beschrijvingseenheid (hoeveelheid, volume of afmeting)

477 archiefnummers.

2. CONTEXT

2.1. Geschiedenis van de archiefvormer

De naam van Francis Dhanis mag dan wel alom aanwezig zijn in publicaties over de beginperiode van de *État Indépendant de Congo* (EIC),¹ toch is er tot vandaag geen kritisch onderbouwde biografie verschenen. De oudere biografische bijdragen vallen vooral op door hun sterk vulgariserend, normatief en huldigend karakter.² Daartegenover staat de andere historiografische traditie van sensationele en weinig genuanceerde studies over de wreedheden van het koloniaal systeem die na de dekolonisatie een nieuwe elan kreeg.³ Niettemin is er de laatste jaren meer evenwichtig onderzoek verricht naar Francis Dhanis, maar steeds meer spitste dit zich toe op één periode of aspect van Dhanis' carrière.⁴ Met de

¹ Zie 5.4. Publicaties

² P. MARECHAL, *De <<Arabische>> campagne in het Maniema-gebied (1892-1894), Situering binnnen het kolonisatieproces in de Onafhankelijke Kongostaat* (Annalen Historische Wetenschappen. Vol. 18), Tervuren, 1992, 3. Marechal haalt hier het voorbeeld aan van Comeliau: COMELIAU, M.L., *Dhanis*, Brussel, 1943.; COMELIAU, M.L., 'Dhanis (Francis-Ernest-Joseph-Marie, baron)', *Belgische Koloniale Biografie*, I, Brussel, 1948, 311-325.

³ J.L. VELLUT, 'Voorwoord', *Congo. De impact van de kolonie op België*, G. VAN THEMSCHE, Tielt, 2007, 9-15.

⁴ Voorbeelden: P. MARECHAL, *De <<Arabische>> campagne in het Maniema-gebied (1892-1894), Situering binnnen het kolonisatieproces in de Onafhankelijke Kongostaat* (Annalen Historische Wetenschappen. Vol. 18), Tervuren, 1992. en C. VAN CAPPELLEN, *Dhanis. Het maken van een koloniale held*, ongepubliceerde masterproef, Katholieke Universiteit Leuven, Departement Geschiedenis, 2008.

volgende biografie van Francis Dhanis is getracht om op basis van bestaande literatuur een beknopte en objectieve synthese van zijn leven te schrijven.

Francis-Ernest-Joseph-Marie Dhanis werd op 13 mei 1862 in Londen geboren als de zoon van de Belgische diplomaat Joseph Dhanis en de Ierse Brigitte Maher. De eerste zeven jaar van zijn leven bracht hij door in Groot-Brittannië, daarna verhuisde hij met zijn familie naar Sint-Niklaas-Waas, hoewel de wortels van de familie Dhanis in Antwerpen lagen.⁵ Over zijn jeugd jaren in Groot-Brittannië en België is niet veel geweten.

Op 21 september 1880 begon Dhanis zijn militaire carrière bij het regiment van de genietroepen. In dezelfde periode gaf hij een stenografisch tijdschriftje uit met de titel '*Le Globe Stenographique*'. Twee jaar later, op 20 maart 1882, werd hij in de graad van korporaal toegelaten tot de *École Militaire* waar hij in mei 1884 als onderluitenant afstudeerde.⁶

Daarop sloot Dhanis zich aan bij de *Association Internationale Africaine* (AIA), een in 1876 opgerichte vereniging die onder het voorzitterschap van Leopold II een internationaal gezelschap van mensen met politieke, commerciële of wetenschappelijke belangstelling voor het Afrikaanse continent. Toch fungeerde deze van opzet humanitair-wetenschappelijke associatie als een maskerade voor Leopolds politieke en economische plannen in de regio. In eerste instantie rekende de vorst vooral op het Belgische comité binnen de AIA om zijn doelstellingen te realiseren. Leopold liet in de wedloop naar een stuk van het zwarte continent niets aan het toeval over en richtte in 1879 de aan zijn persoon gebonden *Association Internationale du Congo* (AIC) op. Van meet af aan legde de Belgische afdeling van de AIA zich toe op de verkenning van het Centraal-Afrikaanse binnenland vanuit Zanzibar, terwijl de AIC op de Congostroom opereerde. Werkstations of *postes* moesten de Belgische aanwezigheid zichtbaar maken en veiligstellen. Op korte termijn zou een ketting van *postes* Midden-Afrika doorkruisen.⁷

In september 1884 ontving Dhanis het bericht van zijn deelname aan de volgende AIA-expeditie. Deze vijfde expeditie onder leiding van Jérôme Becker (1850-1912) vertrok in oktober 1884 en had tot doel om via de *postes* Karema en Mpala (beide gelegen aan het Tanganyika-meer) naar Nyangwe, het bolwerk van de Arabieren⁸ op de Lualaba (zijrivier van de Congo), door te stoten. Logistieke problemen met de karavaan en de gezondheidssperikelen van Becker zorgden ervoor dat de expeditie in Zanzibar vastliep. Bovendien luidde de uitkomst van de Conferentie van Berlijn (nov. 1884-feb. 1885) het einde in van de Belgische expedities langs de oostkust. Leopold II verkreeg het persoonlijk bezit de

⁵ M.L. COMELIAU, *Dhanis*, Brussel, 1943, 11-24.; TERVUREN, Koninklijk Museum voor Midden Afrika (KMMA), *Fonds Francis Dhanis*, HA.01.0003, nr. 443: <<Généalogie de la famille du Baron Dhanis>>, 1897, 1901.

⁶ KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 34-36.; M.-L. COMELIAU, 'Dhanis (Francis-Ernest-Joseph-Marie, baron)', *Belgische Koloniale Biografie*, I, Brussel, 1948, 311-312.; KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 399: Exemplaren van het maandblad *Le Globe Sténographique*, uitgegeven door Francis Dhanis, 1880 mrt.-1881 jan.

⁷ I. NDAYWEL È NZIEM, *Histoire générale du Congo de l'héritage ancien à la République Démocratique*, Parijs en Brussel, 1998, 271-277.

⁸ MARECHAL, *De <<Arabische>> campagne in het Maniema-gebied (1892-1894)*, 1. In de literatuur bestaan er verschillende benamingen om het 'Arabisch-negrïde mengvolk van Zanzibar en het Oost-Afrikaanse kustgebied' aan te duiden. Hier kiezen we resoluut voor de term 'Arabieren', hoewel achter deze term een complexe ethnische realiteit schuil gaat.

gebieden van de AIC, maar deed afstand van de *postes* van de AIA. De *Etat Indépendant de Congo* was een feit. Daarop keerden Dhanis en de overige expeditieleden in mei 1885 terug naar België.⁹

In afwachting van een volgende expeditie was Dhanis te Brussel tewerkgesteld binnen de administratie van de *Gouvernement Centrale* van de EIC. Op 23 maart 1886 werd zijn geduld beloond en vertrok Dhanis voor de tweede maal richting het Afrikaanse continent. Dhanis ontving de titel van districtscommissaris van de derde klasse en werd verbonden aan districtscommissaris van de eerste klasse Camille Coquilhat die het bevel over de *territoires des Bangalas* (gebied rond het huidige Makanza) voerde. Als secretaris ontfermde Dhanis zich voornamelijk over de administratieve taken. Ook onder Coquilhats opvolger, Willem-Frans Van Kerckhoven, bleef hij aanvankelijk zijn secretarisfunctie uitoefenen.¹⁰

In de zomer van 1888 werden in Brussel en Boma plannen gesmeed voor de oprichting van een *poste* aan de monding van de Aruwimi in de Congostroom. De algemene leiding van de expeditie lag bij kapitein Léon Roget, maar Dhanis moest als aanvoerder van de voorhoede het pad effenen. Op 25 oktober 1888 vatte hij de tocht naar de riviermonding aan. Onderweg richtte hij verschillende *postes* op aan de oevers van de Congostroom en creëerde op deze manier een netwerk van bevoorradingspunten voor het nog op te richten kamp. Uiteindelijk bereikten Dhanis en zijn gevolg de monding te Basoko in februari 1889 en begonnen onmiddellijk met de werken van de nieuwe uitvalsbasis. In juni 1889 droeg Dhanis de leiding van Basoko over aan zijn ondergeschikte Pierre Ponthier en keerde hij terug naar België waar hij in juli 1889 aankwam. Dhanis kreeg de nodige eretekens opgespeld en promoveerde tot luitenant.¹¹

Geen vier maanden na zijn terugkeer, op 31 oktober 1889, belastte de centrale regering van de EIC Dhanis met een bijzondere missie. Hij moest nagaan of het mogelijk was om in de Engelse kolonie Zoulouland (regio in het huidige Zuid-Afrika) 200 zwarte soldaten voor de *Force Publique* en 4 à 500 werkers voor de *Compagnie du Chemin de fer du Congo* te recruter. Dhanis was amper in Lissabon aangekomen toen hij het bericht ontving dat zijn missie werd afgebroken.¹²

In februari 1890 volgde een nieuwe opdracht. Als districtscommissaris van de eerste klasse moest hij leiding geven aan 'geheime verkenningmissies' in het oostelijk en zuidelijk bekken van de Kwangorivier. De expeditie onder leiding van Dhanis ging van start in mei 1890 en zou in de tijdsperiode van een jaar het grondgebied van de EIC gevoelig uitbreiden. Dhanis volgde hierbij de geijkte strategie van het afsluiten van verdragen met lokale potentaten (*actes de soumission*) die al dan niet gedwongen afstand deden van hun grondgebied. Ondertussen had Leopold II in juni 1890 per decreet de bestuurlijke indeling van de EIC herschikt en had hij zonder het resultaat van Dhanis' expeditie af te wachten het district Oost-Kwango opgericht.

⁹ E. DESSY, 'Becker (Jérôme)', *Koloniale Biografie*, deel 1, Brussel, 1948, 96.; COMELIAU, 'Dhanis', 311-312.

¹⁰ COMELIAU, *Dhanis*, 25-28.; COMELIAU, 'Dhanis', 313.

¹¹ E. JANSSENS en A. CATEAUX, *Les Belges au Congo*, deel 1, Antwerpen, 1908, 54.; MARECHAL, *De <<Arabische>> campagne in het Maniema-gebied (1892-1894)*, 24-26.; COMELIAU, *Dhanis*, 29-46.; F. DHANIS, 'Le district d'Upoto et la fondation du camp de l'Aruwimi', *Bulletin de la Société Royale Belge de Géographie*, 14 (1890), 5-44.; KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 40: Benoemingsbrief van minister van oorlog, 1889 jul.

¹² COMELIAU, *Dhanis*, 45-46.; KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 106: Ingekomen brieven van het Département de l'intérieur, 1889 okt.-1889 nov.

Daarbij had hij Dhanis aangewezen als districtschef. De Portugezen in het naburige Angola vonden dat Dhanis' onderneming tegen alle internationale afspraken inging en dreigden met militaire acties maar via diplomatiek overleg werd een compromis bereikt.¹³

Terwijl Belgische en Portugese diplomaten het geschil over het Kwangobekken verder uitklaarden, hadden Brussel en Boma in april 1891 besloten om Dhanis elders in te zetten. Net als in het Kwango-gebied beoogde Leopold II door een snelle interventie in de regio Katanga zo veel mogelijk gebied te bezetten alvorens de Britse concessiemaatschappijen het zouden claimen. De vorst had Paul Le Marinel, de districtscommissaris van Lualaba, met de uitvoering van de expeditie belast, terwijl Dhanis hem vanuit Oost-Kwango zou bijtreden. Het plan liep vertraging op door interne discussies en werd tijdelijk uitgesteld. Daarop verliet Dhanis het Kwango-gebied pas in december 1891 en reisde door naar Lusambo (hoofdplaats Lualaba-district) waar hij op 6 februari 1892 aankwam. Op 24 maart 1892 nam hij het bevel van het district over van Le Marinel.¹⁴

Voor Dhanis' aankomst in Lusambo hadden zich in de omgeving nabij Stanley Falls al enkele incidenten tussen Arabieren en agenten van de EIC voorgedaan. De spanning tussen beide partijen zou de volgende maanden verder toenemen en zou ten slotte leiden tot een grootschalig conflict die in de koloniale literatuur beter bekend staat als "la campagne arabe" of de 'Arabische campagne'.¹⁵

Brussel beval de nieuwe districtschef van Lualaba de voortzetting van de expeditie richting Katanga, maar Dhanis oordeelde dat hij eerst moest optreden tegen de herhaaldelijke razzia's van Ngongo Lutetes benden in het district. Ngongo was een invloedrijk stamhoofd met een groot militair gevolg en een belangrijk vazal van de beruchte Arabische ivoor- en slavenhandelaar Tippu Tip. Desalniettemin wist Dhanis hem en enkele afhankelijke stamhoofden *manu militari* te onderwerpen aan het gezag van de EIC en op deze manier los te weken van de Arabische heerschappij (september-oktober 1892). Dhanis zou in Ngongo een belangrijke bondgenoot vinden die de invloed van de EIC uitbreidde tot de linkeroever van de Lomami-rivier.¹⁶

Sefu, de zoon van Tippu Topp, was niet opgezet met die afvalligheid van zijn vazallen en wou een strafexpeditie ondernemen tegen Ngongo en de andere overgelopen stamhoofden. Gezien de lokale sleutelpositie van Ngongo Lutete kon Dhanis dit niet laten gebeuren, maar ondanks Sefu's dreigementen kon Dhanis niet rekenen op bijkomende hulp van Boma. Ook werd hij weerhouden om zelf enige militaire acties tegen de Arabieren op touw te zetten, omdat de bijzondere relatie met Tippu Tip, die in dienst van de EIC als gouverneur van Stanley Falls optrad, niet in het geding te brengen. Gezien de economische belangen en familiale betrokkenheid hield de Arabische voorman zich opvallend afzijdig gedurende het hele conflict. Door het onvermogen van Dhanis en Sefu om tot een vergelijk over Ngongo

¹³ JANSSENS en CATEAUX, *Les Belges au Congo*, 55-57.; COMELIAU, *Dhanis*, 48-49.; F. DHANIS, 'L' exploration et l'occupation du Kwango oriental', *Bulletin de la Société Royale de Géographie d'Anvers*, 30 (1906), 53-57.; J. OMASOMBO TSHONDA red., *Kwango, Le Pays des Bana Lunda*, Tervuren, 2012, 164-165.

¹⁴ MARECHAL, *De <<Arabische>> campagne in het Maniema-gebied (1892-1894)*, 56-57.

¹⁵ Voor een goede voorgeschiedenis van het conflict: N. R. BENNETT, *Arab Versus European, Diplomacy And War in Nineteenth-Century East Central Africa*, Londen, 1986, 217-237.

¹⁶ MARECHAL, *De <<Arabische>> campagne in het Maniema-gebied (1892-1894)*, 57-78.; BENNETT, *Arab Versus European*, 237-238.

Lutete te komen en de wederzijdse provocaties (de slachting van de expeditie Hodister, de expeditie Van Kerckhoven, ...) escaleerde de situatie al gauw tot een open oorlog. Op 22 november 1892 kwam het in Chige voor de eerste maal tot een gewapend treffen tussen de gezamenlijke troepen van de *Force Publique*, Ngongo Lutete en andere stamhoofden enerzijds én de Arabische troepen anderzijds. Het draaide uit op een verpletterende overwinning voor de troepen van de EIC.¹⁷

Sefu en zijn verslagen leger trokken zich terug tot achter de Lualaba, terwijl Dhanis zonder orders van Boma en met de hulp van Ngongo Lutete de Arabische invloedzone tussen de Lomami en de Lualaba onder zijn controle bracht. De Arabieren slaagden er nooit echt in om de verdediging te organiseren. In een vlaag van frustratie om de vele verliezen worden de Resident van Kasongo Jozef Lippens en diens adjunct Henri De Bruyne in november 1893 op gruwelijke wijze geëxecuteerd. Op 4 maart 1893 staken Dhanis' troepen de Lualaba over en namen zonder al te veel weerwerk het Arabische bolwerk Nyangwe in. Een maand later, op 22 April 1893, viel na een kort gevecht het andere Arabische bolwerk Kasongo. Sefu wist in Kasongo uit de handen van de *Force Publique* te blijven en trok zich terug naar Udjiji. Daarmee eindigde de eerste fase van de Arabische campagne.¹⁸

Na de inname van Kasongo was er geen direct gevaar meer van de Arabieren en Dhanis stelde een samenwerking voor met de antislavernijexpeditie van Jules Jacques aan het Tanganyikameer. Het uitblijven van instructies uit Boma en het gebrek aan manschappen en levensmiddelen verhinderden de uitvoering van nieuwe initiatieven. In september 1893 namen enkele blanke officieren Ngongo Lutete gevangen zonder medeweten van Dhanis. In vreemde omstandigheden veroordeelden zij hem op beschuldiging van hoogverraad tot de doodstraf. Dhanis kon de executie niet meer verhinderen wat een enorm aderlating betekende voor de militaire getalsterkte en de greep op het bestuur. In tussentijd had Dhanis om organisatorische redenen al de leiding van het Lualuba-district aan Cyriaque Gillain afgestaan en voor zichzelf hij de leiding van de nieuw verworven gebieden (*territoire arabe*) gereserveerd, wat later door de regering werd bekrachtigd.¹⁹

De Arabieren profiteerden van het intermezzo om zich opnieuw te organiseren onder de leiding van Rumaliza. Arabische troepen naderden Kasongo in oktober 1893 waarop Dhanis tot de aanval overging. Hiermee begon de tweede fase van de 'Arabische Campagne'. Rumaliza gaf blijk van meer strategisch doorzicht dan de vorige Arabische leiders zodat de beide partijen meer aan elkaar gewaagd waren. Na enkele pittige veldslagen kampte Dhanis met een tekort aan munitie en levensmiddelen, maar de Arabieren konden hier geen voordeel uit slaan. Al snel evolueerde de situatie in een *boma*-oorlog, waarbij de troepen van de EIC hun tanden stuk beten op de strategisch gelegen *boma's* van de Arabieren. In januari 1894 kreeg Dhanis de gevraagde versterking en keerden de winstkansen definitief in het voordeel van de EIC. De val van Kabambare op 25 januari 1894 betekende het einde van de Arabische campagne. Op hetzelfde moment werd de tocht richting het Tanganyikameer meer ingezet en vonden de troepen van Dhanis aansluiting met de antislavernijexpeditie van

¹⁷ MARECHAL, *De <<Arabische>> campagne in het Maniema-gebied (1892-1894)*, 79-112.; BENNETT, *Arab Versus European*, 238-239.

¹⁸ MARECHAL, *De <<Arabische>> campagne in het Maniema-gebied (1892-1894)*, 113-150.; BENNETT, *Arab Versus European*, 239-241.

¹⁹ MARECHAL, *De <<Arabische>> campagne in het Maniema-gebied (1892-1894)*, 151-199.

Georges Descamps (de opvolger van Jacques). Het resultaat van de Arabische campagne was een enorme gebiedsuitbreiding: het gebied tussen de Sankuru en het Tanganyikameer en het gebied tussen Lac Moero en Lac Kivu waren volledig losgeweekt van de Arabische invloedssfeer.²⁰

In april 1894 volgde de benoeming tot *Inspecteur de l'état* waardoor zijn leiding over de troepen in de oostelijke districten formeel bevestigd werd.²¹ De bevelhebber achtte het nodig om vóór zijn terugkeer naar Europa enkele administratieve reorganisaties door te voeren. Zijn overwinning op de Arabieren was in het vaderland niet onopgemerkt voorbij gegaan. Toen hij in oktober 1894 voet aan wal zette in Antwerpen, werd hij ontvangen als een nationale volksheld. Als ultiem eerbewijs had Leopold II hem een jaar eerder in de adelstand opgenomen als baron Francis Dhanis.²²

Op 6 november 1895 verliet Dhanis België voor een volgende termijn. In de functie van *inspecteur de l'état* kreeg Dhanis het opperbevel over de districten Stanley-Falls (ook wel *Province Oriental* genoemd), Aruwimi en Uele. Hij zou een spilfiguur spelen in de uitvoering van Leopolds wens om de noord-oostgrens van zijn kolonie in verbinding te brengen met de Nijl. De inlijving van de enclave Lado, een gebied gelegen in regio Bahr el-Ghazal aan de Boven-Nijl dat in mei 1894 van de Britten in concessie was gekregen, vormde de eerste stap. Van hieruit zou in een volgende fase verder noordwaarts worden getrokken.²³

De bestond uit twee verschillende expedities, de ene uit Dungu onder leiding van Louis Chaltin en de andere uit Stanley Falls onder leiding van Dhanis, die elkaar in Dirfi zouden ontmoeten waar beide troepenmachten onder het oppergezag van Dhanis Lado zouden innemen. Dhanis ondervond grote hinder bij de recrutering van soldaten ten gevolge van de opstand in de kazerne van Luluabourg (juli 1895). De expeditie Chaltin was reeds een maand vertrokken toen Dhanis van start ging (oktober 1896). In Dirfi ontving Chaltin het bevel om de aankomst van Dhanis niet af te wachten en Lado reeds binnen te trekken. Chaltin slaagde er op 18 februari 1897 in om de Mahdisten, aanhangers van een islamitische politieke beweging, uit hun hoofdstad Redjaf te verdrijven. Van daaruit bezette hij het overige gebied van de concessie. Een volgende expeditie naar het noorden zat er evenwel niet in door de gebeurtenissen in Dhanis' expeditie.²⁴

Op 14 februari 1897 kwamen de soldaten van Dhanis' voorhoede in opstand tegen hun blanke officieren. In de literatuur beschouwt men deze woedeuitbarsting als een onderdeel van de 'révoltes batetelas', een verzamelterm voor de lokale verzetsbewegingen in de schoot van de *force publique*. Het verzet reageerde op de slechte behandeling van de blanke officieren en werd gedragen door de 'omgeschoolde' soldaten van de voormalige Arabische troepenmacht.²⁵

²⁰ MARECHAL, *De <<Arabische>> campagne in het Maniema-gebied (1892-1894)*, 198-229.; BENNETT, *Arab Versus European*, 241-242.

²¹ KMMA, Fonds Dhanis, HA.01.0003, nr. 112: Decreet uitgevaardigd door Leopold II, mrt. 1894.

²² COMELIAU, *Dhanis*, 134-143.

²³ NDAYWEL È NZIEM, *Histoire générale du Congo*, 301.; JANSSENS en CATEAUX, *Les Belges au Congo*, 136-137.

²⁴ NDAYWEL È NZIEM, *Histoire générale du Congo*, 301.; COMELIAU, *Dhanis*, 148-149.

²⁵ NDAYWEL È NZIEM, *Histoire générale du Congo*, 299.

Anders dan eerdere muiterijen kreeg de EIC lang geen vat op de rebellerende soldaten van de Dhanis' voorhoede. Nadat de opstandige soldaten hun blanke officieren hadden vermoord, keerden ze op hun passen terug en richtten ze zich tegen de troepen van Dhanis zelf. Dhanis verloor de eerste confrontaties (Ekwanga, Irumu en Mawabi) moest heel wat gebied prijsgeven aan de in aantal toenemende opstandelingen (maart 1897). In het strijdgewoel sneuvelden heel wat blanke officieren onder wie Dhanis' jongere broer Louis. Onwetend over de benarde situatie ontving Dhanis Brussel de titel van vice-gouverneur-generaal (april 1897).²⁶

De troepen van de EIC dienden de opstandelingen een zware nederlaag toe bij Haut-Lindi (juli 1897) waardoor de groep verbrokkelde over een uitgestrekt gebied langs het Edward-, Kivu- en het Tanganyikameer. De maanden daarna kwam het tot enkele bloedige confrontaties (Boko, Piani Kikunda, Kaboge, Uvira, Gwese, Sungala) tussen de opstandelingen en de detachementen van Dhanis' officiers. De repressie van de muiterij verliep moeizaam. Begin 1898 besloot de regering het over een andere boeg te gooien en stuurde majoor Alphonse Vangele als vervanger van Dhanis naar het gebied. Van Gele nam het roer over in september 1898 maar moest na twee maanden afhaken wegens ziekte waarop de regering Dhanis verzocht om zijn functie terug op te nemen.²⁷

Kabambare was ondertussen in handen gevallen van de opstandelingen (november 1898), maar vanaf december 1898 begonnen de strijdkansen te keren in het voordeel van de EIC. In korte tijd werd Kabambare heroverd en werd de muiters een zware nederlaag toegebracht op het slagveld van Bwana-Debwa. De volgende maanden voerde de *force publique* nog enkele succesvolle aanvallen uit tegen de opstandelingen (Sungula, Baraka, Kaboge). In oktober 1899 slaagde Dhanis' troepen erin de poste Uvira opnieuw te bemannen wat het einde van de open oorlogvoering markeerde. De overgebleven opstandelingen vluchtten deels naar het Duitse Tanzania, een ander deel zette de guerilla-activiteiten verder tot 1902. Op 4 juli 1900 droeg Dhanis het commando van de *Province Orientale* over aan Justin Malfeyt.²⁸

De ontvangst in België was eerder lauwtjes en Dhanis schoof een volgende termijn in Congo een tijdje voor zich uit. In januari 1901 trouwde hij met Estelle de Bonhome met wie hij drie jongens zou krijgen. Hij verkreeg dispensatie van actieve dienst in het Belgisch leger en ging aan de slag in het *Institut cartographique militaire*. Ondertussen stonden Leopold en zijn adviseurs hem toe om een graantje mee te pikken in één van de bestuursraden van de private ondernemingen. Zo duidde de overheid van de EIC Dhanis aan als afgevaardigde in de *conseil d'administration* van de pas opgerichte *Compagnie des Chemins de fer du Congo Supérieur aux Grands-Lacs* (januari 1902).²⁹

In 1904 aanvaardde Dhanis een aanbod voor de functie van technisch adviseur van de *Anglo-Belgian India Rubber Company* (ABIR). ABIR was een Engels-Belgische (na 1898 enkel nog

²⁶ JANSSENS en CATEAUX, *Les Belges au Congo*, 138-141.; NDAYWEL È NZIEM, *Histoire générale du Congo*, 303.; KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 113: Decreet uitgevaardigd door Leopold II, apr. 1897.

²⁷ JANSSENS en CATEAUX, *Les Belges au Congo*, 141-155.; KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 312: Briefwisseling met Alphonse Vangele, 1898 jan.-1898 nov.

²⁸ JANSSENS en CATEAUX, *Les Belges au Congo*, 141-155.; NDAYWEL È NZIEM, *Histoire générale du Congo*, 303.

²⁹ COMELIAU, *Dhanis*, 237-250.; NDAYWEL È NZIEM, *Histoire générale du Congo*, 386.

Belgische) concessiemaatschappij die op 6 augustus 1892 te Antwerpen was opgericht. Gesteund door de EIC installeerde de maatschappij een militaristisch regime van rubberontginning dat gestoeld was op een en buitensporige uitbuiting van de autochtone bevolking in het stroomgebied van de Lopori en de Maringa (district Equateur). In 1904 verkeerde het bedrijf in slechte economische papieren door uitgeputte rubbervoorraden en het toegenomen geweld. Naar aanleiding van deze malaise vertrok Dhanis in april 1904 opnieuw naar Congo met de taak om verschillende posten van ABIR te visiteren. De inspectieronde duurde tot oktober 1904 en daarna keerde Dhanis reeds terug naar huis.³⁰

Terug in België hervatte Dhanis zijn carrière in het leger, maar de verschillende termijnen in Congo hadden hun fysieke tol geëist. Hij was dermate verzwakt dat de legerleiding in september 1906 officieel instemde met zijn vervroegd pensioen. Op 13 november 1909 overleed hij ten gevolge van leukemie.³¹

2.2. Geschiedenis van het archief

Het archieffonds Francis Dhanis is één van de 350-tal archieven van privé-personen die in het bezit is van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika (KMMA). Het KMMA heeft echter maar een specifiek fragment van de het fonds in zijn bezit, namelijk die stukken die verband houden met de koloniale carrière van Francis Dhanis. Dit is een gevolg van het toenmalige acquisitiebeleid van het museum op het moment dat het archief in 1928 werd binnengehaald. De reconstructie van de archiefgeschiedenis bevat bijgevolg enkele hiaten.

Latere herordeningen en de onvolledigheid van het archief maken het onmogelijk om iets over de periode voor de schenking te vertellen. Vanuit de officiële koloniale instanties was Dhanis verplicht om verschillende documenten (dagboeken, personeelsstaten, ...) bij te houden die later konden worden opgevraagd.³² De grote afstand tussen regeringsorganen en lokale agenten maakte echter dat tussen instructie en praktijk een wereld van verschil lag.³³ Het archief reisde altijd mee met zijn eigenaar hoewel er in sommige *postes* plaatsen waren voorzien waar men een deel kon achterlaten.³⁴ Uiteraard waren de extreme klimatologische omstandigheden en de oorlogssituaties alles behalve ideaal voor de bewaring van het archief.

Het eerste schriftelijke spoor van het archief vindt men terug in de schenkingsdossiers van het KMMA. Vanaf de late jaren twintig van de vorige eeuw zette het museum zwaar in op een actief acquisitiebeleid waarbij ze zich tot doel stelde om zoveel mogelijk archieven van oud-kolonialen binnen te halen.³⁵ In deze context nam Frans Cornet (1884-1970), werknemer en later hoofd van de *Section des Sciences Morales, Politiques et Historiques*, in januari 1928 contact op met Estelle de Bonhome, de weduwe van Francis Dhanis. De vrouw toonde zich

³⁰ COMELIAU, *Dhanis*, 247-250.; NDAYWEL È NZIEM, *Histoire générale du Congo*, 330.; R. HARMS, 'The World Abir Made: The Margina-Lopori Basin, 1885-1903', *African Economic History*, 12 (1983), 125-139.

³¹ COMELIAU, *Dhanis*, 251-257.

³² Bijvoorbeeld: KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 76: Instructies van *commandant du territoire* van Bangala Willem-Frans Van Kerckhoven, nov. 1888.

³³ MARECHAL, *De <<Arabische>> campagne in het Maniema-gebied (1892-1894)*, 250-251.

³⁴ KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 84, dagboek van de voorhoede-expeditie, 1888 okt.-1889 mrt.

³⁵ COUTTENIER, 'No Documents, no history', 129-130 en 140-141.

onmiddellijk bereid om zowel het archief als de onderscheidingstekens van Dhanis aan het museum te schenken. De schenking vond plaats op 7 mei 1928; behalve archief kwamen ook nog 11 eretekens, 14 lintjes met inscripties en 8 foto's over.³⁶

Hierbij moeten twee belangrijke kanttekeningen geplaatst worden. Een eerste vaststelling is dat een belangrijk deel van het archieffonds in het privébezit van de weduwe bleef. Bij de verwerving van de papieren lag Cornets focus hoofdzakelijk op het koloniale aspect van Dhanis' leven. Hij nam enkel die stukken mee die hij in dit opzicht geselecteerd had en waarvoor hij uiteraard de toestemming van de weduwe had. Van het achtergebleven deel werd voor de laatste keer melding gemaakt in de doctoraatsproef van Phillipe Maréchal in 1991. Het archief bevond zich toen bij Francis Dhanis' kleinzoon Pierre Dhanis.³⁷

Ten tweede bestond er voor aanvang van dit inventarisatieproject een handgeschreven inventaris waarvan de auteur en de ontstaansdatum nergens vermeld worden.³⁸ Deze gegevens zijn cruciaal om de aan- en afwezigheid van enkele archiefbescheiden te verklaren. Zo is het opvallend dat de inventaris enkel de koloniale archiefproductie van Dhanis oplijst en geen melding maakt van de geschonken stukken over diens militaire carrière en privé-leven. Omgekeerd bevinden niet alle stukken uit de inventaris zich in het KMMA, maar waren een aantal van die ontbrekende documenten in 1991 nog in het bezit van de familie.³⁹ De inleiding van de inventaris scheidt hier ook geen duidelijkheid.

Het enige aanknopingspunt is de figuur van dokter Joseph Meyers. Meyers stond hem bij tijdens het neerslaan van de Batetela-opstand en was achteraf bevriend gebleven met Dhanis. Op het moment van de schenking was hij bezig met de redactie van een publicatie over Dhanis en had daarom enkele stukken uit diens archief in zijn bezit. Nog in 1929, een jaar na de schenking, maant Cornet Meyers aan om de stukken die hij niet meer nodig heeft aan het museum over te maken. De reden hiervoor was dat Cornet hen nodig had voor het opstellen van een inventaris.⁴⁰ Of de inventaris van Cornet dezelfde is als de hier vernoemde kan niet direct worden aangetoond. Wel kan men zeggen dat de schenking en het voorval met Meyers bijgedragen heeft tot de weinig overzichtelijke verspreiding van het volledige archieffonds.

Ten slotte bevat dit fonds stukken die niet meteen deel uitmaken van het eigenlijke archief. Op de eerste plaats zijn er heel wat stukken die men als documentatie kan bestempelen. Daarnaast bevat het archieffonds Dhanis enkele bescheiden die volgens het herkomstprincipe thuishoren in een ander archiefbestand. Dit zijn ten eerste de bescheiden die door andere kolonials zijn opgesteld en wiens aanwezigheid in het bestand niet voortkomt uit één van de taken van Dhanis. Zo behoort het meegenomen dagboek van een overleden EIC-agent niet tot het archief van Dhanis, tenzij het dagboek door diezelfde agent

³⁶ TERVUREN, *Koninklijke Museum voor Midden-Afrika*, Archieven van het Museum, Section histoire du temps colonial, *verwervingsdossier Dhanis*, 1928.; KMMA, Fonds Dhanis, HA.01.0003, nr. 465: verwervingsdossier Francis Dhanis, 1928 feb.-1930 okt.

³⁷ MARECHAL, *De <<Arabische>> campagne in het Maniema-gebied (1892-1894)*, 397-398.

³⁸ KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 466 : inventaris van het archieffonds Francis Dhanis, 2 de h

³⁹ MARECHAL, *De <<Arabische>> campagne in het Maniema-gebied (1892-1894)*, 397-398.

Maréchal vermeldt dat hij enkele van deze stukken geraadpleegd heeft in het privé-archief van Pierre Dhanis enkele. Hij heeft van deze stukken fotokopies en microfilms laten maken.

⁴⁰ KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 465: verwervingsdossier Francis Dhanis, 1928 feb.-1930 okt.

ter controle werd opgestuurd naar Dhanis. Daarnaast zijn er die stukken die na Dhanis' dood door derden aan het bestand zijn toegevoegd. Het betreft stukken afkomstig uit het museumarchief en bescheiden van enkele familieleden.

3. INHOUD EN STRUCTUUR

3.1 Bereik en inhoud

Het archieffonds Francis Dhanis is de papieren neerslag van de koloniale carrière van één van de protagonisten van de geschiedenis van de *État Indépendant de Congo* (1885-1908). Het belang van persoonsarchieven zoals dat van Dhanis kan moeilijk worden overschat, aangezien ze voor het onderzoek naar de kolonie van Leopold II de bron bij uitstek vormen. De Belgische vorst had immers in 1908 bevolen om alle archieven in verband met zijn koloniale ondernemingen te verbranden.⁴¹

Het archief van Francis Dhanis bevat in de eerste plaats een schat aan informatie over de politieke en militaire geschiedenis van de EIC. In de periode 1884-1900 was Francis Dhanis actief betrokken bij de uitvoering van de koloniale politiek van Leopold II en zijn adviseurs. Dhanis' dagboeken en briefwisseling bieden dan ook een goede blik op de politiek-militaire ontplooiing van de EIC vanuit het standpunt van één van de belangrijkste actoren. Meer specifiek hebben we via Dhanis een getuigenis van de eerste hand over enkele specifieke episodes uit de Belgische koloniale geschiedenis zoals daar zijn de vijfde en laatste expeditie van de Belgische afdeling van de AIA richting het Tanganyikameer (okt. 1884-mei 1885),⁴² de expeditie richting de monding van de Aruwimi (okt. 1888-feb. 1889),⁴³ de annexatie van de Kwangoregio (jan. 1890-jul. 1892),⁴⁴ de "Arabische campagne",⁴⁵ en de Batetelas-opstand in de expeditie naar Lado. (feb. 1897-okt. 1899).⁴⁶ Ook leent het archief zich voor detailstudies zoals de moord op Henri De Bruyne en Jozef Lippens (nov. 1893)⁴⁷ of de veroordeling en terechtstelling van Ngongo Lutete (sept. 1893-nov. 1893).⁴⁸

Een archief als dat van Dhanis heeft echter meer te bieden dan pasklare feiten voor een *histoire bataille*. Het is eveneens een toegangspoort tot de geschiedenis van de politieke structuren en machtsverhoudingen, de organisatie van het politieke en militaire apparaat, de belevingswereld van de Belgische militair, enz. Waar in het verleden de politieke geschiedenis van Congo beschreven werd als een aanéénrijging van successen bewerkstelligd door koloniale helden, leidt de raadpleging van het archief tot een meer genuanceerd beeld.

⁴¹ P. VAN SCHUYLENBERGH, 'La mémoire des Belges en Afrique centrale: 150 ans d'archives privées', J.-P. JACQUEMIN red., *Africa Museum Tervuren 1898-1998*, Tervuren, 1998, 264.

⁴² KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 54-64.

⁴³ KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 64-105.

⁴⁴ KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 108, 113, 117-120, 127, 134, 151, 175-176, 179-181, 195-196, 205-206, 210-211, 219-220.

⁴⁵ KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 107-223.

⁴⁶ KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 227-362.

⁴⁷ KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 201.

⁴⁸ KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 194.

Hoewel de klemtoon van het fonds Dhanis voornamelijk op het politiek-militaire aspect ligt, kunnen onderzoekers uit andere themagebieden ook met dit archief aan de slag. Etnografen kunnen informatie putten uit de sporadische aantekeningen van Dhanis over de gewoonten en gebruiken van de lokale bevolking.⁴⁹ Voor geografen vormen de getekende kaarten van Dhanis interessant vergelijkingsmateriaal over de loop van rivieren, de oude kern van bepaalde nederzettingen of de menselijke impact op de omgeving.⁵⁰

Het archieffonds herbergt ook interessant materiaal betreffende het beruchte rubberregime in de kolonie. In 1904, het moment dat de internationale druk op Leopold II aanzwelt ten gevolge van de uitbuiting en onmenselijke gruwelen in de rubberplantages binnen zijn kolonie, brengt Dhanis een inspectiebezoek aan enkele posten van het zwaar bekritiseerde ABIR. Zijn verslag en briefwisseling van dit bezoek kan bijdragen tot het debat over dit controversieel onderwerp.⁵¹

Ten slotte is het archief van Dhanis de vindplaats bij uitstek van biografische gegevens voor persoonsgeschiedenissen. Dit geldt uiteraard in de eerste plaats voor Francis Dhanis zelf, maar gezien de grote hoeveelheid bewaarde correspondentie is het een niet te missen bron voor de studie van andere kolonials.

3.2. Selectie en aanvullingen

Het in Tervuren bewaarde archieffonds is een fractie van de volledige archiefproductie van Francis Dhanis. Zo berust de afwezigheid van privédocumenten op de keuze van het museum om enkel stukken met betrekking tot de koloniale carrière van de persoon in de collecties op te nemen.⁵² Toch vallen er duidelijke leemtes op binnen de koloniale archiefproductie. Relatief gezien is er heel weinig materiaal over de Kwango-expeditie overgeleverd, terwijl de periode van de Arabische Campagne bijzonder goed gedocumenteerd is. Over andere periodes zoals Dhanis' kantoorjob in de centrale administratie van de EIC te Brussel of zijn werkzaamheden in de *conseil d'administration* van de pas opgerichte *Compagnie des Chemins de fer du Congo Supérieur aux Grands-Lacs* zijn er ondanks het duidelijke koloniale karakter geen bescheiden aanwezig.

Er zijn nauwelijks aanwijzingen om de leemtes te verklaren. In het verwervingsdossier van het fonds Dhanis is nauwelijks informatie voor handen over accidentele vernietiging van archief (vb. brand) of opzettelijke selecties voorafgaand aan de overdracht in 1928. De verhuis naar het museum veroorzaakt wel een verspreiding van het archieffonds waarbij het niet-overgedragen archief tot begin jaren negentig in bezit van de familie Dhanis bleef. Anno 2013 is over de toestand van dit onderdeel weinig geweten.⁵³

⁴⁹ Bv. KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 30, 69, 70, 80, 95, 97, 101.

⁵⁰ Bv. KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 99, 123, 129, 176, 195-198, 199, 232, 233, 239, 269, 270, 307, 343, 346.

⁵¹ KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, 363-374.

⁵² Zie 2.2. Geschiedenis van het archief

⁵³ Zie 2.2. Geschiedenis van het archief.

3.3. Oude ordening

Van Francis Dhanis zelf zijn er geen documenten bewaard over de ordening of het beheer van zijn archief. De opdeling van het archief bij de verhuis maakt het praktisch onmogelijk om de oude situatie zelf te reconstrueren. De enige bron die wat licht op de zaak werpt, is een handgeschreven inventaris die het grootste deel van de stukken in het bezit van het museum ontsluit. De auteur en datum van opstel worden nergens vermeld en zorgt voor moeilijkheden bij het ontrafelen van de tijdlijn van uitgevoerde bewerkingen op het archieffonds.⁵⁴

In de inleiding van de inventaris verduidelijkt de auteur wel de gemaakte keuzes voor de nieuwe classificatie. Op basis van de beschrijvingen kan worden vermoed dat het archief zich bij aanvang in een vrij ongeordende toestand bevond. Toch merkte hij op dat Dhanis zelf ook enkele pogingen had ondernomen om meer orde te scheppen in zijn archief. Zo had hij de briefwisseling daterend uit de periode van de Batetela-opstand (1897-1899) gegroepeerd per correspondent. Ook de stukken in verband met de terdoodveroordeling van Ngongo Lutete had hij bewust samengehouden. Dit thematisch klasseren was echter meer uitzondering dan regel en is praktisch volledig verloren gegaan door de nieuwe opgelegde structuur van de auteur van de inventaris.

De inventarisator hanteerde het eenvoudige principe van een opdeling tussen boekdelen (*registres, agendas et cahiers*) en losse stukken (*pièces*). De delen heeft hij vervolgens beschreven in oplopende chronologische volgorde waarbij hij een bijkomende onderverdeling maakte in drie *séries* of tijdsvakken (*Antérieure à la campagne arabe; La campagne arabe; Expédition vers le Haut Ituri, révolte des soldats et campagne contre les soldats révoltés*). De volgorde werd verankerd door het gebruik van een lettersysteem waarbij elk deel kreeg een (aantal identieke) letter(s) kreeg, afhankelijk van het serienummer (*série 1= A-Z, série 2= AA-ZZ, série 3= AAA-ZZZ*).

Voor de losse stukken opteerde de auteur ook voor een chronologisch ordening en kende elk stuk een volgnummer toe (1 t.e.m. 1587). Behalve de losse bescheiden nam hij in deze lijst ook alle minuten van brieven, staten, concepten en nota's uit de bovenvernoemde delen zonder welliswaar een volgnummer toe te kennen. De enige uitzondering op de chronologische volgorde vormen de archiefstukken omtrent de terechtstelling van Ngongo Lutete die samen bewaard werden. Ten slotte werd de lijst afgesloten met enkele ongedateerde stukken.

3.4. Nieuwe ordening

Uit het stukje over de oude ordening kan afgeleid worden dat een terugkeer naar de oude orde praktisch gezien niet mogelijk is en misschien zelfs niet wenselijk is. De chronologische ordening van het archief zoals vóór deze inventarisatie heeft zeker enkele voordelen, maar biedt niet meteen een goed overzicht van het aanwezige materiaal. Het laat immers slechts

⁵⁴ KMMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 466: Inventaris van het archieffonds Francis Dhanis, [na 1928]. De titel van deze inventaris bevat een accurate beschrijving van de inhoud: *Inventaire des registres, agendas et cahiers et des pièces (hormis les nominations et les félicitations) concernant les séjours du Baron Dhanis en Afrique au service de l'Etat Indépendant du Congo*. De benoemings- en felicitatiebrieven zijn dus niet beschreven in de inventaris, hoewel zij samen met andere documenten bij het archieffonds bewaard worden.

één manier van zoeken toe, namelijk via de datum. Vandaar de keuze voor een nieuw ordeningsplan dat het aantal zoekmethododes uitbreidt.

Als primair ordeningscriterium geldt de aard van de documenten. Een eerste groep bestaat uit de archivalia van persoonlijke aard die te onderscheiden zijn van de documenten met een openbaar karakter. Een derde en vierde groep van documenten behoren niet tot het feitelijke archief en omvatten respectievelijk documenten die als documentatie bij andere stukken diende én archiefmateriaal dat naar zijn aard tot een ander archief behoort.

Het onderdeel “Documenten betreffende het privéleven” is omwille van de toenmalige acquisitiepolitiek van het museum eerder beperkt. Bovendien kan men opmerken dat heel wat stukken behalve het privéleven ook betrekking hebben op het openbaar leven van Dhanis. Daarom wordt de beschrijving van enkele stukken hernomen in het deel over het openbaar leven. Een verdere onderverdeling geschiedde op basis van vier grote thema’s. De rubriek ‘Algemeen’ verzamelt enkele documenten met een algemene betekenis zoals een notitieboekje en een register met minuten van uitgaande brieven. De rubriek “Persoonlijke financiën” omvat verschillende documenten aangaande de persoonlijke boekhouding, terwijl de rubriek “Felicities en feestelijkheden” voornamelijk uitnodigings- en felicitatiebrieven oplijst. In de rubriek “Koloniale aangelegenheden” bevindt zich allerlei privé-briefwisseling aangaande de EIC die niet meteen werkgerelateerd waren.

Het onderdeel “Documenten betreffende het openbare leven” is gerangschikt volgens drie grote onderafdelingen: “Militaire carrière in het Belgische leger (1882-1906)”, “Koloniale carrière (1884-1906) en “Auteur en lid van wetenschappelijke amateurgezelschappen”. De documenten van de eerste onderafdeling houden verband met Francis Dhanis’ carrière in het Belgische leger. Hoewel het leger de hoofdleverancier was van nieuwe agenten voor de EIC, maken we hier toch een onderscheid tussen de militaire en de koloniale carrière. Dit onderscheid was bij de aanvangsituatie al aanwezig, aangezien de meeste van de stukken onder deze onderafdeling geen volgnummer hebben gekregen en bewust buiten de classificatie van het koloniaal materiaal werden gehouden.

De documenten betreffende “de koloniale carrière” vormen de kern van het archieffonds. In de reeds bestaande inventarissen van persoonsarchieven van koloniale functionarissen gebruikt men geregeld de verschillende diensttermijnen als het primaire ordeningsprincipe. Een termijn kan men definiëren als een periode van drie à vier jaar waarin de persoon als agent actief was in de Afrikaanse kolonie en daar één of meerdere functies (tegelijktijd) uitoefende.⁵⁵ Deze indeling bleek ook voor dit archief het meest opportuun. Concreet betekende dit een opdeling in zes termijnen.

Voor de tweede, vierde en vijfde termijn is geopteerd voor een verdere onderverdeling. In verschillende inventaris hanteert men de functies van persoon als bijkomend criterium, maar in dit geval was dit nauwelijks werkbaar. Een gebrek aan duidelijke taakomschrijvingen, trage communicatie en accumulatie maakten dat er op het terrein heel wat onduidelijkheid

⁵⁵ B. PIRET, *Inventaire des archives de Félix Fuchs (1887-1927), conservées au Musée royal de l’Afrique centrale*, Tervuren, 2011, 22-23.

heerste over de functie(s) van een persoon.⁵⁶ Veelal hadden functies een protocollaire waarde dan dat er een overdachte administratieve structuur achter schuil ging. Als tussenoplossing is in de inventaris voor elke termijn een opsomming van de verschillende functies opgenomen.

Voor de verdere indeling is er daarom gekozen voor een aantal te onderscheiden taakvelden of werkdomeinen. Ter bevordering van de overzichtelijkheid keren bij de drie verschillende termijnen dezelfde subrubrieken terug.

De eerste subrubriek "Algemeen" is zelf nog onderverdeeld in een drietal categoriën op basis van de redactionele vorm: de "Benoemings-en commissiebriefven" uitgevaardigd door de vorst; de "Algemene briefwisseling" van de regeringen te Brussel en Boma; en de "Dag- en notitieboeken" die een deel van Dhanis' termijn overspannen en voor eigen gebruik bestemd waren.

Onder de subrubriek "Bestuur en militaire zaken" is er omwille van de grote hoeveelheid documenten ook een onderscheid gemaakt naar redactionele vorm. De "Briefwisseling" heeft in tegenstelling tot de algemene briefwisseling in de vorige subrubriek een minder officieel karakter en is meer gericht op de dagdagelijkse realiteit op het veld. Het is de correspondentie tussen militaire oversten, nevensgeschikten en ondergeschikten, opgesteld of ontvangen in het kader van expedities of bestuursaangelegenheden. Ook de hier opgelijste "Dagboeken", zowel die van zijn hand als die van ondergeschikte expeditieleiden, verschillen van de dagboeken onder "Algemeen" omdat ze verplicht werden bijgehouden en met het doel om te informeren aan een hogere instantie. De overige redactionele vormen zijn chronologisch gerangschikt onder de titels "Staten, lijsten en inventarissen", "Processtukken" en "Varia".

De subrubriek "Gegevensverzameling voor wetenschappelijke doeleinden" verzamelt allerhande nota's over niet-bestuursgerelateerde onderwerpen, aantekeningen van observaties en kaarten, vaak opgesteld met het oogmerk voor latere herwerking in een artikeltje. De subrubriek "Contacten met Europeanen en lokale bevolking" lijst alle stukken betreffende de contacten met missionarissen en rondtrekkende Europeanen en met de lokale bevolking. Een laatste rubriek "Handel en economie" ontsluit archivalia verbonden met de economie in de ruime zin én de handel in onder andere luxegoederen en ivoor.

Naast zijn militaire en koloniale carrière was Dhanis ook actief als "Auteur en lid van wetenschappelijke amateurgezelschappen". Deze derde onderafdeling verzamelt alle documenten die verband houden met Dhanis' activiteiten als leverancier van bijdragen voor tijdschriften en als lid binnen verschillende verenigingen.

De twee laatste afdelingen behoren zoals gezegd niet tot het feitelijke archieffonds Dhanis. Onder de titel "Documentatie" bevindt zich een verzameling "Foto's", een verzameling

⁵⁶ Twee voorbeelden van die onduidelijkheid: КММА, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 413. Gaspard Fivé betwist tegenover Francis Dhanis dat hij en niet Dhanis het opperbevel had over de troepen tijdens de Arabische Campagne. КММА, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 113. Op een gegeven moment was het niet duidelijk wie de bevelhebber was van het district Lualaba.

“Publicaties” afkomstig uit diverse tijdschriften, “Krantenuittreksels” en een beperkt aantal documenten zonder archivalische waarde dat niet onder de vorige categoriën viel. (“Varia”).

De afdeling “Documenten vreemd aan het archief” omvat het archiefmateriaal dat naar zijn aard behoort tot een ander archiefbestand, maar dat na allerlei omzwervingen in het archieffonds Francis Dhanis is verzeild geraakt. Een duidelijke geval van latere vermenging zijn de stukken afkomstig uit het museumarchief van het KMMA en de stukken uit het archief van Estelle de Bonhomme. Voor sommige stukken, meestal opgesteld door andere personen, is het door een gebrek aan contextinformatie moeilijk te bepalen of ze al dan niet tot het archieffonds Dhanis behoren. Via het gebruik van blanco nummers zijn de beschrijvingen van deze bescheiden zowel in de tweede als in de laatste afdeling opgenomen.

4. VOORWAARDEN VOOR RAADPLEGING EN GEBRUIK

4.1. Voorwaarden voor raadpleging

Het archief kan na afspraak worden geraadpleegd op de afgesproken plaats. De consultatie verloopt via de procedure en richtlijnen van het leeszaalreglement van de Afdeling Geschiedenis van de Koloniale Tijd die men terugvindt op de website van het KMMA (laatste versie 5 november 2008).⁵⁷

Al de archiefbescheiden uit deze inventaris zijn openbaar en kunnen niet op wettelijke gronden worden weerhouden voor de bezoekers. Enkel de slechte fysieke staat van enkele stukken kan mogelijks de raadpleging verhinderen. In voorkomend geval zal in samenspraak met de archivaris naar een alternatieve oplossing worden gezocht. De inventaris vermeldt in de annotatie van de desbetreffende nummers welke stukken preventief aan het publiek worden onttrokken.

4.2. Voorwaarden voor reproductie

De voorwaarden voor het maken van reproducties worden vermeld in het leeszaalreglement van de Afdeling Geschiedenis van de Koloniale Tijd die men terugvindt op de website van het KMMA (laatste versie 5 november 2008).⁵⁸ Voor het zelf maken van fotografische reproducties dient de gebruiker zich te conformeren aan de voorwaarden beschreven in het document *Richtlijnen omtrent het zelf maken van fotografische reproducties*.

Vanwege de ouderdom van de bescheiden kan men de reproductie niet weigeren op basis van auteursrechten, indien het privédoeleinden dient en het de fysieke integriteit van de bescheiden niet aantast.

4.3. Taal en schrift

Het overgrote deel van de documenten zijn handgeschreven -naast enkele getypte teksten- en opgesteld in het Frans. Andere voorkomende talen in het fonds zijn Engels, Nederlands, Duits én enkele Afro-Arabische talen. Francis Dhanis was bovendien zeer bedreven in

⁵⁷ <http://www.africamuseum.be/museum/research/human-sciences/colonial%20/doc/reglementbibNL.pdf>

⁵⁸ <http://www.africamuseum.be/museum/research/human-sciences/colonial%20/doc/reglementbibNL.pdf>

stenografie van het type Duployé wat in enkele nota's en aantekeningen tot uiting komt. In de annotatie wordt telkens melding gemaakt van het gebruik van een niet-Europese taal en stenografisch schrift.

4.4. Fysieke kenmerken en technische vereisten

De bewaring van het archiefmateriaal was voor aanvang van deze inventarisatie niet optimaal zodat enkele ingrepen ter verbetering hebben plaats gevonden. De losse stukken waren oorspronkelijk op volgnummer gerangschikt en in groepjes van een honderdtal documenten via zeer dunne plakband aan elkaar vastgehecht en vervolgens in verschillende mappen geplakt. Bij de inventarisatie zijn de stukken voorzichtig losgesneden. Een volledige verwijdering van de opgedroogde plakband was niet aangewezen omdat dit de stukken te zwaar zou beschadigen. Na het uitsnijden zijn de losse stukken gesorteerd op hun nieuwe nummer en herverpakt in zuur- en stofvrije mappen en dozen.

De registers werden oorspronkelijk bewaard in verstevigde kartonnen dozen. Enkele tonen sporen van gebruikersschade zoals losgekomen pagina's of platbekleding. De pagina's van de meeste registers zijn flinterdun en in enkele gevallen verlaagt de aantasting door inktvraat de leesbaarheid. De registers werden opnieuw verpakt in zuurvrij papier en in een aangepaste zuurvrije doos.

De annotatie vermeldt de schade aan de stukken in zover die de raadpleging of de leesbaarheid bemoeilijkt. De originele stukken kunnen omwille van de fysieke kwetsbaarheid weerhouden worden van raadpleging.

4.5. Toegangen

De huidige inventaris vervangt niet zozeer de reeds bestaande toegangen, maar vormt eerder een aanvulling hierop. De archiefoverzichten van Marcel Luwel en Patricia Van Schuylenbergh lijsten alle persoonsarchieven in het bezit van het museum op en bevatten beide een notitie over het fonds Francis Dhanis:

M. LUWEL, 'Inventaire des archives historiques du Musée royal du Congo belge à Tervuren', *Mededelingen der zittingen*, 25 (1954), 805.

P. VAN SCHUYLENBERGH, *La mémoire des Belges en Afrique Centrale. Inventaire des archives historiques privées du Musée royal de l'Afrique Centrale de 1858 à nos jours* (Inventaris van het historisch archief. Vol. 8), Tervuren, 1997, 27.

Voor de huidige inventarisatie van het archief hadden onderzoekers een handgeschreven inventaris tot hun beschikking om de gewenste stukken terug te vinden.⁵⁹ Ondanks de verschillende ordeningsmethode laat deze inventaris een manier van zoeken toe op basis van de datum. Dankzij de concordansen in de bijlagen kan de onderzoeker de oude inventaris nog steeds als toegang gebruiken. Ook laten de concordansen toe om bronverwijzingen in oudere publicaties terug te vinden.⁶⁰

⁵⁹ Zie 3.3. Oude ordening

⁶⁰ Zijn Bijlage 2+ Bijlage 3.

Ten slotte kan men voor een zeer gerichte zoektocht naar een eigenaam (plaats, persoon, rivier, vereniging, ...) gebruik maken van de index op het einde van deze inventaris. De index lijst niet enkel de namen in de beschrijvingen op. Zo is voor elke brief en staat, zowel de losse stukken als diegene in de registers, de afzender, ontvanger(s) en plaats van opstel geïndexeerd. De onderzoeker kan hierdoor nog makkelijker verbanden leggen tussen personen en plaatsen.

5. VERWANT MATERIAAL

5.1 Bestaan en bewaarplaats van originelen

In 1928 schonk de weduwe van Francis Dhanis slechts een fractie van het volledige bestand aan het museum. Het overgebleven deel bleef in het bezit van de erfgenamen van Francis Dhanis.⁶¹ Marie-Louise Comelieu, auteur van de biografie van Francis Dhanis, getuigde over het bestaan van het privé-archief Dhanis in 1943 en 1947.⁶² In 1991 vond Philippe Marechal vermoedelijk hetzelfde privé-archief terug in het bezit van Pierre Dhanis, één van de kleinzonen van Francis.⁶³ Waar dit resterend deel zich nu bevindt, is niet geweten.

5.2 Bestaan en bewaarplaats van kopieën

Het collectiebeleid van het museum zette eind jaren twintig zwaar in op het overtypen van volledige archieffondsen, maar het vrij omvangrijke privé-fonds van Dhanis is nooit in zijn volledigheid gekopieerd. Enkel voor een paar registers zijn er transcripten gemaakt.⁶⁴

Philippe Marechal heeft in het kader van zijn doctoraatsonderzoek de toestemming van de familie gekregen om enkele stukken uit het privé-archief van de familie Dhanis te fotograferen. De filmrolletjes en de uitgeprinte fotokopies heeft Philippe Marechal aan het museum geschonken. Het betreft dus kopies van originelen die het museum niet in zijn bezit heeft. De kopies zijn beschreven en zijn in de inventaris opgenomen. Ook worden ze bij het overige archief bewaard. Indien de originelen het museum ooit zouden bereiken, ze zonder probleem in de inventaris kunnen worden ingepast.

5.3 Verwante beschrijvingseenheden

Behalve in het archiefbestand zelf kan men voor verder onderzoek rond Francis Dhanis terecht in enkele verwante archiefbestanden. In de eerste plaats loont het de moeite om de collectie persoonsarchieven van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika onder de loep te nemen. De archiefruimte huisvest enkele archieffondsen van Belgische agenten waarmee Dhanis tijdens zijn verschillende termijnen in de EIC mee in contact stond (vb. Cyriaque Gillain). De in deze fondsen bewaarde correspondentie met Francis Dhanis vormt een betekenisvolle aanvulling voor de briefwisseling uit dit fonds.⁶⁵

⁶¹ Zie 2.2. Geschiedenis van het archief

⁶² COMELIEU, 'Dhanis', 326.

⁶³ MARECHAL, *De <<Arabische>> campagne in het Maniema-gebied (1892-1894)*, 397-398.

⁶⁴ KMMA, *Fonds Dhanis*, HA.01.0003, nr. 469-472.

⁶⁵ Voor een overzicht van fondsen hiervoor: P. VAN SCHUYLENBERGH, *La mémoire des Belges en Afrique Centrale. Inventaire des archives historiques privées du Musée royal de l'Afrique Centrale de 1858 à nos jours* (Inventaris van het historisch archief. Vol. 8), Tervuren, 1997, 11, 34.

Daarnaast herbergt het KMMA in het eigen archief, meer bepaald in het archief van de voormalige *Section des Sciences Morales, Politiques et Historiques*, verschillende wervingsdossiers van archiefbestanden waaronder ook het dossiertje van de schenking van de weduwe Dhanis. Deze bron is onmisbaar voor de reconstructie van de geschiedenis van het archief.⁶⁶

Ten slotte heeft het museum een uitgebreide koloniale boeken- en tijdschriftencollectie. In de koloniale tijdschriften kan men enkele artikels van Francis Dhanis terugvinden.⁶⁷

Ook andere instellingen huisvesten archief dat betrekking heeft op de koloniale geschiedenis van België. De archiefdienst van het Ministerie van Buitenlandse Zaken bewaart onder meer belangrijke collecties in de afdeling *Afrikaans Archief*. Ondanks de grootschalige archiefvernietiging onder Leopold II omvat dit fonds collecties documenten van de verschillende diensten van de EIC. Daarnaast verzamelt het *Afrikaans Archief* een 80-tal private legaten waaronder enkele fondsen van kolonials met wie Dhanis op regelmatige basis correspondeerde.⁶⁸

De meeste agenten in de EIC hadden een militaire achtergrond. Het Belgisch leger hield in die tijd notities bij over de verschillende staten en legde voor elke soldaat van het officierenkorps een dossier aan. Zowel de notities als het dossier over Francis Dhanis zijn raadpleegbaar in het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis.⁶⁹

Het uittekenen van de koloniale politiek was het werk van enkele vertrouwelingen van de vorst die een diepe invloed uitoefenden op de carrière van mensen zoals Dhanis die het beleid uitvoerden. De correspondentie van deze spilfiguren (vb. Maximilien Strauch, Edmond Van Eetvelde, ...) vormt een schat aan informatie en waaiert in de loop der tijd uit over verschillende bewaarinstellingen (Museum van de Dynastie, het Archief van de Koninklijke paleizen en het Algemeen Rijksarchief).⁷⁰

Ten slotte moet men zich realiseren dat niet elk persoonsarchief zich in het depot van een openbare instelling bevindt, maar dat enkelen onder hen nog steeds in privé-eigendom zijn gebleven.

5.4 Publicaties

Publicaties over Francis Dhanis:

COMELIAU, M.L., *Dhanis*, Brussel, 1943.

⁶⁶ TERVUREN, *Koninklijke Museum voor Midden-Afrika*, Archieven van het Museum, Section histoire du temps colonial, *verwervingsdossier Dhanis*, 1928.

⁶⁷ Zie Bijlage 1: Bibliografie voor Francis Dhanis.

⁶⁸ Van Grieken-Taverniers, M.: *La colonisation belge en Afrique centrale*, Guide des archives africaines du ministère des Affaires africaines, 1885-1962, Ministerie van Buitenlandse Zaken, Brussel, 1981 (plus : Supplement, s.l., s.d.).

⁶⁹ BRUSSEL, *Koninklijk Museum van het Leger en van de Krijgsgeschiedenis*, Personalialia, nr. 225-227.; BRUSSEL, *Koninklijk Museum van het Leger en van de Krijgsgeschiedenis*, Officierendossiers, nr. 10784.

⁷⁰ De meeste van de archieven zijn doorzoekbaar via de zoekmachine van het Algemeen Rijksarchief: <http://search.arch.be>.

COMELIAU, M.-L., 'Dhanis (Francis-Ernest-Joseph-Marie, baron)', *Belgische Koloniale Biografie*, I, Brussel, 1948, 311-325.

DUSART, C., 'L'exploration du Kwango', *Pour le monument Dhanis. Le Baron Francis Dhanis au Kwango et pendant la campagne arabe*, Antwerpen, 1910, 13-17.

JANSSENS, E. en CATEAUX, A., *Les Belges au Congo*, deel 1, Antwerpen, 1908, 52-158.

[Anoniem], 'La Campagne arabe au Congo. Compte-rendu de la séance de la Société royale belge de Géographie en l'honneur du commandant baron F. Dhanis le 19 octobre 1894', *Bulletin de la Société royale belge de Géographie*, 18 (1894), 369-399.

[Anoniem], 'Le Congo. Le Retour de Dhanis. La guerre arabe', *Revue de l'armée belge*, dln. II en III, 1894-1895.

VERBEKEN, A., 'Pourquoi le commandant Dhanis n'alla pas au Katanga', *Revue congolaise illustrée*, 30 (1958), 39-41.

WOUTERS, A.J., 'La Conquête du Manyema par le commandant Dhanis', *Le Congo illustre*, 3 (1894), 153-160.

Publicaties over de EIC:

Annuaire de l'État Indépendant du Congo: colonial administratif Commercial industriel et agricole, Brussel, 1903.

BENNETT, N. R., *Arab Versus European, Diplomacy And War in Nineteenth-Century East Central Africa*, Londen, 1986.

HARMS, R., 'The World Abir made: The Margina Lopori Bassin, 1885-1903', *African Economic History*, 12 (1983), 125-139.

HEREMANS, R., *Les établissements de l'Association Internationale Africaine au lac Tanganika et les Pères Blancs, Mpala et Karema, 1877-1886*, Tervuren, 1966.

MARECHAL, P., *De <<Arabische>> campagne in het Maniema-gebied (1892-1894), Situering binnen het kolonisatieproces in de Onafhankelijke Kongostaat* (Annalen Historische Wetenschappen. Vol. 18), Tervuren, 1992.

NDAYWEL È NZIEM, I., *Histoire général du Congo de l'héritage ancien à la République Démocratique*, Parijs en Brussel, 1998.

OMASOMBO TSHONDA, J. red., *Kwango, Le Pays des Bana Lunda*, Tervuren, 2012.

Publicaties over de archivistiek:

COPPENS, H., *De ontsluiting van archieven, Richtlijnen en aanbevelingen voor de ordening en beschrijving van archieven in het Rijksarchief* (Miscellanea Archivistica Manuale. 21), Brussel, 1997.

COUTTENIER, M., '“No Documents, no history”, The moral, political and historical science section of the museum of the Belgian Congo, Tervuren (1910-1948)', *Museum History Journal*, 3 (2010), 123-147.

LUWEL, M., 'Inventaire des archives historiques du Musée royal du Congo belge à Tervuren', *Mededelingen der zittingen*, 25 (1954),

VAN SCHUYLENBERGH, P., *La Memoire des Belges en Afrique Centrale. Inventaire des archives historiques privées du Musée royal de l'Afrique Centrale de 1858 à nos jours* (Inventaris van het historisch archief. Vol. 8), Tervuren, 1997, 27-28.

VAN SCHUYLENBERGH, P., 'La mémoire des Belges en Afrique centrale: 150 ans d'archives privées', J.-P. Jacquemin red., *Africa Museum Tervuren 1898-1998*, Tervuren, 1998, 261-266.

6. AANTEKENINGEN

In publicaties verwijst men op volgende manier naar de archiefbescheiden in de huidige inventaris.

TERVUREN, *Koninklijk Museum voor Midden Afrika (KMMA)*, Fonds Francis Dhanis, HA.01.0003, inventarisnummer: inhoudsomschrijving, datum.

Of in verkorte vorm:

KMMA, *Fonds Francis Dhanis*, HA.01.0003, inventarisnummer: verkorte inhoudsomschrijving, datum.

7. BESCHRIJVINGSBEHEER

In augustus 2011 werd gestart met de inventarisatie van het archieffonds Francis Dhanis. De bewerking geschiedde door Tom Morren, wetenschappelijk assistent van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika, onder het toezicht van Dieter van Hassel, archivaris van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. De huidige versie dateert van januari 2014.

De beschrijving van het archief op fondsniveau neemt de volgende standaarden in acht:

- ISAD (G): *General International Standard Archival Description*,
- ISAAR (CPF): *International Standard Archival Authority Record for Corporations, Persons and Functions*.

De methode van het beschrijven van de archiefbestanddelen is hoofdzakelijk gebaseerd op de richtlijnen van Herman Coppens.⁷¹ Op sommige plaatsen is bewust afgeweken van de voorgeschreven regels om de duur van de zoektocht te beperken. De keuze voor een grote beschrijvingsdiepte leidde tot heel wat meer beschrijvingen van losse stukken, maar staat toe om meer contextinformatie mee te geven. Ten tweede is bij de datering van de bestanddelen zowel het jaartal als de maand vermeld. Het meest ingrijpend is de keuze om de vele notitieboekjes in de annotatie van een analytische beschrijving te voorzien. De verschillende onderdelen van het notitieboekje verschenen ook als blanconummer in de rubriek waar het logisch gezien zou thuishoren.

⁷¹ H. COPPENS, *De ontsluiting van archieven, Richtlijnen en aanbevelingen voor de ordening en beschrijving van archieven in het Rijksarchief* (Miscellanea Archivistica Manuale. 21), Brussel, 1997.

B. BIJLAGEN

BIJLAGE 1: BIBLIOGRAFIE DHANIS

DHANIS, F., `Le district d'Upoto et la fondation du camp de l'Aruwimi', *Bulletin de la Société Royale Belge de Géographie*, 14 (1890), 5-44.

DHANIS, F., `La campagne arabe du Manyema', *Le Congo Illustré. Voyages et travaux des Belges dans l'Etat Indépendant du Congo*, 4 (1895), 25-27, 33-35, 41-43, 53-55, 60-63, 68-70, 77-79.

DHANIS, F., `L'exploration et l'occupation du Kwango oriental', *Bulletin de la Société Royale de Géographie d'Anvers*, 30 (1906), 53-57.

DHANIS, F., `La campagne arabe', *Bulletin de la Société Royale de Géographie d'Anvers*, 30 (1906), 58-64.

DHANIS, F., `La campagne arabe', *Le Congo Belge*, L. Franck red., dl. II, Brussel, 1930, 63-89.

BIJLAGE 2: CONCORDANS VAN DE BOEKDELEN

LETTERCODE SERIE 1	NIEUWE INVENTARIS- NUMMER	LETTERCODE SERIE 2	NIEUWE INVENTARIS- NUMMER	LETTERCODE SERIE 3	NIEUWE INVENTARIS- NUMMER
A	62	AA	408	AAA	232
B	59	BB	127	BBB	237
C	68	CC	128	CCC	238
D	71	DD	123	DDD	241
E	70	EE	124	EEE	244
F	94	FF	131	FFF	/
G	84	GG	/	GGG	248
H	85	HH	132	HHH	236
I	117	II	129	JJJ	245
J	205	JJ	133	KKK	246
J BIS	205	KK	/	LLL	243
K	195	LL	125	MMM	247
L	/	MM	202	NNN	249
M	176	NN	355	OOO	242
N	175	OO	130	PPP	240
O	120	PP	178	QQQ	360
P	/	QQ	370	RRR	239
Q	379	RR	177	SSS	235
R	378	SS	/	TTT	250
S	105	TT	469	UUU	333
T	102	UU	470	VVV	/
V	69	VV	170	WWW	342
W	206	WW	/	XXX	334
X	121	XX	401	YYY	233
Y	/			ZZZ	323
Z	415				

BIJLAGE 3: CONCORDANS VAN DE LOSSE STUKKEN

Oude inventaris nummer	Nieuwe inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Nieuwe inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Nieuwe inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Nieuwe inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Nieuwe inventaris nummer
1	55	40	76	81	98	121	113	161	143
2	55	41	77	82	99	122	115	162	143
3	56	42	91	83	82	123	212	163	149
4	56	43	91	84	74	124	200	164	149
5	56	44	76	85	73	125	157	165	143
6	56	45	88	86	93	126	115	166	143
7	56	46	104	87	83	127	227	167	201
8	57	47	78	88	65	128	157	168	143
9	57	48	79	89	65	129	109	169	162
10	42	49	74	90	65	130	109	170	162
11	42	50	74	91	65	131	109	171	162
12	42	51	80	92	65	132	115	172	162
13	42	52	80	93	108	133	115	173	162
14	65	53	89	94	108	134	182	174	149
15	66	54	76	95	74	135	162	175	149
16	73	55	87	96	113	136	162	176	/
17	73	56	92	97	114	137	162	177	162
18	73	57	92	98	114	138	162	178	162
19	66	58	92	99	113	139	162	179	162
20	90	59	92	100	199	140	143	180	162
21	90	60	92	101	198	141	143	181	162
22	90	61	92	102	210	142	149	182	162
23	66	62	92	103	210	143	149	183	162
24	66	63	92	104	210	144	149	184	137
25	73	64	81	105	210	145	149	185	143
26	102	65	74	106	134	146	149	186	143
27	105	66	67	107	210	147	149	187	162
28	65	67	67	108	134	148	149	188	143
28bis	65	68	95	109	134	149	149	189	143
29	74	69	95	110	134	150	149	190	162
30	74	70	95	111	211	151	149	191	143
31	74	71	96	112	134	152	143	192	143
32	66	72	96	113	134	153	149	193	162
33	74	73	97	114	134	154	143	194	143
34	76	74	97	115	151	155	162	195	162
35	76	75	97	116	151	156	143	196	161
36	76	76	97	117	151	157	143	197	162
37	76	77	72	118	113	158	143	198	162
38	76	78	72	119	113	159	143	199	162
38 bis	86	79	72	120	143	160	143	200	143
39	76	80	101						

Oude inventarisnummer	Oude inventarisnummer	Oude inventarisnummer	Oude inventarisnummer	Oude inventarisnummer	Oude inventarisnummer	Oude inventarisnummer	Oude inventarisnummer	Oude inventarisnummer	Oude inventarisnummer	Nieuwe inventarisnummer	Oude inventarisnummer
201	162	243	32	279	113	320	194	360	147		
202	157	244	144	280	215	321	194	361	166		
203	143	245	113	281	168	322	155	362	166		
204	157	246	144	282	168	323	155	363	147		
205	157	247	143	283	166	324	155	364	166		
206	157	248	147	284	162	325	147	365	166		
207	157	249	147	285	147	325*	149	366	166		
208	157	250	147	286	147	326	149	367	166		
209	149	251	147	287	/	327	149	368	115		
210	157	252	144	288	143	328	147	369	115		
211	157	253	223	289	147	329	166	370	174		
212	157	254	144	290	147	330	159	371	138		
213	161	255	147	291	147	331	173	372	166		
214	149	256	144	292	147	332	173	373	166		
215	157	256bis	144	293	147	333	147	374	166		
216	113	257	147	294	147	334	147	375	166		
217	149	258	161	295	147	335	/	376	166		
218	143	259	144	296	147	336	166	377	166		
219	143	260	147	297	147	337	166	378	166		
220	143	260bis	149	298	172	338	166	379	166		
221	140	261	147	299	147	339	166	380	166		
222	115	262	144	300	147	340	148	381	166		
223	140	263	144	301	194	341	166	382	166		
224	149	264	164	302	147	342	154	383	166		
225	162	265	147	303	194	343	/	384	166		
226	221	266	115	304	194	344	166	385	166		
227	145	267	143	305	194	345	166	386	154		
228	154	267 bis	149	306	143	346	147	387	154		
229	166	268	157	307	143	347	147	388	166		
230	136	269	213	308	147	348	166	389	166		
231	136	270	144	309	147	349	166	390	166		
232	207	271	143	310	161	350	166	391	152		
233	140	271 bis	223	311	161	351	166	392	166		
234	145	272	192	312	161	352	166	393	152		
235	143	272 bis	115	313	193	353	166	394	166		
236	201	273	32	314	193	354	165	395	152		
237	149	274	201	315	166	355	166	396	152		
238	149	275	201	316	166	356	166	397	152		
239	145	276	147	317	147	357	166	398	223		
240	140	277	147	318	116	358	166	399	166		
241	113	278	144	319	147	359	147	400	166		
242	32										

325*: getal is tweemaal gebruikt.

Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Nieuwe inventaris nummer	Oude inventaris nummer
401	142	442	152	482	152	522	147	562	148		
402	152	443	166	483	166	523	147	563	160		
403	166	444	166	484	166	524	147	564	143		
404	152	445	166	485	166	525	147	565	157		
405	151	446	152	486	147	526	139	566	147		
406	166	447	152	487	147	527	152	567	147		
407	166	448	154	488	152	528	152	568	147		
408	166	449	154	489	152	529	147	569	147		
409	166	450	152	490	152	530	143	570	147		
410	166	451	166	491	152	531	143	571	33		
411	166	452	166	492	152	532	147	572	147		
412	152	453	166	493	142	533	147	573	115		
413	152	454	147	494	166	534	147	574	115		
414	152	455	147	495	147	535	147	575	464		
415	166	456	147	496	186	536	153	576	400		
416	166	457	147	497	152	537	147	577	113		
417	152	458	152	498	152	538	147	578	115		
418	166	459	152	499	152	539	147	579	154		
419	143	460	152	500	152	540	147	580	147		
420	154	461	166	501	142	541	143	581	189		
421	152	462	166	502	166	542	146	582	150		
422	152	463	147	503	166	543	146	583	135		
423	166	464	147	504	166	544	188	584	189		
424	152	465	147	505	147	545	143	585	148		
425	152	466	147	506	147	546	160	586	148		
426	166	467	142	507	147	547	223	587	217		
427	166	468	152	508	147	548	146	588	160		
428	147	469	154	509	147	549	161	589	161		
429	166	470	147	510	156	550	141	590	402		
430	166	471	153	511	152	551	152	591	154		
431	166	472	166	512	152	552	146	592	18		
432	166	473	166	513	147	553	147	593	217		
433	152	474	147	514	147	554	168	594	163		
434	154	475	147	515	156	555	168	595	20		
435	161	476	154	516	147	556	146	596	165		
436	152	477	154	517	166	557	146	597	142		
437	152	478	152	518	156	558	146	598	47		
438	166	479	152	519	156	559	166	599	142		
439	166	480	152	520	158	560	116	600	409		
440	166	481	152	521	158	561	204	600 bis	142		
441	152										

Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer
601	147	643	194	683	340	723	307	763	263	
602	22	644	194	684	340	724	307	764	279	
603	22	645	/	685	340	725	286	764bis	270	
604	148	646	194	686	343	726	285	765	263	
605	403	647	194	687	343	727	285	766	263	
606	23	648	194	688	313	728	263	767bis	270	
607	179	649	194	689	340	729	307	767	285	
608	180	650	343	690	352	730	307	768	275	
609	220	651	343	691	353	731	307	769	263	
610	207	652	343	692	295	732	259	770	256	
611	207	653	343	693	295	733	297	771	256	
612	207	654	343	694	/	734	259	772	263	
613	207	655	343	695	284	735	259	773	263	
614	207	656	343	696	257	736	307	774	260	
615	207	657	343	697	268	737	282	775	279	
616	472	658	343	698	270	738	253	776	261	
617	201	659	343	699	270	739	256	777	257	
618	190	660	343	700	270	740	256	778	227	
619	143	661	344	701	270	741	256	779	261	
620	166	662	350	702	270	742	297	780	263	
621	147	663	350	703	270	743	275	781	263	
622	207	664	344	704	270	744	259	782	279	
623	214	665	344	705	300	744bis	279	783	275	
624	141	666	344	706	257	745	272	784	275	
625	/	667	344	707	257	746	263	785	275	
626	194	668	344	708	316	747	256	786	263	
627	194	669	344	709	289	748	263	786bis	285	
628	194	670	344	710	263	749	259	787	286	
629	194	671	344	711	275	750	259	788	263	
630	194	672	344	712	256	751	263	789	302	
631	194	673	344	713	256	752	346	790	312	
632	194	674	344	714	263	753	279	791	312	
633	194	675	344	715	263	754	263	792	309	
634	194	676	351	716	263	755	256	793	285	
635	194	677	339	717	263	756	261	794	263	
636	194	677bis	318	717	285	757	253	795	253	
637	194	678	339	718	263	758	261	796	275	
638	194	679	313	719	270	759	260	797	265	
639	194	680	/	720	263	760	297	798	279	
640	194	681	340	721	263	761	261	799	32	
641	194	682	340	722	307	762	263	800	32	
642	194									

Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer
801	253	842	304	881	286	921	270	961	304	
802	259	843	270	882	304	922	270	962	304	
803	270	844	304	883	444	923	270	963	304	
804	270	845	304	884	316	924	304	964	331	
805	285	846	279	885	304	925	302	965	304	
806	270	847	279	886	265	926	310	966	304	
807	328	848	316	887	312	927	295	967	304	
808	329	849	304	888	304	928	310	968	304	
809	329	850	312	889	227	929	310	969	304	
810	329t	851	286	890	228	930	285	970	270	
811	285	852	286	891	316	931	310	971	357	
812	270	853	304	892	316	932	270	972	227	
813	270	854	304	893	310	933	304	973	270	
814	253	855	304	894	286	934	304	974	332	
815	285	856	304	895	357	935	320	975	282	
816	304	857	304	896	304	936	281	976	304	
817	312	858	285	897	304	937	270	977	279	
818	312	859	312	898	304	938	270	978	273	
819	282	860	312	899	304	939	304	979	270	
820	270	861	304	900	265	940	227	980	316	
821	270	862	265	901	316	941	228	981	312	
822	270	863	253	902	262	942	228	982	227	
823	270	864	304	903	304	943	265	983	265	
824	270	865	304	904	304	944	270	984	312	
825	304	866	312	905	304	945	304	985	265	
826	270	867	304	906	304	946	304	986	279	
827	270	868	304	907	270	947	265	987	321	
828	270	869	304	908	279	948	227	988	312	
829	270	870	304	909	307	949	273	989	282	
830	270	871	312	910	307	950	326	990	279	
831	265	872	304	911	307	951	230	991	279	
832	304	873	304	912	307	952	227	992	312	
833	304	874	275	913	307	953	265	993	285	
834	312	875	304	914	307	954	270	994	285	
835	312	876	304	915	270	955	270	995	312	
836	312	877	319	916	270	956	304	996	312	
837	312	878	304	917	270	957	273	997	312	
838	312	879	304	918	270	958	304	998	312	
839	312	880	304	919	304	959	273	999	265	
840	312	880bis	279	920	229	960	304	1000	273	
841	312									

Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer
1001	312	1041	279	1081	265	1122	277	1162	303	
1002	273	1042	277	1082	267	1123	303	1163	303	
1003	265	1043	277	1083	267	1124	303	1164	265	
1004	362	1044	271	1084	296	1125	261	1165	261	
1005	273	1045	285	1085	261	1126	261	1166	261	
1006	273	1046	295	1086	303	1127	261	1167	285	
1007	277	1047	267	1087	303	1128	261	1168	285	
1008	277	1048	261	1088	231	1129	285	1169	265	
1009	277	1049	265	1089	303	1130	265	1170	277	
1010	265	1050	265	1090	271	1131	265	1171	285	
1011	283	1051	265	1091	265	1132	296	1172	285	
1012	283	1052	265	1092	296	1133	277	1173	285	
1013	283	1053	261	1093	296	1134	261	1174	285	
1014	283	1054	265	1094	296	1135	261	1175	261	
1015	283	1055	303	1095	303	1136	261	1176	277	
1016	279	1056	267	1096	265	1137	261	1177	295	
1017	273	1057	277	1097	261	1138	261	1178	277	
1018	273	1058	277	1098	265	1139	261	1179	261	
1019	261	1059	277	1099	296	1140	261	1180	277	
1020	277	1060	277	1100	296	1141	303	1181	308	
1021	277	1061	277	1101	303	1142	303	1182	285	
1022	312	1062	303	1102	277	1143	296	1183	285	
1023	312	1062bis	285	1103	277	1144	276	1184	296	
1024	285	1063	277	1104	265	1145	285	1185	285	
1025	285	1064	296	1105	285	1146	265	1186	277	
1026	273	1065	285	1106	303	1147	277	1187	285	
1027	316	1066	296	1107	261	1148	285	1188	285	
1028	265	1067	303	1108	261	1149	285	1189	285	
1028*	279	1068	265	1109	261	1150	277	1190	277	
1029	265	1069	277	1110	303	1151	261	1191	277	
1030	273	1070	303	1111	303	1152	285	1192	277	
1031	273	1071	312	1112	303	1153	265	1193	277	
1032	312	1072	265	1113	265	1154	303	1194	277	
1033	273	1073	331	1114	265	1155	303	1195	277	
1034	279	1074	335	1115	255	1156	261	1195bis	277	
1035	312	1075	303	1116	265	1157	285	1196	308	
1036	279	1076	303	1117	303	1158	285	1197	285	
1037	277	1077	303	1118	285	1159	277	1198	285	
1038	279	1078	296	1119	285	1160	261	1199	285	
1039	277	1079	276	1120	303	1161	261	1200	265	
1040	279	1080	303	1121	277					

128*: getal is tweemaal gebruikt

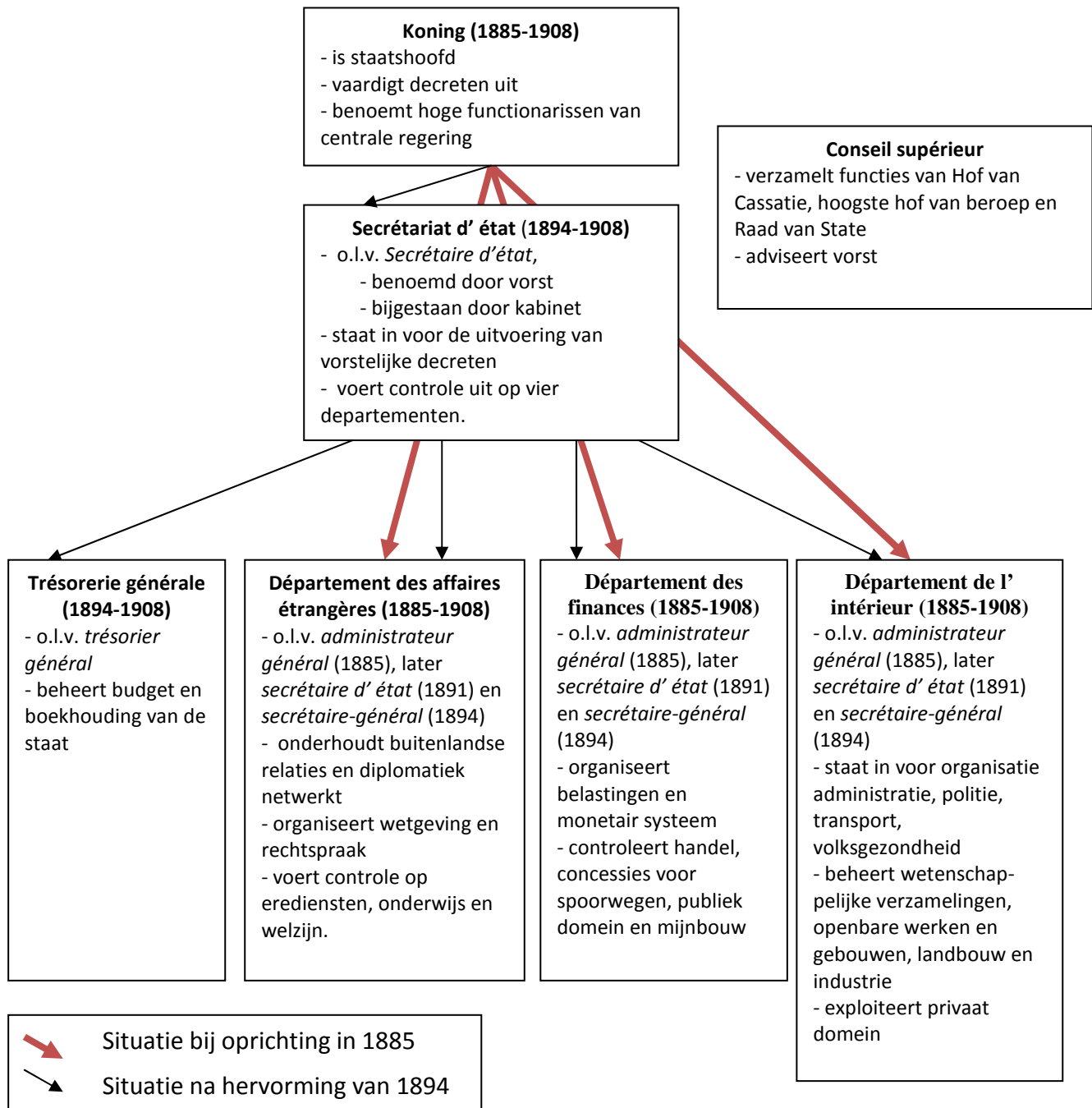
Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer
1201	308	1242	261	1283	261	1323	299	1362	273	
1202	311	1243	261	1284	261	1324	288	1363	267	
1203	285	1244	261	1285	261	1325	306	1364	359	
1204	285	1245	261	1286	255	1326	306	1365	336	
1205	308	1246	261	1287	291	1327	267	1366	305	
1206	286	1247	261	1288	255	1328	267	1367	273	
1207	296	1248	292	1289	261	1329	288	1368	358	
1208	303	1249	285	1290	261	1330	291	1369	273	
1209	285	1250	288	1291	261	1331	267	1370	305	
1210	261	1251	288	1292	261	1332	305	1371	274	
1211	285	1252	302	1293	261	1333	273	1372	274	
1212	285	1253	255	1294	316	1334	255	1373	267	
1213	354	1254	292	1295	255	1335	267	1374	358	
1214	354	1255	288	1296	255	1336	267	1374*	273	
1215	285	1256	261	1297	255	1337	267	1375	305	
1216	331	1257	255	1298	255	1338	267	1376	274	
1217	303	1258	258	1299	255	1339	267	1377	358	
1218	278	1259	267	1300	255	1340	267	1378	305	
1219	288	1260	267	1301	288	1341	258	1379	322	
1220	293	1261	255	1302	288	1342	305	1380	273	
1221	290	1262	280	1303	288	1343	274	1381	273	
1222	308	1263	255	1304	299	1344	267	1382	305	
1223	299	1264	261	1305	255	1345	267	1383	358	
1224	231	1265	288	1306	255	1346	267	1384	305	
1225	255	1266	317	1307	255	1347	273	1385	305	
1226	278	1267	261	1308	291	1348	267	1386	273	
1227	265	1268	255	1309	254	1349	273	1387	322	
1228	265	1269	261	1310	288	1350	254	1388	273	
1229	291	1270	255	1311	341	1351	254	1389	273	
1230	291	1271	255	1312	254	1352	294	1390	358	
1231	261	1272	255	1313	288	1353	267	1391	255	
1232	261	1273	322	1314	254	1354	274	1392	287	
1233	261	1274	261	1315	288	1355	267	1393	273	
1234	261	1275	261	1316	288	1355bis	267	1394	274	
1235	261	1276	261	1317	301	1356	305	1395	273	
1236	261	1277	261	1318	288	1357	273	1396	273	
1237	261	1278	261	1319	288	1358	322	1397	274	
1238	261	1279	255	1320	288	1359	305	1398	274	
1239	261	1280	255	1321	288	1360	273	1399	273	
1240	231	1281	261	1322	288	1361	305	1400	274	
1241	261	1282	261							

1374*: getal is tweemaal gebruikt

Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer	Oude inventaris nummer
1401	274	1441	264	1481	387	1521	125	1561	36	
1402	274	1442	298	1482	387	1522	125	1562	36	
1403	274	1443	315	1483	387	1523	397	1563	36	
1404	274	1444	261	1484	387	1524	390	1564	36	
1405	274	1445	287	1485	/	1525	397	1565	36	
1406	274	1446	261	1486	/	1526	397	1566	36	
1407	274	1447	264	1487	64	1527	397	1567	36	
1408	274	1448	361	1488	125	1528	191	1568	/	
1409	274	1449	266	1489	125	1529	391	1569	/	
1410	274	1450	265	1490	125	1530	392	1570	/	
1411	274	1451	331	1491	125	1531	393	1571	/	
1412	274	1452	331	1492	125	1532	383	1572	/	
1413	274	1453	330	1493	125	1533	421	1573	/	
1414	274	1454	338	1494	125	1534	209	1574	/	
1415	254	1455	234	1495	337	1535	208	1575	/	
1416	274	1456	9	1496	252	1536	380	1576	/	
1417	273	1457	324	1497	396	1537	420	1577	/	
1418	273	1458	234	1498	219	1538	394	1578	/	
1419	231	1459	322	1499	167	1539	382	1579	/	
1420	231	1460	322	1500	381	1540	75	1580	/	
1421	286	1461	348	1501	181	1541	395	1581	/	
1422	273	1462	348	1502	216	1542	422	1582	196	
1423	273	1463	348	1503	397	1543	419	1583	385	
1424	313	1464	348	1504	397	1544	418	1584	386	
1425	273	1465	348	1505	397	1545	449	1585	284	
1426	287	1466	/	1506	388	1546	416	1586	384	
1427	273	1467	348	1507	366	1547	375	1587	285	
1428	231	1468	282	1508	349	1548	412	1588	285	
1429	231	1469	32	1509	397	1549	412	1589	285	
1430	273	1470	282	1510	389	1550	411	1590	285	
1431	273	1471	282	1511	397	1551	411			
1432	273	1472	35	1512	397	1552	411			
1433	273	1473	35	1513	184	1553	411			
1434	287	1474	413	1514	381	1554	411			
1435	274	1475	413	1515	381	1555	36			
1436	287	1476	29	1516	218	1556	36			
1437	287	1477	58	1517	125	1557	36			
1438	264	1478	/	1518	125	1558	36			
1439	264	1479	72	1519	397	1559	36			
1440	314	1480	72	1520	125	1560	36			

BIJLAGE 4: EVOLUTIE VAN STRUCTUREN VAN DE EIC (1885-1908)

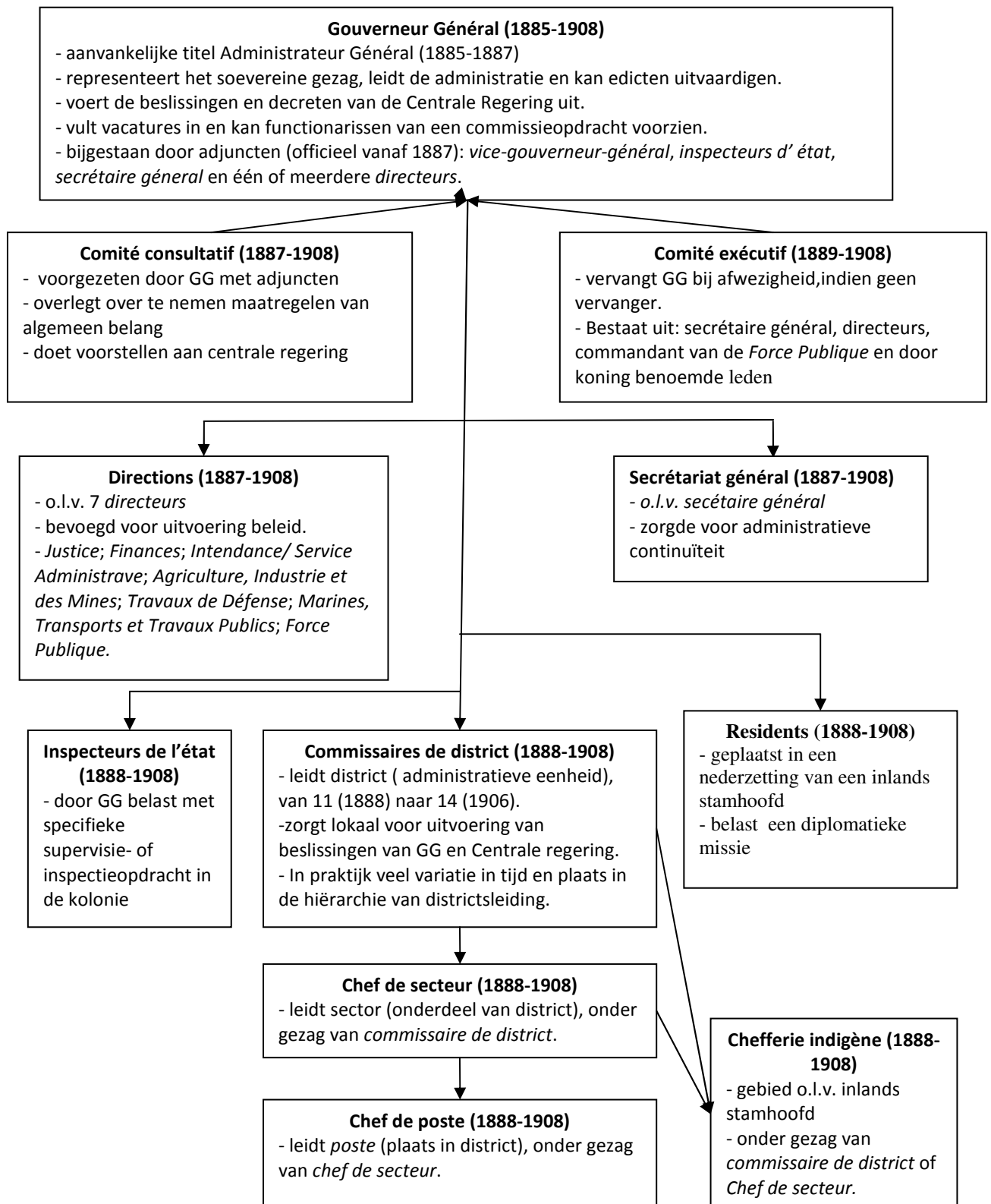
Evolutie van de centrale regering van de EIC te Brussel (1885-1908)

Annuaire de l'État Indépendant du Congo : colonial administratif Commercial industriel et agricole, Brussel, 1903, 23-30.

NDAYWEL È NZIEM, I., *Histoire général du Congo de l'héritage ancien à la République Démocratique*, Parijs en Brussel, 1998, 319.

Evolutie van de lokale regering van de EIC te Boma (1885-1908)

Annuaire de l'État Indépendant du Congo : colonial administratif Commercial industriel et agricole, Brussel, 1903, 31-34.

Bijlage Kaart van de districten

Situatie 1895

NDAYWEL È NZIEM, I., *Histoire général du Congo de l'héritage ancien à la République Démocratique*, Parijs en Brussel, 1998, 319 (carte 17).

DEEL 2: INVENTARIS

A. ARCHIEFSHEMA

1. Documenten betreffende het privéleven	1-37
I. Algemeen	1-3
II. Persoonlijke financiën	4-9
III. Felicitaties en feestelijkheden	10-29
IV. Koloniale aangelegenheden	30-37
2. Documenten betreffende het openbaar leven	38-397
I. Militaire carrière in het Belgisch Leger (1882-1906)	38-53
II. Koloniale carrière (1884-1906)	54-105
A. Eerste termijn: lid van de vijfde expeditie van de Association Internationale Africaine (okt. 1884-mei 1885)	54-64
B. Tweede termijn: districtscommissaris van de derde klasse/ adjunct van de commandant in het <i>territoire</i> Bangala (apr. 1886- jan. 1887), ondercommissaris in het <i>territoire</i> Bangala (jan. 1887- jul. 1889) en commandant van de voorhoede-expeditie richting de monding van de Aruwimi (1888 okt.-jul. 1889)	65-105
1. Algemeen	65-72
1.1. Algemene briefwisseling	65-67
1.2. Dag- en notitieboeken	68-72
2. Bestuur en militaire aangelegenheden	72-93
2.1. Briefwisseling	72-83
2.1.1. Registers	
2.2. Dagboeken	84-87
2.3. Staten, lijsten en inventarissen	88-89
2.4. Varia	90-93
3. Gegevensverzameling en -verwerking voor wetenschap- pelijke doeleinden en publicaties	94-99
4. Contacten met Europeanen en lokale bevolking	100-101
5. Handel en economie	102-105
C. Derde termijn: districtscommissaris (van de derde klasse) belast met speciale recruteringsmissie in Zuid-Afrika (okt. 1889-nov. 1889)	106
D. Vierde Termijn: districtscommissaris van de eerste klasse belast met de leiding van de Kwango-expeditie (jan. 1890-jul. 1892), bevelheb- ber van het district Oost-Kwango (jun.1890-nov. 1891), het district Lualaba (jul. 1892-mrt. 1894) en de Arabische Zone (okt. 1893-sept. 1894) en Inspecteur van de Staat (mrt. 1894-sept. 1894)	107-204
1. Algemeen	107-126
1.1. Benoemings- en commissiebrieven	107-112
1.2. Algemene briefwisseling	113-116
1.3. Dag-en notitieboeken	117-126
2. Bestuur en Militaire aangelegenheden.	127-204
2.1. Briefwisseling	127-174
2.1.1. Registers	127-133
2.1.2. Losse stukken	134-174

2.2. Dag- en notitieboeken	175-178
2.3. Staten, lijsten en inventarissen	179-191
2.4. Processtukken	192-194
2.5. Varia	195-204
3. Gegevensverzameling- en verwerking voor wetenschappelijke doeleinden en publicaties	205-209
4. Contacten met Europeanen en lokale bevolking	210-218
5. Handel en economie	219-223
E. Vijfde Termijn: Inspecteur van de Staat in categorie B (jul. 1896-jul. 1900) en vice-gouverneur-generaal (apr. 1897-jul. 1900), opperbevelhebber over de Province Orientale (districten Stanley-Falls, Aruwimi en Uelle) (jul. 1896-jul. 1900) belast met de leiding van de Nijl-expeditie.	224-362
1. Algemeen	224-235
1.1. Benoemings- en commissiebriefen	224-225
1.2. Algemene briefwisseling	226-231
1.3. Dag-en notitieboeken	232-235
2. Bestuur en Militaire aangelegenheden.	236-349
2.1. Briefwisseling	236-324
2.1.1. Registers	236-250
2.1.2. Losse stukken	251-324
2.2. Dagboeken	325-326
2.3. Staten, lijsten en inventarissen	327-338
2.4. Processtukken	339-342
2.5. Varia	343-349
3. Gegevensverzameling- en verwerking voor wetenschappelijke doeleinden en publicaties	350-356
4. Contacten met Europeanen en lokale bevolking	357-361
5. Handel en economie	362
F. Zesde termijn: Technisch adviseur bij de Anglo-Belgian India Rubber Company (1904 apr.-1904 sept.)	363-374
G. Stukken betreffende de (post-)koloniale carrière van Francis Dhanis zonder duidelijke ontstaanscontext	375-397
III. Auteur en lid van wetenschappelijke amateurgezelschappen	398-423
3. Documentatie	424-464
I. Foto's	424-427
II. Publicaties	428-449
III. Krantenuittreksels	450-457
IV. Varia	458-464
4. Documenten vreemd aan het archief	465-477
I. Archief van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika	465-472
II. Archief van Estelle de Bonhomme	473-476
III. Archief van Ernest Dhanis	477
IV. Archief van Pierre Ponthier	/
V. Archief van Odilon de Heusch	/
VI. Archief van Lucien Bia	/
VII. Archief van Jacques de Dixmude	/

VIII. Archief van Eddystone
IX. Archief van Knut Svensson

/
/

B. ARCHIEFFONDS FRANCIS DHANIS

1. DOCUMENTEN BETREFFENDE HET PRIVÉLEVEN

I. Algemeen

1. Uittreksel uit het geboorteregister van het district Haggerston West houdende de geboorteakte van Francis Dhanis.
1881 nov. Afschrift. 1 stuk

2. Notitieboekje. 1 deel
[1886?].
p. 1: Rekeningen van allerlei aankopen (1886?);
p. 24: Aantekeningen bij de voorbereiding van een zeereis richting de Britse kolonie Natal (1886?);
p. 36: Aantekeningen opgesteld in stenografisch schrift (1886?);
p. 38: Naamlijst houdende agenten van de EIC in de verschillende districten (1886?).
In omgekeerde richting:
p. 67: Aantekeningen betreffende het regelen van een begrafenis [van een familielid] (1886?).
Sommige teksfragmenten zijn opgesteld in stenografisch schrift.

3. Register houdende minuten van uitgaande brieven. 1 deel
1894 nov.-1895 aug., 1901 jan.-1904 apr., 1904 nov.-1905 feb.
Bevat ook rekeningen met tegoeden van de reiskosten van Piani Senga en Saïd Bin Abedi, [1894 dec.?]. en staat houdende een overzicht van de waarde van de aandelen en obligaties van van mevrouw Sidonie Marongé, 1901 dec. en de rekening van Antoine Dhanis, 1903 jun.
Sommige fragmenten zijn moeilijk leesbaar door inktvraat.

II. Persoonlijke financiën

4. Dagboek van inkomsten en uitgaven.
1884 nov.-1897 dec. 1 deel
Bevat ook staten houdende een overzicht van de waarde van de aandelen en obligaties van Francis Dhanis, [dec. 1901]-1906 jan.

- *** Rekeningen van allerlei aankopen.
[1886?]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 2.

5. Ingekomen stukken van de *gouvernement locale* van de EIC betreffende de uitbetaling van het loon.
1887 apr.-1898 feb. (met hiaten). 7 stukken

6. Losse rekeningen en kwitanties.
1893 sept., 1900 aug., 1900 okt. en s.d. 9 stukken

7. Staten houdende een overzicht van de waarde van de aandelen en obligaties van Francis Dhanis.
1900 okt.-1900 nov. 4 stukken
Gelijksoortige stukken bevinden zich in inventarisnummer 4.

- *** Staat houdende een overzicht van de waarde van de aandelen en obligaties van Sidonie Marongé.
1901 dec. 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 3.

- *** Rekening van Antoine Dhanis.
1903 jun. 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 3.

8. Rekeningen-courant met financiële instellingen.
1903 jul., 1903 okt. 2 stukken

9. Dossier inzake het verzoek van Francis Dhanis aan Leopold II om de precaire situatie van zijn inkomen te verbeteren.
1907 dec.-1908 mrt. en s.d. 10 stukken
en 1 katern
Bevat ook een nota over de oorzaken van de opstand in de voorhoede van de Nijl-expeditie richting Lado, [1908?] en een nota over het optreden van Alphonse Vangele als opperbevelhebber, [1908?]. en een uittreksel uit een dagboek lopende van 11 november 1898 tot en met 24 december 1898, betreffende de expeditie tegen de Batetelas-opstandelingen, [1908?].

III. Felicitaties en feestelijkheden

10. Ingekomen brieven betreffende de verheffing van Francis Dhanis in de adelstand en het toekennen van de titel van baron.
1893 nov.–1893 dec., 1894 nov.-1895 jan. 5 stukken
11. Ingekomen stukken met felicitaties voor de overwinning in de <<Arabische campagne>>.
1894 okt. 6 stukken
Enkele stukken bevinden zich in slechte staat.
12. Brief van de *Société Royale Belge de Géographie* aan Aristide Doorme betreffende het doorsturen van een uitnodiging aan Francis Dhanis voor diens huldiging door de vereniging.
1894 okt. 1 stuk
13. Ingekomen brieven van de *Cercle Artistique et Littéraire de Bruxelles* betreffende het uitreiken van het diploma van erelid aan Francis Dhanis. Met diploma.
1894 okt. 3 stukken
Het diploma bevindt zich in slechte staat.
14. Telegram van Edmond van Eetvelde betreffende een uitnodiging voor een audiëntie bij Leopold II.
1894 okt. 1 stuk
15. Uitnodigingsbrief van de *Cercle Africain de Bruxelles* voor een huldiging van het leiderschap van Francis Dhanis in de <<Arabische campagne>>.
1894 okt. 1 stuk
16. Uitnodigingsbrief van burgemeester Karel Buls voor een huldiging van Francis Dhanis op het stadhuis te Brussel.
1894 okt. 1 stuk
17. Brief van de moeder van sergeant Georges Callet betreffende haar dankbaarheid voor de zorg voor haar zoon en haar afzegging voor een huldingsfeest in het stadstheater van Schaarbeek.
1894 nov. 1 stuk
18. Brief van de *Société d'Études Coloniales* betreffende het vastleggen van een datum voor een receptie ter ere van Francis Dhanis. Met affiche ter aankondiging van de receptie.
1894 nov. 2 stukken
19. Uitnodigingsbrief van de bisschop van Gent Antoon Stillemans voor een diner.

- 1894 nov. 1 stuk
20. Brief van distillateur Luc Bonniver betreffende het verzoek om een likeur naar Francis Dhanis te vernoemen.
1894 dec. 1 stuk
21. Brief van Eugène De Ro betreffende het verzoek om een portret voor de collectie van zijn vrouw te schenken.
1895 jan. 1 stuk
22. Brief van Felix Fuchs betreffende zijn dank voor het opgestuurde portret.
1895 mrt. 1 stuk
De envelop is bewaard.
23. Brief van Henry Hughes Wilson betreffende zijn verontschuldigen voor de gemiste afspraak en het verzoek voor een foto.
1895 aug. 1 stuk
24. Verklaring van kabinetschef Frédéric van den Steen de Jehay betreffende de komst van Francis Dhanis naar Aix-les-Bains met brieven voor Leopold II.
1895 aug. 1 stuk
25. Uitnodigingsbrief van de *Club Africain d'Anvers* voor een banket ter ere van Francis Dhanis en het koloniaal werk van Leopold II.
1900 nov. 1 stuk
26. Brief van de *Société Royale Belge de Géographie* betreffende het ontvangen van het erelidchap.
1901 okt. 1 stuk
27. Uitnodigingsbrief van de grootmaarschalk van het hof voor een namiddagfeest van Leopold II in de wintertuin van het kasteel van Laken.
1902 mei. 1 stuk
28. Certificaat van <<Baptême de l'Equateur>>, uitgereikt door de *Compagnie Belge Maritime du Congo* aan bootreizigers bij het overschrijden van de evenaarlijn.
1904 mei. 1 stuk
29. Brief van Ernest d' Adlerstihle betreffende dankbetuigingen voor het opgestuurde portret en de vraag naar de gezondheidstoestand.
1906 jun. 1 stuk

IV. Koloniale aangelegenheden

30. <<Lettres et journal 1886>>, register houdende minuten van uitgaande brieven aan zijn zus Mary Dhanis.
1886 mei-1886 dec. 1 deel
Bevat ook een uittreksel uit een dagboek lopende van 20 augustus 1886 tot en met 9 december 1886, betreffende de gebeurtenissen in de poste Bangala, 1886 sept.-1886 dec. en een nota over de gebruiken en gewoonten van de Bangalas, [1886 dec.].
31. Ingekomen stukken betreffende de uitreiking van onderscheidingstekens en eerbewijzen behaald voor bewezen diensten aan Leopold II en de EIC.
1889 apr.-1905 dec. (met hiaten). 36 stukken
- *** Minuut van brief aan tante.
[1890 sept.] 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 118. Document is moeilijk leesbaar door inktvervaging.
32. Brieven van Charles Liebrechts betreffende familiale aangelegenheden en officieuze berichtgeving over de koloniale politiek.
1893 jan., 1893 jun, 1898 feb., 1900 apr., 1901 nov. 7 stukken
Bevat ook een brief van Charles Liebrechts aan Mary Dhanis betreffende de terugkeer van Francis Dhanis uit Congo, 1900 apr. Twee enveloppen zijn bewaard. Twee brieven zijn enkel raadpleegbaar via fotokopie en op microfilm, de vindplaats van de originelen is niet bekend.
- *** Rekeningen met rekeningen met tegoeden van de reiskosten van Piani Senga en Saïd Bin Abedi.
[1894 dec.?]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 3.
33. Brief van Waldor De Heusch betreffende de dood van zijn neef Odilon de Heusch in de <<Arabische campagne>>.
1894 apr. 1 stuk
34. Brief van Carlo Elsen betreffende het verzoek tot toetreding tot de bestuursraad van zijn nieuwe onderneming in de EIC.
1899 apr. 1 stuk
35. Postkaarten.
1904 jan., 1905 nov. 2 stukken
Afzenders zijn: [G. N'Diaye] (1904 jan.) en Julien Bastien (1905 nov.). De postkaart van januari 1904 is opgesteld in Swahili.
36. Ingekomen brieven van May French Sheldon betreffende de kritiek op haar onderzoeksrapport naar de wreedheden in de EIC.
1904 dec.-1905 feb., 1905 okt. 13 stukken
Bevat ook een brief van Francis Dhanis aan May French Sheldon, 1904 dec.
37. Brief van meneer Baltus betreffende het verzoek om zijn zoon aan te bevelen

voor een betrekking in de centrale administratie van de EIC.
1908 sept.

1 stuk

2. DOCUMENTEN BETREFFENDE HET OPENBAAR LEVEN

I. Militaire Carrière in het Belgisch leger (1882-1906)

38. Ingekomen brieven van de *École Militaire* betreffende de toelating tot de *École Militaire*.
1882 feb., 1882 mrt. 2 stukken
De brief van februari 1882 bevindt zich in slechte staat.
39. Notities opgesteld in het kader van de cursus bewapening, vermoedelijk gedoceerd aan de *École Militaire*.
[1882 mrt.-1884 okt.]. 1 stuk
40. Benoemingsbrieven van het Ministerie van Oorlog betreffende het behalen van een militaire graad. Met begeleidingsbrieven.
1884 mei, 1889 jul., 1898 mrt.-1898 apr., 1901 jun. 8 stukken
41. Brief van het Ministerie van Oorlog betreffende de toelating tot het *Institut Cartographique Militaire*.
1884 sept. 1 stuk
42. Stukken betreffende het proces voor de rechtbank van eerste aanleg te Brussel inzake een illegaal duel tussen Alphonse Wauters en Camille Coquilhat op 6 maart 1886.
1886 mrt. 4 stukken
43. Brief van het Ministerie van Oorlog betreffende de aanvaarding tot opname in het *regiment des grenadiers*.
1894 mrt. 1 stuk
44. Programma van het concert ter ere van baron Francis Dhanis, op 10 oktober 1894 opgevoerd door het 8ste lijnregiment aan boord van de stoomboot *L'Emeraude*.
1894 okt. 1 stuk
In tweevoud bewaard.
45. Brief van de *Société Générale des Officiers Retraités* betreffende het verzoek om lid te worden van de vereniging.
1894 okt. 1 stuk
46. Brief van de Antwerpse sectie van de *Fédération Royale des Sociétés d' ex-sous-officiers de l'Armée Belge* betreffende de dank om als beschermheer van de vereniging op te treden.
1894 nov. 1 stuk
47. Brief van kabinetsmedewerker Adolphe Durutte van het Ministerie van

- Oorlog betreffende de opheldering van enkele administratieve zaken.
1895 jan. 1 stuk
48. Uitnodigingsbrief voor het tweede deel van de *Fête Militaire de Bienfaisance* te Anwerpen op 19 mei 1898.
1898 mei. 1 stuk
In drievoud bewaard. Op textiel gedrukt.
49. Brief van Waldor De Heusch betreffende de felicitaties voor zijn terugkeer en een uitnodiging voor het banket van het *regiment des grenadiers*.
1900 okt. 1 stuk
50. Ingekomen stukken van het *Institut Cartographique militaire* betreffende de goedkeuring van het verlof in het buitenland.
1901 jun., 1901 sept. 3 stukken
51. Adviesbrief van de Minister van Oorlog betreffende de terugkeer van Francis Dhanis naar het *regiment des grenadiers*. Met begeleidingsbrief.
1905 jun. 2 stukken
52. . Stukken betreffende het vervroegde pensioen van Francis Dhanis ten gevolge van ziekte.
1906 jan.-1906 mei, 1907 feb. 7 stukken
Eén envelop is bewaard.
53. . Stukken betreffende de tussenkomst van Francis Dhanis om de overplaatsing van zijn neef Alphonse Dhanis naar een ander regiment te versnellen.
1906 feb.-1906 apr. 14 stukken
Eén envelop is bewaard.

II. Koloniale Carrière (1884-1906)

A. Eerste termijn: lid van de vijfde expeditie van de Association Internationale Africaine (okt. 1884-mei 1885)

54. Brief van voorzitter van de AIA Albert Thys betreffende de ontvangst van Francis Dhanis' kandidatuur voor een volgende expeditie.
1884 aug. 1 stuk
55. Telegramberichten van meneer Laurent betreffende de opdracht om naar de Rue Brederode te Brussel te komen.
1884 sept. 2 stukken
56. Nota's over de Somaliërs en de golf van Aden.
[1884 sept.-1885 feb.]. 5 stukken
Bepaalde tekstfragmenten zijn opgesteld in stenografisch schrift.
57. Nota's over het verblijf in Zanzibar en de inwoners van Zanzibar.
[1884 sept.-1885 feb.]. 3 stukken
58. Dagboek lopende van 19 oktober 1884 tot en met 10 november 1884, betreffende de boottocht van België naar Zanzibar.
1884 okt.-1884 nov. 1 deel
Katernen zijn uit deel losgescheurd. Bepaalde tekstfragmenten zijn opgesteld in stenografisch schrift.
59. Notitieboek.
1884 okt.-1885 apr. 1 deel
p. 1: Dagboek van inkomsten en uitgaven (1885 feb.-1885 mrt.);
p. 4: Staat van tegoeden ([1885]);
p. 7: Nota over voorkomende ziekten in Zanzibar (1884 nov.-1885 mrt.);
p. 11: Dagboek lopende van 19 oktober 1884 tot en met 10 november 1884, betreffende de boottocht van België naar Zanzibar (1884 okt.-1884 nov.);
p. 45: Nota over de passagiers op de boot *Steamer Garth Castle* ([1885 apr.]);
p. ? (los blad): Nota over de stad Durban in de Britse kolonie Zuid-Afrika ([1885 apr.]).
In omgekeerde richting:
p. 1: Losse aantekeningen zonder duidelijk doel ([1884 nov.-1885 apr.]).
Bepaalde tekstfragmenten zijn opgesteld in stenografisch schrift.
60. Aantekening over de Britse reizigers Thompson en Ruth Johnstone.
[1884 nov.] 1 stuk
Enkel raadpleegbaar via fotokopie en op microfiche, de vindplaats van het origineel is niet bekend.
61. Nota over de houding van de Britten tegenover de slavernij, vermoedelijk bestemd voor publicatie.
[1884 nov.] 1 stuk
Enkel raadpleegbaar via fotokopie en op microfiche, de vindplaats van het origineel is niet bekend.

62. <<Rough Diary or Scribbling Journal with an Almanac for 1882>>, Dagboek lopende van 9 januari 1885 tot en met 17 juli 1885, houdende aantekeningen genomen bij de vijfde expeditie van de AIA.
1885 jan.-1885 sept. 1 deel
Bevat ook aantekeningen genomen tijdens de voorhoede-expeditie richting de monding van de Aruwimi., [1888-1889]. en in omgekeerde richting een lijst van functionarissen die actief waren in Congo tussen 1883 en 1885, [1885 sept.]. en een afschrift van een circulaire, 1885 sept. Bepaalde tekstfragmenten zijn opgesteld in stenografisch schrift.
63. Nota houdende de vertaling van een Engelstalig document gevonden op Zanzibar.
1885 jan. 1 stuk
Enkel raadpleegbaar via fotokopie en op microfiche, de vindplaats van het origineel is niet bekend.
64. Aantekeningen genomen tijdens de terugreis langs de Afrikaanse westkust.
[1885]. 1 stuk

B. Tweede termijn: districtscommissaris van de derde klasse/adjunct van de commandant in het *territoire* Bangala (apr. 1886-jan. 1887), ondercommissaris in het *territoire* Bangala (jan. 1887-jul. 1889) en commandant van de voorhoede-expeditie richting de monding van Aruwimi (1888 okt.-jul. 1889)

1. Algemeen

1.1. Algemene Briefwisseling

65. . Ingekomen brieven van het *Département de l'Intérieur*.
1886 apr.–1889 okt. 8 stukken
66. . Brieven van *vice administrateur général* en gouverneur-generaal Camille Janssen en de voorzitter van de *Comité exécutif* Louis Valcke aan de *commandant du territoire* van Bangala betreffende het personeelsbestand van het district.
1886 mei–1888 apr. Afschriften. 5 stukken
67. Brief van dienstdoend gouverneur-generaal Herman Ledeganck betreffende de toestemming om de brieven van de *gouvernement locale* te openen in geval van onbeschikbaarheid van de *commandant du territoire* van Bangala.
1888 dec. 1 stuk
De envelop is bewaard.

1.2. Dag- en notitieboeken

68. Notitieboekje. 1 deel
[1886 jun.-1886 sept.]
p. 1: Staten houdende geleverde levensmiddelen ([1886 jul.?]);
p. 4: Fragment uit een dagboek lopende van 18 juli 1886 tot en met 13 augustus 1886, betreffende de gebeurtenissen vóór de verdrinkingsdood van bevelhebber van de boot *AIA* Édouard Delatte (1886 jul.-1886 aug.);
p. 6: Lijst met vertalingen van woorden uit een bantoetaal, vermoedelijk het Bangala ([1886 aug.]);
p. 8: Staten van geleverde levensmiddelen en verkochte goederen ([1886 sept.]).
In omgekeerde richting:
p. 1, p. 10: Aantekeningen over de naamlijsten van gerecruteerde soldaten ([1886 jul.-1886 aug.]);
p. 6: Staat van de gestockeerde munitie ([1886 jul.]);
p. 7: Staten van geleverde wapens en levensmiddelen ([1886 jun.-1886 jul.]);
p. 8: Aantekeningen over de soldij van de soldaten (1886 jun.-1886 jul.);
p. 12: Staten van beschikbare werktuigen ([1886 jul.]);
p. 14: Aantekeningen over oosterse alcoholhoudende rijstdranken ([1886 jul.]);
p. 15, p. 18: Staten van geleverde levensmiddelen ([1886 jul.]);
p. 17: Naamlijsten van gerecruteerde soldaten ([1886 jul.]);
p. 23: Lijst van te repatriëren soldaten uit de regio Bangala ([1886 jul.]);
p. 24, p. 28: Staten van geleverde levensmiddelen ([1886 jul.]);
p. 26: Nota opgesteld in stenografisch schrift ([1886 jul.]);
p. 27: Naamlijst van gerecruteerde soldaten ([1886 jul.]);

Bepaalde tekstfragmenten zijn opgesteld in stenografisch schrift.

69. <<Agenda Belge ou Memento Journalier 1886>>, Dagboek houdende korte aantekeningen, staten en minuten van uitgaande stukken over de gebeurtenissen in het territorium Bangala en de voorhoede-expeditie richting de monding van de Aruwimi, [lopende van 1 januari 1887 tot en met 9 maart 1889].
[1887 jan.?], 1887 mrt.-1888 jan., 1888 okt.-1889 mrt. 1 deel
Onder de hoofding van één kalenderdag zijn soms aantekeningen verzameld van een andere dag of van dezelfde dag over een periode van meerdere jaren. Bepaalde tekstfragmenten zijn opgesteld in stenografisch schrift. De fragiele toestand van het dagboek vereist een voorzichtige consultatie.
- *** Uittreksel uit een dagboek lopende van 20 augustus 1886 tot en met 9 december 1886, betreffende de gebeurtenissen in de *poste* Bangala.
1886 aug.-1886 dec. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 30.
70. Notitieboekje. 1 deel
1887 feb.-1889 jun.
f. 1r, f. 2: Staten van geleverde werktuigen, opgesteld door Willem-Frans van Kerckhoven (1887 feb.-1887 mrt.);
f. 4: Staten van geleverde levensmiddelen en wapens (1888 nov.);
f. 5: Nota over de Basokos en de Arabieren ([1889 apr.]);
f. 16: Rapport over de eigen gezondheidstoestand ([1889 apr.]);
f. 18: Dagboek betreffende de tocht van Basoko naar Matadi, lopende van 4 april 1889 tot en met 11 juni 1889, (1889 apr.-1889 jun.).
In omgekeerde richting:
f. 1: Huwelijksakten van lokale inwoners (1887 sept.);
f. 2: Aantekeningen over de leveringen van levensmiddelen ([1887 sept.]).
71. Notitieboekje. 1 deel
[1887 sept.-1888 jun.]
p. 1: Staten houdende geleverde levensmiddelen en verhandelde goederen ([1887 sept.-1888 jun.]).
In omgekeerde richting:
p. 1, p. 13: Staten van verhandelde goederen (1888 apr., 1888 jun.);
p. 2, p. 7: Staten houdende de uitbetaling van de soldij van de soldaten (1888 apr., 1888 mei);
p. 3: Staten van geleverde levensmiddelen en verhandelde goederen (1888 mei);
72. Losse aantekeningen afkomstig uit meerdere notitieboekjes. 5 stukken
[1888 okt.].
Bepaalde tekstfragmenten zijn opgesteld in stenografisch schrift.
- *** Aantekeningen genomen tijdens de voorhoede-expeditie richting de monding van de Aruwimi. 1 deel
[1888-1889].
Bevindt zich in inventarisnummer 62.

2. Bestuur en militaire aangelegenheden

2.1. Briefwisseling

- *** <<Lettres et journal 1886>>, register houdende minuten van uitgaande brieven aan zijn zus Mary Dhanis.
[1886 mei-1886 dec.] 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 30.
- 73- Ingekomen brieven van de *commandant du territoire* van Bangala.
74
73. Camille Coquilhat, 1886 jun.-1886 okt., 1889 mrt. 5 stukken
Bevat ook een brief van Camille Coquilhat aan Édouard Delatte, 1886 jul.
74. Willem-Frans Van Kerckhoven, 1887 sept-1889 dec. (met hiaten). 8 stukken
75. Minuut van een brief betreffende het voorstel van de stichting van een kamp op de Haut-Maringa.
[1886?]. 1 stuk.
76. Instructies van *commandant du territoire* van Bangala Willem-Frans Van Kerckhoven en commandant van de voorhoede-expeditie Francis Dhanis betreffende de organisatie van de voorhoede-expeditie richting de monding van de Aruwimi.
1888 nov.-1888 dec. Afschriften. 9 stukken
77. Minuut van uitgaande brief aan *commandant du territoire* van Bangala Willem-Frans Van Kerckhoven betreffende de aankomst van de voorhoede-expeditie richting de monding van de Aruwimi in Umwangi.
1888 nov. 1 stuk
Document is moeilijk leesbaar door inktvraat.
78. Minuut van uitgaande brief aan *chef de poste* Pierre Ponthier betreffende een discussie over verdwenen wapens.
1888 nov. 1 stuk
Document is moeilijk leesbaar door inktvraat.
79. Brief van luitenant Joseph Duvivier betreffende een overzicht van de goederen die via de boot *Roi Des Belges* uit Bangala verscheept zijn.
1888 nov. 1 stuk
80. Rapport van *chef de poste* Pierre Ponthier betreffende zijn gewapend optreden tegen de Ngombe in de nabijheid van de *poste* Umwangi. Met als bijlage een rapport van Francis Dhanis met aanvullingen.
1888 dec. 2 stukken
81. Brief van Antoni Swinburne van de *Sanford Exploring Expedition* betreffende zijn terugkeer naar de *poste* Bangala.
1888 dec. 1 stuk
82. Minuut van een rapport over het verloop van de voorhoede-expeditie

- richting de monding van de Aruwimi, vermoedelijk bestemd voor publicatie.
[1889 feb.] 1 stuk
83. Kladd van een brief van *chef de poste* Jules Jacques de Dixmude aan *commandant du territoire* van Bangala Willem-Frans Van Kerckhoven betreffende de gebeurtenissen in het gebied rond de *poste* Yaminga.
[1889 jun.-1889 jul.] 1 stuk
- 2.2. Dagboeken**
84. <<Journal des opérations de l'avant-garde, dont la mission consiste à préparer les installations d'un camp dans le Haut-Congo>>, dagboek van de voorhoede-expeditie richting de monding van de Aruwimi, lopende van 24 oktober 1888 tot en met 12 maart 1889.
1888 okt.-1889 mrt. 1 deel
85. Dagboek van de *postes* Upoto en Yaminga, lopende van 6 november 1888 tot en met 23 september 1889, opgesteld door *chefs de poste* Lucien Bia en Jules Jacques de Dixmude,
1888 nov.-1889 sept. 1 deel
Lucien Bia maakte aantekeningen als *chef de poste* van Upoto van 6 november 1888 tot en met 1 februari 1889 en als *chef de poste* van Yaminga van 5 februari 1889 tot en met 27 mei 1889. Jules Jaques De Dixmude neemt dan over als *chef de poste* van Yaminga van 28 mei 1889 tot en met 23 september 1889. De fragiele toestand van het dagboek vereist een voorzichtige consultatie.
86. Uittreksel uit het dagboek van de *poste* Upoto, lopende van 6 november 1888 tot en met 7 november 1888, opgesteld door *chef de poste* Lucien Bia. Met een aantekening van Francis Dhanis.
1888 nov. 1 stuk
Bepaalde tekstfragmenten zijn opgesteld in stenografisch schrift.
87. <<Journal tenu au poste d'Unwangi du 14 novembre au 19 décembre>>, uittreksel uit het dagboek van de *poste* Umwangi, lopende van 14 november 1888 tot 19 december 1888, opgesteld door *chef de poste* Pierre Ponthier.
1888 dec. 1 katern

2.3. Staten, lijsten en inventarissen

- *** Staten van geleverde wapens en levensmiddelen.
[1886 jun.-1886 jul.] 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 68.
- *** Staten van geleverde levensmiddelen.
[1886 jul.-1886 sept.] 1 deel
Bevinden zich in inventarisnummers 68 en 69.

- *** Aantekeningen over de naamlijsten van gerecruteerde soldaten.
[1886 jul.-1886 aug.]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 68.
- *** Staat van de gestockeerde munitie.
[1886 jul.]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 68.
- *** Lijst van te repatriëren soldaten uit Bangala.
[1886 jul.]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 68.
- *** Naamlijst van agenten van de EIC in de verschillende districten.
[1886?]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 2.
- *** Staten van geleverde werktuigen, opgesteld door Willem-Frans van Kerckhoven.
1887 feb.-1887 mrt. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 70.
- *** Staten van geleverde levensmiddelen en verhandelde goederen.
[1887 sept.-1888 jun.]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 71.
- *** Staten van verhandelde goederen.
1888 apr., 1888 jun. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 71.
- *** Staten houdende de uitbetaling van de soldij van de soldaten.
1888 apr., 1888 mei. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 71.
- *** Staten van geleverde levensmiddelen en verhandelde goederen.
1888 mei. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 71.
- *** Staten van geleverde levensmiddelen en wapens.
1888 nov. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 70.
88. Inventaris houdende het aantal geweren, munitie en werktuigen in het centraal depot van de *poste* Upoto, opgesteld door *chef de poste* Lucien Bia.
1888 nov. 1 stuk
89. Staat van geleverde goederen te Umwangi, opgesteld door *chef de poste* Pierre Ponthier.
1888 dec. 1 stuk

2.4. Varia

- *** Aantekeningen over de soldij van de soldaten.
1886 jun.-1886 jul. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 68.
90. Stukken betreffende de verdrinkingsdood van de bevelhebber van de boot
AIA Édouard Delatte.
[1886 jul.-1886 aug.] 3 stukken
- *** Aantekeningen bij de voorbereiding van een zeereis richting de Britse kolonie
Natal.
[1886?]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 2.
91. Plattegrondtekeningen [van de *poste* Basoko?].
[1888 nov.] 2 stukken
92. Kladnotities betreffende de beantwoording van een enquête over de *poste*
Bangala .
[1888 dec.] 8 stukken
93. Proces-verbaal ondertekend door Francis Dhanis en Pierre Ponthier
betreffende de overdracht van de *poste* Basoko aan laatstgenoemde.
1889 apr. 1 stuk

3. Gegevensverzameling en -verwerking voor wetenschappelijke doeleinden en publicaties

- *** Nota opgesteld in stenografisch schrift.
[1886 jul.] 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 68.
- *** Aantekeningen over oosterse alcoholhoudende rijstdranken
[1886 jul.] 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 68.
- *** Nota over de gebruiken en gewoonten van de inwoners van het territorium
Bangala.
[1886 dec.] 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 30.
94. Register houdende staten met de etappes van de reddingsexpeditie voor
Emin Pasha onder leiding van Henry Morton Stanley, opgesteld door een
onbekende agent van de EIC. Met aantekeningen van Francis Dhanis over de
geografische ligging van enkele *postes* en nederzettingen.
[1887 jun.-1889 jun.] 1 deel
95. Nota's over de *poste* Bangala, de Bangalas en de Ngombe in de wijk

- Mabanga, vermoedelijk bestemd voor publicatie.
[1889 febr.] 3 stukken
96. Nota over de *poste* Upoto en de omliggende dorpen, vermoedelijk bestemd voor publicatie.
[1889 febr.] 1 stuk
97. Nota's over de Elombos (Ngombe) en de Bapotos, vermoedelijk bestemd voor publicatie.
[1889 febr.] 2 stukken
98. Notities over de Franse verovering van Algerije.
[1889 febr.] 1 stuk
99. Kaarten van de grote meren in Midden-Afrika op basis van de metingen van de verschillende ontdekkingsreizigers, met aanvullingen en correcties van Francis Dhanis.
[1889 febr.] 1 stuk
- *** Nota over de Basokos en de Arabieren.
[1889 apr.] 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 70.
- *** Rapport over de eigen gezondheidstoestand.
[1889 apr.] 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 70.

4. Contacten met Europeanen en lokale bevolking

100. Brief van Witte Pater Armand Merlon betreffende de vraag over de jurisdictie van de katholieke kerk in de EIC.
1886 okt. 1 stuk
- *** Huwelijksakten van lokale inwoners.
1887 sept. 2 stukken
Bevindt zich in inventarisnummer 70.
101. Lijst met vertalingen van woorden uit een bantoetaal, vermoedelijk het Bangala.
[1889 febr.] 1 stuk
Eenzelfde soort lijst ([aug. 1886]) bevindt zich onder inventarisnummer 68.

5. Handel en Economie

102. Register houdende staten en aantekeningen bij de ruil van luxegoederen.
[1886 nov.?] 1 deel

103. Factuur van een Portugese zakenman.
1886 dec. 1 stuk
Factuur is in Portugees opgesteld.
- *** Staten van verhandelde goederen.
[1887 feb.-1888 jun.] 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 71.
104. Staat van het aangekocht ivoor.
1888 nov. 1 stuk
- *** Brief van Antoni Swinburne van de *Sanford Exploring Expedition* betreffende
zijn terugkeer naar de *poste* Bangala. 1 stuk
1888 dec.
Bevindt zich in inventarisnummer 81.
105. Register houdende staten van het aangekocht ivoor met opgave van de
waarde en de gebruikte hoeveelheid ruilgoederen. 1 deel
[1889 mei].

C. Derde termijn: districtscommissaris (van de derde klasse) belast met speciale recruteringsmissie in Zuid-Afrika (okt. 1889-nov. 1889)

106. Ingekomen brieven van het *Département de l'Intérieur* betreffende de speciale recruteringsmissie voor de *force publique* en de *Compagnie du Chemin de Fer du Congo* in de Britse kolonies Zoulouland en Zuid-Afrika.
1889 okt.-1889 nov.

2 stukken

D. Vierde Termijn: districtscommissaris van de eerste klasse belast met de leiding van de Kwango-expeditie (jan. 1890-jul. 1892), bevelhebber van het district Oost-Kwango (jun.1890-nov. 1891), het district Lualaba (jul. 1892-mrt. 1894) en de Arabische Zone (okt. 1893-sept. 1894) en Inspecteur van de Staat (mrt. 1894-sept. 1894)

1. Algemeen

1.1. Benoemings- en commissiebriefen

107. Decreet uitgevaardigd door Leopold II betreffende de benoeming van Francis Dhanis tot districtscommissaris van de eerste klasse. Met begeleidingsbrief.
1890 jan. 2 stukken
108. Decreet uitgevaardigd door Leopold II op 10 juni 1890 betreffende de oprichting van het district Oost-Kwango en de benoeming van Francis Dhanis tot nieuwe districtscommissaris.
1890 jun. 1 stuk
109. Commissiebrief van dienstdoend gouverneur-generaal Théophile Wahis betreffende de opdracht aan Francis Dhanis om het district Lualaba te inspecteren met de bevoegdheid van verbanning. Met modelformulier van het arrest tot verbanning van het grondgebied en een modelformulier van het proces-verbaal ter verduidelijking van het arrest tot verbanning.
1892 jul. 3 stukken
110. Commissiebrief van dienstdoend gouverneur-generaal Théophile Wahis betreffende het toewijzen van het bevel over het district Lualaba aan Francis Dhanis.
1892 jul. 1 stuk
111. Commissiebrief van gouverneur-generaal Théophile Wahis betreffende het toewijzen van disciplinaire bevoegdheden aan Francis Dhanis met als doel het bevel over de Arabische zone uit te oefenen.
1893 okt. 1 stuk
112. Decreet uitgevaardigd door Leopold II betreffende de benoeming van Francis Dhanis tot *Inspecteur de l'État*. Met begeleidingsbrief.
1894 mrt. 2 stukken

1.2. Algemene briefwisseling

113. Briefwisseling van de *gouvernement centrale* en *locale* van de EIC met verschillende correspondenten betreffende de organisatie van de Kwango-en Katanga-expedities en de nieuw veroverde gebieden, ter informatie naar

- Francis Dhanis opgestuurd.
1889 dec.-1894 mei (met hiaten). Afschriften. 11 stukken
114. Brieven van het *Département de l'Intérieur* betreffende de aankondiging en de voorbereidingen van het vertrek naar de EIC.
1890 jan. 2 stukken
115. Ingekomen brieven van (dienstdoend) gouverneur-generaal Théophile Wahis.
Met bijlage.
1892 jan.-1894 jun. (met hiaten). 14 stukken
- *** Brieven van Charles Liebrechts.
1893 jan., 1893 jun. 2 stukken
Bevindt zich in inventarisnummer 32.
116. <<Ordre du jour>>, Circulaires van gouverneur-generaal Théophile Wahis.
1893 okt., 1894 mrt. 2 stukken
Circulaire van oktober 1893 is in tweevoud bewaard.

1.3. Dag- en notitieboeken

117. Register houdende meerdere dagboeken en staten.
1890 feb.-1894 jan. 1 deel
p. 1: Dagboek houdende aantekeningen genomen bij de Kwango-expeditie, lopende van 8 mei 1891 tot en met 23 februari 1892 (1891 mei-1892 feb.);
p. 125: Naamlijsten van gesneuvelde soldaten met vermelding van de garnizoenplaats en de doodsoorzaak ([1893 mrt.-1894 jan.]).
In omgekeerde richting:
p. 1: Dagboek lopende van 1 februari 1890 tot en met 6 februari 1892, houdende een staat met een overzicht van de afgelegde etappes van de Kwango-expeditie met vermelding van de weersomstandigheden (1890 feb.-1892 feb.);
p. 19: Dagboek lopende van 1 januari 1891 tot en met 8 mei 1891, houdende aantekeningen genomen bij de Kwango-expeditie, (1891 jan.-1891 mei);
p. 29: Staat houdende een overzicht van de afgelegde etappes van de Kwango-expeditie ([1890 mei-1891 dec.]).
118. Register houdende een dagboek lopende van 25 maart 1890 tot en met 28 april 1890, betreffende de Kwango-expeditie en een dagboek, lopende van 1 februari 1891 tot en met 6 februari 1892, houdende een staat van de etappes van de Kwango-expeditie.
1890 mrt.-1890 apr., 1891 feb.-1892 feb. 1 deel
119. <<Agenda 1890>>, dagboek houdende korte chronologische aantekeningen, nota's en staten, opgesteld tijdens de Kwango-expeditie.
[1890 apr.-1892 jan.] 1 deel
Onder de hoofding van één kalenderdag zijn soms aantekeningen verzameld van een andere dag of van dezelfde dag over een periode van meerdere jaren. Bepaalde tekstfragmenten zijn opgesteld in stenografisch schrift.

120. Notitieboekje.
1890 apr.-1890 okt. 1 deel
p. 1: Aantekeningen bij meteorologische en klimatologische observaties gedaan tijdens de tocht van Kisanto naar Bambasi (1890 apr.-1890 okt.);
p. 35: Minuut van brief aan tante ([1890 sept.]);
p. 38, p. 84: Notities over lokale stamhoofden ([1890 sept.]);
p. 81: Minuut van een instructie. Met begeleidingsbrief ([1890 sept.]);
In omgekeerde richting:
p. 1: Nota over de fabricatie van bakstenen, gebouwen en plantages ([1890 apr.-1890 okt.]);
p. 11: Minuten van instructies en brieven ([1890 apr.-1890 okt.]).
121. Dagboek lopende van 11 april 1892 tot en met 29 mei 1892, betreffende de expeditie tegen inlandse stamhoofden in het district Lualaba.
1892 apr.-1892 mei. 1 stuk
Enkel raadpleegbaar via fotokopie en op microfiche, de vindplaats van het origineel is niet bekend. Is een fotokopie van
122. Fragment uit het dagboek betreffende de expeditie tegen inlandse stamhoofden in het district Lualaba.
1892 mei. 1 stukl
Enkel raadpleegbaar via fotokopie en microfiche, de vindplaats van het origineel is niet bekend.
123. Register houdende minuten van uitgaande stukken, dagboeken, staten en kaarten.
1892 jul.-1893 sept. 1 deel
f. 1, f. 12: Staten van geleverde levensmiddelen (1892 jul.-1892 aug.);
f. 2, f. 25, f. 166, f. 192, f. 208, f. 213, f. 224, f. 257, f. 276, f. 312, f. 342, f. 468: Minuten van uitgaande brieven (1892 aug.-1893 apr.);
f. 5, f. 13, f. 21, f. 187, f. 195, f. 274: Naamlijsten van de dragers van de caravaan (1892 aug., 1893 jan.);
f. 14: Kaarten van de afgelegde etappes van de expeditie richting de Lomami (1892 aug.);
f. 16: Naamlijsten van de dragers van de karavaan van Odilon De Heusch (1892 aug.);
f. 19: Naamlijsten van vrijgekochte slaven uit het district Lualaba (1892 aug.);
f. 161, f. 194, f. 205, f. 210, f. 217, f. 254, f. 308, f. 341: Dagboek lopende van 20 december 1892 tot en met 1 juni 1893, betreffende de Katanga-expeditie en de strijd tegen de Arabieren. (1892 nov.-1893 jun.);
f. 316: Staat van de schadeloosstelling van blanke officieren (1893 mei);
f. 466: Staat houdende de uitbetaling van de soldij van de soldaten (1893 sept.).
In omgekeerde richting:
p. 1, p. 17, p. 27: Dagboek lopende van 22 november 1892 tot en met 4 maart 1893, betreffende de strijd tegen de Arabieren (1892 nov.-1893 mrt.);
p. 14: Nota's over de rapporten van Florent Cassart en Charles de Wouters d'Oplinter, (1893 jan., 1893 mrt.);
p. 24: Vertalingen van Arabische brieven (1893 jan.).
Enkel raadpleegbaar via fotokopie en microfiche, de vindplaats van het origineel is niet bekend.
124. <<Agenda de Bureau pour 1893>>, dagboek houdende korte chronologische aantekeningen, minuten van brieven, nota's en staten.
[1893 jan.-1894 jan.]. 1 deel
Onder de hoofding van één kalenderdag zijn soms aantekeningen verzameld van een andere dag of van dezelfde dag over een periode van meerdere jaren. Bepaalde tekstfragmenten

zijn opgesteld in stenografisch schrift. De fragiele toestand van het dagboek vereist een voorzichtige consultatie.

125. <<Memorial>>, dagboek houdende korte chronologische aantekeningen.
[1894 jan.-1894 jul.] 1 deel
Bepaalde tekstfragmenten zijn opgesteld in stenografisch schrift.
126. Uittreksels en losgekomen stukken uit verschillende dag- en notitieboeken.
[1894?]. 13 stukken

2. Bestuur en militaire aangelegenheden

2.1. Briefwisseling

2.1.1. Registers

- *** Minuten van uitgaande brieven en instructies.
1890 apr.-1890 okt., 1892 aug.-[1894 jan.] 3 delen
Bevinden zich onder inventarisnummers 118, 121 en 122.
- *** Minuten van uitgaande brieven van *chef de poste* Eddystone van Kasongo Lunda.
1891 jan.-1891 mrt. 1 deel
Bevindt zich onder inventarisnummer 175.
127. Registers houdende minuten van uitgaande stukken.
1891 jun.-1895 apr. 1 deel
Bevat voornamelijk brieven aan verschillende correspondenten, maar daarnaast ook instructies, nota's en staten. Teksten zijn moeilijk leesbaar door inktvraat. Bepaalde tekstfragmenten zijn opgesteld in stenografisch schrift.
- *** Minuten van uitgaande brieven van Léon Hochstras.
1891 feb. 1 deel
Bevindt zich onder inventarisnummer 176.
128. Register houdende minuten van uitgaande brieven en een rapport.
1892 apr.-[1893 dec.] 1 katern
f. 1: Minuten van uitgaande brieven (1892 apr.-1892 mei.);
f. 15: Rapport van de veldtocht tegen Rumaliza ([1893 dec.]).
129. Register houdende minuten van uitgaande brieven, staten en kaarten.
1892 apr., [1892 sept.], 1893 nov. 1 deel
f. 1r: Staat van soldaten die achterblijven in Léopoldville ([1893 nov.]);
f. 1v, f. 14: Minuten van uitgaande brieven (1893 nov.);
f. 3: Staten van geleverde levensmiddelen ([1892?]);
In omgekeerde richting (aflopende foliëring):
f. 57, f. 53, f. 45, f. 40: Kaarten van de afgelegde etappes van de reisweg ([1892 apr.-1892 sept.]);
f. 54, f. 50, f. 39, f. 35: Minuten van uitgaande brieven (1892 apr., 1892 sept.).

- *** Minuten van uitgaande brieven van Pierre Ponthier.
[1893 jun., 1893 aug.] 1 deel
Bevindt zich onder inventarisnummer 178.
130. Register houdende minuten van uitgaande brieven van Pierre Ponthier.
1893 aug.-1893 okt. 1 deel
131. Register houdende minuten van uitgaande brieven.
1893 sept.-1894 feb. 1 deel
Teksten zijn moeilijk leesbaar door inktvraat.
132. Register houdende minuten van uitgaande brieven.
1893 okt.-1893 nov. 1 deel
133. Register houdende minuten van uitgaande brieven.
1893 nov.-1894 apr. 1 deel
Bepaalde tekstfragmenten zijn opgesteld in stenografisch schrift.
- 2.1.2. Losse stukken*
134. Briefwisseling met Simão Candido Sarmento, *chef de district* van Malanga,
betreffende de schending van het grensverdrag over de Kwango-rivier tussen
de EIC en Portugal door Portugese troepen. 7 stukken
1890 sept.-1890 nov.
- 135- Briefwisseling met verschillende agenten van de EIC.
166. De correspondenten zijn alfabetisch op naam gerangschikt.
135. Eugene Blocteur, 1894 jul. 1 stuk
136. Florent Cassart, 1893 jan., 1893 aug., 1894 jun. 3 stukken
Bevat ook een handgeschreven en een getypt afschrift van de brief van januari 1893. De
overige brieven zijn enkel raadpleegbaar via fotokopie en microfiche, de vindplaats van de
originelen is niet bekend.
137. Edgard Cerckel, 1892 okt. 1 stuk
138. Louis Chaltin, 1893 nov. 1 stuk
139. Camille Colignon, 1894 jan. 1 stuk
140. Alexandre Delcommune, 1892 dec.-1893 jan. 4 stukken
141. Georges Descamps, 1894 feb., [1894 apr.]. 2 stukken
142. Aristide Doorme, 1893 dec.-1894 jan., 1895 jan.-1895 apr. 8 stukken
143. Joseph Duchesne, 1891 jul.-1894 mrt. 41 stukken
Bevat ook een envelop van een brief van Joseph Duchesne aan Jean-Désiré Scheerlinck,
[1893]. en een brief van Joseph Duchesne aan mijnheer [Buinck], 1893 sept.
144. Gaspard Fivé, 1893 feb.-1893 jul. 10 stukken
Bevat ook een instructie van Gaspard Fivé aan de *chef de poste* van Lusambo, mrt. 1893. en
een brief van Gaspard Fivé aan Paul Le Marinel, mei 1893. Bevat ook één envelop van een
brief van feb. 1893.
145. Emile Francqui, 1893 jan. 3 stukken
146. Emanuel Franken, 1894 feb.-1894 mrt. 7 stukken
Bevat ook brieven van Emanuel Franken aan Felix Middagh, feb.1894.
147. Cyriaque Gillain, 1893 feb.-1895 feb. (met hiaten) en z.d. 83 stukken

- Bevat ook een brief van Cyriaque Gillain aan de gouverneur-generaal, jan. 1894. en brieven van Cyriaque Gillain aan Hubert Lothaire, jan. 1894.
148. Fernand Hambursin, 1893 okt.-1895 apr. (met hiaten). 6 stukken
149. Odilon de Heusch, 1892 sept.-1893 okt. 26 stukken
Bevat ook kaarten van de afgelegde etappes van de reisweg, vermoedelijk als bijlage opgestuurd, sept. 1892, okt. 1893.
150. Sidney Langford Hinde, 1894 jul. 1 stuk
151. Léon Hochstrass, 1891 jan.-1891 feb. 3 stukken
Bevat ook een brief van Léon Hochstrass aan dhr. [Borre], feb. 1891.
152. Alphonse Lange, 1893 dec.-1894 feb. 49 stukken
Bevat ook een brieven van Alphonse Lange aan Charles de Wouters d'Oplinter, dec. 1893.
153. Paul Le Marinel, 1894 jan. 2 stukken
154. Emile Lemery, 1893 jan.-1894 okt. (met hiaten) 13 stukken
155. Albert Long, 1893 okt. Afschriften. 3 stukken
Bevat één brief van Albert Long met een verslag over Seef Ben Rashid en een vertaling van een brief van Seef ben Rashi aan Rumaliza als bijlagen, okt. 1893.
156. Hubert Lothaire, 1894 jan. 4 stukken
157. Oscar Michaux, 1892 apr.-1894 mrt. (met hiaten). 14 stukken
Bevat ook een brief van Florent Cassart, mei 1893.
158. Félix Middagh, 1894 jan. 2 stukken
Bevat één brief van Félix Middagh met een staat van geleverde levensmiddelen als bijlage, jan. 1894.
159. Pierre Ponthier, 1893 okt. 1 stuk
160. Leon Rom, 1894 feb., 1894 mrt., 1894 okt. 3 stukken
161. Victor Sandrart, 1892 nov.-1894 okt. (met hiaten). 9 stukken
Bevat ook een brief van Victor Sandrart aan Emile Lemery, feb. 1894.
162. Jean-Désiré Scheerlinck, 1892 aug.-1893 aug. (met hiaten) 27 stukken
Bevat ook brieven van Jean-Désiré Scheerlinck aan Odilon De Heusch, okt. 1892-nov. 1892. en een staat van geleverde levensmiddelen, aug. 1892.
163. [Philippe de St. Marcy], 1894 nov. 1 stuk
164. Nicolas Tobback, 1893 mrt. 1 stuk
165. [Camille Van den Plas?], 1895 jan. 1 stuk
166. Charles de Wouters d'Oplinter, 1893 jan.-1893 dec. 90 stukken
Bevat ook een brief van Charles de Wouters d'Oplinter aan Jean-Désiré Scheerlinck, aug. 1893.
167. Fragment van een minuut van een uitgaande brief betreffende het overmaken van een boodschap aan Clément Devalkeneer. [1891 aug.]. 1 stuk
Tekst is slecht leesbaar door inktvraat.
168. Minuten van uitgaande circulaires aan verschillende *chefs de poste*. 1892 nov, 1893 aug., 1894 feb. 4 stukken
169. Minuut van een uitgaande brief aan de *Kaiserliches Deutsches Commissariat für Ost-Afrika* betreffende een samenvatting van de gebeurtenissen in de regio tijdens zijn verblijf in Lusambo. 1893 apr. 1 stuk
170. Minuut van een rapport [aan de gouverneur-generaal?] betreffende de

- gebeurtenissen tussen 21 december 1892 en 4 maart 1893.
1893 mrt. 1 katern
De minuut van het rapport is enkel raadpleegbaar via fotokopie en microfiche, de vindplaats van het origineel is niet bekend.
171. Fragment van een minuut van een uitgaande brief betreffende de komst van de versterkingstroepen.
1893 jun. 1 stuk
Minuut van de brief is enkel raadpleegbaar via fotokopie en microfiche, de vindplaats van het origineel is niet bekend.
172. Fragment van een minuut van een brief [aan een *commissaire de district?*] betreffende het gebrek aan militair personeel.
1893 sept. 1 stuk
173. Minuut van een rapport [aan de gouverneur-generaal?] betreffende de dood van Pierre Ponthier tijdens de veldslag van 19 oktober 1893 tegen de Arabieren. Met schets van de slagorde van de verschillende detachementen.
1893 okt. 2 stukken
174. Minuut van een rapport betreffende de veldslag nabij Ogella van 17 november 1893 tegen de Arabieren.
1893 nov. 1 stuk

2.2. Dag- en notitieboeken

175. Notitieboekje van Eddystone, *chef de poste* van Kasongo Lunda.
1890 nov.-1891 aug. 1 deel
f. 1: Dagboek houdende aantekeningen van aankopen lopende van 11 november 1890 tot en met 16 juli 1891 (1890 nov.-1891 jul.);
f. 27, f. 48: Minuten van uitgaande brieven (1891 jan.-1891 mrt.);
f. 33: Naamlijsten van soldaten uit de *poste* Kasongo Lunda in het bezit van een geweer (1891 mrt.);
f. 39: Naamlijsten [van dorpshoofden rond de *poste* Kasongo Lunda] (1891 apr.);
f. 64: Naamlijsten van de dragers van de karavaan (1891 aug.).
176. <<Agenda de bureau pour 1889>>, dag- en notitieboek van functionaris Léon Hochstrass.
1890 dec.-1891 feb. 1 deel
p. 1, p. 52, p. 315, p. 376: Staten van geleverde levensmiddelen (1890 dec.-1891 feb.)
p. 41: Staat van het aantal kippen en geiten (1891 jan.);
p. 49: Onkostennota (1891 jan.);
p. 63: Nota over de S.S. Stanley (1891 jan.);
p. 69: Notities over de gezondheidstoestand (1891 jan.?)
p. 92, p. 276: Dagboek van de boottocht op de Kwango, lopende van 20 december 1890 tot en met 21 februari 1891. Met kaarten van de afgelegde etappes van de reisweg (1890 dec.-1891 feb.);
p. 293: Minuten van uitgaande brieven aan Francis Dhanis (1891 feb.).
177. Notitieboekje van luitenant Odilon De Heusch.

[1892 jun.-1892 jul.] 1 deel

p. 1: Nota over plantaardige en dierlijke producten uit de EIC en de ingevoerde artikelen uit Europa ([1892]);

p. 60: Notities over de Haut-Congo ([1892]);

p. 62: Afschriften van verdragen met lokale stamhoofden ([1892]);

p. 71: Nota over de verschillende in de EIC gangbare eenheden in munt, gewichten en maten ([1892]);

p. 75: Staat van de meest gevraagde goederen voor ruilhandel in de Haut-Congo ([1892]);

p. 98: Plattegrond van een huis ([1892]);

p. 99, p. 116 Lijst met vertalingen van woorden en uitdrukkingen uit een bantoetaal ([1892]);

p. 114, p. 121: Staten van verhandelde goederen ([1892]).

In omgekeerde richting:

p. 1: Staten van verhandelde goederen ([1892]);

p. 5: Dagboek van de tocht van Lusambo naar Saturnino, lopende van 8 juni 1892 tot en met 25 juli 1892 met kaarten van de afgelegde etappes van de reisweg (1892 jun.-1892 jul.).

178. <<Agenda pour 1893>>, dag- en notitieboekje van kapitein Pierre Ponthier.
1893 mei-1893 okt. 1 deel
- p. 1, p. 18, p. 22, p. 54, p. 63, p. 94, p. 134: Aantekeningen in het kader van een militaire expeditie (1893 mei-1893 okt.);
- p. 14, p. 108: Minuten van uitgaande brieven ([1893 jun., 1893 aug.]);
- p. 21, p. 65: Staat van verzameld ivoor tijdens een militaire expeditie (1893 aug.);
- p. 45: Lijst van door de krijgsraad ter dood veroordeelde personen (1893 jul.);
- p. 60: Fragment uit het dagboek van Joseph Lippens (1893 jul.);
- p. 79: Lijst van kinderen en vrouwen van Arabieren en lokale dorpschefs (1893 aug.);
- p. 114: Naamlijsten van gerecruteerde soldaten ([1893 aug.]);
- p. 184: Dagboek van de expeditie, lopende van 29 juni 1893 tot en met 25 september 1893, 1893 jun.-1893 sept.

2.3. Staten, lijsten en inventarissen

- *** Staat houdende een overzicht van de afgelegde etappes van de Kwango-expeditie.
[1890 mei-1891 dec.] 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 117.
- *** Staten van geleverde levensmiddelen, opgesteld door functionaris Léon Hochstras.
1890 dec.-1891 feb. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 176.
- *** Staat van het aantal kippen en geiten, opgesteld door functionaris Léon Hochstras.
1891 jan. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 176.
- *** Naamlijsten van soldaten uit de *poste* Kasongo Lunda in het bezit van een geweer, opgesteld door *chef de poste* Eddystone.
1891 mrt. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 175.

- *** Naamlijsten [van dorpshoofden rond de *poste* Kasongo Lunda] , opgesteld door *chef de poste* Eddystone. 1891 apr. Bevindt zich in inventarisnummer 175. 1 deel
179. Staat van vrijgekochte slaven tijdens de Kwango-expeditie uit de districten Stanley Pool en Kwango. [1891 jun.]. 1 stuk
- *** Naamlijsten van de dragers van de karavaan, opgesteld door *chef de poste* Eddystone. 1891 aug. Bevindt zich in inventarisnummer 175. 1 deel
180. Inventaris van achtergelaten koopwaren en ivoor in de *poste* Lofoi, opgesteld door *chef de poste* Alexandre Legat. [1891]. Afschrift. 1 stuk
181. Staat houdende de onkosten verbonden aan het gerecruteerde personeel. [1891]. 1 stuk
- *** Staten van geleverde levensmiddelen. 1892 jul.-1892 aug. Bevindt zich in inventarisnummer 123. 1 deel
182. Staat met levensmiddelen bestemd voor de expeditie van Jean-Désiré Scheerlinck en Joseph Duchesne richting Ngandu. 1892 jul. 1 stuk
- *** Naamlijsten van vrijgekochte slaven uit het district Lualaba. 1892 aug. Bevindt zich in inventarisnummer 123. 1 deel
- *** Naamlijsten van de dragers van de caravaan. 1892 aug., 1893 jan. Bevindt zich in inventarisnummer 123. 1 deel
- *** Naamlijsten van de dragers van de caravaan van luitenant Odilon De Heusch. 1892 aug. Bevindt zich in inventarisnummer 123. 1 deel
183. Staten houdende de opgave van het aantal cartouches ter rechtvaardiging van het gebruik. [1892 nov.], [1893 jan.-1893 feb.]. 2 stukken
184. Naamlijsten van gesneuvelde soldaten en vrijwilligers met vermelding van de doodsoorzaak. 1892 nov.-1894 jan. 3 stukken

- *** Naamlijsten van gesneuvelde soldaten met vermelding van de garnizoenplaats en de doodsoorzaak.
[1893 mrt.-1894 jan.] 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 117.
- *** Staat van teruggevonden voorwerpen en documenten van Emin Pasha.
[1893 apr.] 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 202.
- *** Staat houdende de schadeloosstelling van blanke officieren.
1893 mei. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 123.
- *** Naamlijsten van gerecruteerde soldaten, opgesteld door kapitein Pierre Ponthier. 1 deel
[1893 aug.]
Bevindt zich in inventarisnummer 178.
185. Oproepingslijst van de dragers van de caravaan.
[1893 sept.-1894 feb.] 1 stuk
- *** Staat houdende de uitbetaling van de soldij van de soldaten.
[1893 sept.] 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 121.
186. Staat houdende de gebieden onder het bevel van Mokandyira.
[1893]. 1 stuk
187. Overzichtstabel van de inzetbare soldaten van de verschillende peletons onder leiding van de Belgische officieren.
1894 jan. 1 stuk
188. Staat houdende kwitanties van ontvangen geldsommen van soldaten bestemd voor hun spaarrekening.
1894 feb. 1 stuk
189. Naamlijsten van soldaten, opgesteld in het kader van hun verplaatsing naar een instructiekamp van de *Force Publique* te Léopoldville.
1894 jul.-1894 aug. 2 stukken
190. Naamlijsten van soldaten van het detachement van Jean-Désiré Scheerlinck en Joseph Duchesne.
[1894 jul.] 2 stukken
191. Staat van geleverde levensmiddelen en cadeaus voor inlandse stamhoofden.
[1894]. 1 stuk

2.4. Processtukken

192. Dossier inzake het proces voor de krijgsraad van het kamp Lusambo tegen soldaat Genadu Eko omtrent zijn betrokkenheid in het verhandelen van vrijgekochte slaven.
1893 jun. 3 stukken
- *** Lijst van door de krijgsraad ter dood veroordeelde soldaten, opgesteld door Pierre Ponthier.
1893 jul. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 178.
193. Verklaringen van Germano en Cahahalla over de voltrokken terechtstellingen in de periode tussen 4 juni 1893 en 1 september 1893.
1893 sept. 2 stukken
194. Stukken betreffende het proces voor de krijgsraad van de *poste* Ngandu tegen Ngongo Lutete omtrent het plegen van staatsverraad en het stellen van wrede daden tegen de lokale bevolking.
1893 sept.-1893 nov., 1896 jul.-1896 dec., 1903 apr. 29 stukken
Bevat ook 2 enveloppen.

2.5. Varia

- 195- Kaarten van de afgelegde etappes van verschillende expedities.
198.
195. Kwango-expeditie, 1890 apr.-1891 feb. 1 deel
196. Expeditie van Popokabaka naar Luvituku, [1891 dec.-1892 jan.]. 1 katern
197. Expeditie richting Mona Kialo, 1892 apr.-1892 mei. 1 stuk
- *** Expeditie richting de Lomami, 1892 aug. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 123.
198. Expeditie richting Ngandu, [1892 sept.]. 1 stuk
199. Kaarten van de afgelegde etappes van de expeditie richting de Lomami onder leiding van Paul Le Marinel en Cyriaque Gillain, vermoedelijk getekend door een lid van de expeditie.
1890 jun.-1890 aug. 1 katern
- *** Onkostennota, opgesteld door functionaris Léon Hochstras.
1891 jan. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 176.
- *** Nota over de S.S. Stanley, opgesteld door functionaris Léon Hochstras.
[1891 jan.] 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 176.
200. Proces-verbaal ondertekend door Francis Dhanis en Paul Le Marinel betreffende de overdracht van de *poste* Lusambo aan de eerstgenoemde.
1892 mrt. 1 stuk

201. Stukken betreffende de moord in Kasongo op de resident van Kasongo Jozef Lippens en zijn adjunct Henri De Bruyne.
1892 okt., 1893 jan. 5 stukken
202. Register houdende aantekeningen met een waardeoordeel over de verschillende ondergeschikte Belgische officieren.
[1893 apr.-1893 mei]. 1 deel
Bevat ook een staat van teruggevonden voorwerpen en documenten van Emin Pasha, [1893 apr.] en staten van verzameld ivoor, 1893 apr.-1893 mei. en aantekeningen zonder duidelijke betekenis, [1893]. Sommige tekstfragmenten zijn opgesteld in stenografisch schrift.
- *** Aantekeningen in het kader van een militaire expeditie, opgesteld door Pierre Ponthier.
1893 mei-1893 okt. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 178.
203. Schets houdende de posities van de *Force publique* en de Arabische legers aan de Luama.
[1893 okt.]. 1 stuk
204. Kwitantie van geleverde geweren en munitie aan sergeant Sohargin van de *Société Antiesclavagiste*, door *commissaire de district* Hubert Lothaire.
1894 mrt. Afschrift. 1 stuk

3. Gegevensverzameling en -verwerking voor wetenschappelijke doeleinden en publicaties

- *** Dagboek houdende een staat met een overzicht van de afgelegde etappes van de Kwango-expeditie met vermelding van de weersomstandigheden, lopende van 1 februari 1890 tot en met 6 februari 1892.
1890 feb.-1892 feb. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 117.
205. Dagboeken houdende meteorologische en geografische gegevens verzameld tijdens de Kwango-expeditie.
1890 apr.-1890 jul. 1 deel en 1 katern
Sommige tekstfragmenten zijn in stenografisch schrift.
- *** Aantekeningen betreffende meteorologische en klimatologische observaties gedaan tijdens de expeditie richting de Kwango.
1890 apr.-1890 okt. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 120.
- *** Nota over de fabricatie van bakstenen, gebouwen en plantages.
[1890 apr.-1890 okt.] 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 120.
- *** Notities over de gezondheidstoestand, opgesteld door Léon Hochstras.
[1891 jan.] 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 176.
- *** Nota over plantaardige en dierlijke producten uit de EIC en de ingevoerde artikelen uit Europa, opgesteld door Odilon De Heusch.
[1892]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 177.
- *** Notities over de Haut-Congo, opgesteld door Odilon De Heusch.
[1892]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 177.
- *** Nota over de verschillende in de EIC gangbare eenheden in munt, gewichten en maten, opgesteld door Odilon De Heusch.
[1892]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 177.
- *** Plattegrond van een huis, opgesteld door Odilon De Heusch.
[1892]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 177.
206. Register houdende het verslag van de verkenning en bezetting van Oost-Kwango, vermoedelijk bestemd voor publicatie.
[1892-1893]. 1 deel

Register is enkel raadpleegbaar via fotokopie en microfiche, de vindplaats van de originelen is niet bekend.

207. Fragmenten van nota's betreffende de militaire confrontaties met de Arabieren.
1893 jan., 1893 nov., [1894]. 4 stukken
208. Nota over de watervallen van Nyangwe en Nsendwe.
[1894?]. 1 stuk
209. Nota over de uitbouw van een netwerk van transportlijnen voor de bevoorrading van *postes* en legers in de buurt van de Lomami.
[1894?]. 1 stuk

4. Contacten met Europeanen en lokale bevolking

210. Verdragen afgesloten tussen Francis Dhanis en lokale stamhoofden betreffende de afstandname van de volle eigendom van hun territoria en hun soevereine rechten ten voordele van de EIC.
1890 aug.-1890 sept. Afschriften. 5 stukken
211. <<Acte de soumission>>, akte van onderwerping van stamhoofd n'Guri Akama aan het gezag en de wetten van de EIC.
1890 okt. 1 stuk
- *** Notities over lokale stamhoofden.
[1890 sept.]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 120.
212. Brief van de scheutist Camille Van Ronslé betreffende zijn dank voor de verleende hulp van de *Force publique* aan de missie van Berghe Sainte Marie.
1892 feb. 1 stuk
- *** Afschriften van verdragen met lokale stamhoofden, opgesteld door Odilon de Heusch.
[1892]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 177.
- *** Lijst met vertalingen van woorden en uitdrukkingen uit een bantoetaal, opgesteld door Odilon de Heusch.
[1892]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 177.
213. Afschrift van de laatste brief van Emin Pasha.
[1893 mei]. 1 stuk
214. Ingekomen brieven van lokale stamhoofden.

- 1893 jul., 1893 dec. en s.d. 25 stukken
Brieven zijn opgesteld in een Arabische taal. Bevat ook één envelop.
- *** Lijst van kinderen en vrouwen van Arabieren en lokale dorpschefs, opgesteld door Pierre Ponthier. 1893 aug. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 178.
215. Brief van scheutist Emeri "Père" Cambier betreffende een verzoek om levensmiddelen op te sturen. 1893 aug. 1 stuk
- *** Staat van teruggevonden voorwerpen en documenten van Emin Pasha. [1893]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 200.
216. Lijst van het cadeau voor Mueni Putu. [1893-1894]. 1 stuk
217. Ingekomen stukken betreffende de komst van twee Arabieren naar België. 1894 sept., 1894 nov. 2 stukken
218. Naamlijst van de door stamhoofd Piani Mayengui gegijzelde mensen van stamhoofd Kibangula die laatstgenoemde terugwil. [1894]. 1 stuk
5. Handel en economie
219. Staat houdende de hoeveelheid verzameld rubber met opgave van de gebruikte hoeveelheid en waarde van de ruilgoederen. [1890 jul.]. 1 stuk
220. Aantekeningen betreffende de draagcapaciteit aan ruilgoederen van de karavaan tijdens de Kwango-expeditie. [1890-1891]. 1 stuk
221. <<Journal des échanges 1892>>, dagboek houdende de opbrengsten van de ruilhandel in de *poste* Boumba in het *territoire* Bangala, lopende van 5 januari 1892 tot en met 24 oktober 1892. 1892 jan.-1892 okt. 1 katern
222. Brief van dhr. Saturnino aan luitenant Odilon de Heusch betreffende de ruil van handelsgoederen in Lovebo. 1892 jun. 1 stuk
- *** Staat van de meest gevraagde goederen voor ruilhandel in de Haut-Congo, opgesteld door Odilon de Heusch.

- [1892]. 1 deel
 Bevindt zich in inventarisnummer 177.
- *** Staten van verhandelde goederen, opgesteld door Odilon de Heusch. 1 deel
 [1892].
 Bevindt zich in inventarisnummer 177.
223. Ingekomen borderellen van luitenant Jean-Désiré Scheerlinck en *chef de zone* van Nyangwe Emile Lemery, betreffende de export van het verzameld ivoor vanuit de *postes* Nyangwe en Lusambo. 4 stukken
 1893 feb., 1893 jun., 1893 dec., 1894 feb.
- *** Staten van verzameld ivoor. 1 deel
 1893 apr.-1893 mei.
 Bevindt zich in inventarisnummer 202.
- *** Staat van verzameld ivoor tijdens een militaire expeditie, opgesteld door Pierre Ponthier. 1 deel
 1893 aug.
 Bevindt zich in inventarisnummer 178.

E. Vijfde Termijn: Inspecteur van de Staat in categorie B (jul. 1896-jul. 1900) en vice-gouverneur-generaal (apr. 1897-jul. 1900), opperbevelhebber over de Province Orientale (districten Stanley-Falls, Aruwimi en Uelle) (jul. 1896-jul. 1900) belast met de leiding van de Nijl-expeditie.

1. Algemeen

1.1. Benoemings- en commissiebriefen

224. Decreet uitgevaardigd door Leopold II betreffende de benoeming van Francis Dhanis tot inspecteur van de staat in categorie B. Met begeleidingsbrief.
1896 jul. 2 stukken
225. Decreet uitgevaardigd door Leopold II betreffende de benoeming van Francis Dhanis tot vice-gouverneur-generaal. Met begeleidingsbrief.
1897 apr.-1897 mei. 2 stukken

1.2. Algemene briefwisseling

226. Brief van Leopold II betreffende zijn dankbaarheid aan alle agenten in de EIC voor hun toewijding en inzet.
1897 jun. 1 stuk
Brief is enkel raadpleegbaar via fotokopie en microfiche, de vindplaats van het origineel is niet bekend.
- *** Brief van *secrétaire général de l'intérieur* Charles Liebrechts betreffende de terugkeer van Francis Dhanis naar België en zijn vervanging door Alphonse Vangele.
1898 feb. 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 32.
227. Ingekomen brieven van de gouverneur-generaal van de EIC.
1898 jan.-1898 jul., 1900 mei. 8 stukken
De brief van mei 1900 is in tweevoud bewaard.
228. Brieven van gouverneur-generaal ad interim Felix Fuchs aan vice-gouverneur-generaal Alphonse Vangele betreffende de leiding van de operaties in het district Stanley Falls, ter informatie naar Francis Dhanis opgestuurd.
1898 mei-1898 jul. Afschriften. 3 stukken
Één brief van juli 1898 is in tweevoud bewaard.
229. Brief van *secrétaire de l'état* Edmond van Eetvelde aan gouverneur-generaal ad interim Felix Fuchs betreffende de bestuurlijke indeling van de EIC, ter informatie naar Francis Dhanis opgestuurd.
1898 jun. Afschrift. 1 stuk

230. Circulaire van gouverneur-generaal ad interim Felix Fuchs betreffende het aanplanten van koffie- en cacaobomen.
1898 jul. 1 stuk
231. Ingekomen brieven van vice-gouverneur-generaal Émile Wangermee. Met als bijlage een afschrift van de commissiebrief aan Louis Ghislain.
1898 dec.-1899 dec. 6 stukken
Bevat ook één envelop van de brief van dec. 1899.

1.3. Dag- en notitieboeken

232. Notitieboekje.
1897 mrt.-1898 dec. 1 deel
f. 1r: Minuten van uitgaande brieven (1897 mrt.-1897 apr.);
f. 6r: Nota over de toepassing van het vrijhandelsprincipe in de EIC ([1897 apr.?]);
f. 9r: Ontwerp van een reglement voor het kamp Kabambare en Nyangwe ([1897 apr.]);
f. 13r: Concept van een publicatie betreffende de legeropstand tijdens de expeditie naar Haut-Ituri (1897 mrt.-1898 dec).
233. Notitie- en dagboek.
[1897 jul.-1899 jul.] 1 deel
p. 1: Kaarten van de afgelegde etappes van de expeditie tegen de opstandelingen ([1897 jul.-1899 mei]);
p. 40: Dagboek over de expeditie tegen de opstandelingen, lopende van 6 mei 1899 tot en met 13 juli 1899 ([1899 mei-1899 jul.]).
In omgekeerde richting:
p. 1, 10, 19: Dagboek over de expeditie tegen de opstandelingen, lopende van 11 november 1898 tot en met 21 februari 1899 (1898 nov.-1899 feb.);
p. 8, 12: Staten met opgave van het aantal uitgedeelde wapens en munitie aan soldaten (1898 nov.-1898 dec.);
p. 49: Naamlijsten van gerecrueteerde soldaten zonder duidelijk doel ([1899 jul.]).
Sommige teksten zijn opgesteld in stenografisch schrift.
234. Concepten van een dagboek over de expeditie tegen de opstandelingen, lopende van 10 november 1898 tot en met 11 december 1898.
1898 nov.-1898 dec. 2 stukken
De twee fragmenten zijn op uitzondering van enkele aanvullingen gelijkaardig. Hetzelfde fragment is ook bewaard in een document dat zich bevindt in inventarisnummer 9.
235. Dag- en notitieboek over de expeditie tegen de opstandelingen, lopende van 19 juli tot en met 31 december 1899.
1899 jul.-1899 nov. 1 deel
f. 1, f. 6, f. 11, f. 17: Dagboek over de expeditie tegen de opstandelingen, lopende van 19 juli 1899 tot en met 31 december 1899 (1899 jul.-1899 dec.);
f. 3, f. 15: Minuten van uitgaande brieven (1899 jul.-1899 sept.);
f. 5, f. 10: Staat van gesneuvelde en gekwetste soldaten (1899 jul.-1899 aug.);
f. 16: Staat van geleverde goederen (1899 sept.).
De fragiele toestand van het dagboek vereist een voorzichtige consultatie.

2. Bestuur en militaire zaken

2.1. Briefwisseling

2.1.1. Registers

- *** Minuten van uitgaande brieven.
1897 mrt., 1899 jul.-1899 sept. 2 delen
Bevindt zich in inventarisnummer 232 en 235 en 360.
236. Register houdende minuten van uitgaande brieven.
1897 mei-1899 jul. 1 deel
f. 28: Minuten van uitgaande brieven (1898 dec.-1899 jul.).
In omgekeerde richting (aflopende foliëring):
f. 61: Minuten van uitgaande brieven (1897 mei – 1898 mei).
237. Register houdende minuten van uitgaande brieven en afschriften van
ingekomen brieven van verschillende agenten van de EIC.
1898 apr.-1898 nov. 1 deel
f. 1, f. 8, f. 18, f. 27, f. 58, f. 65, f.78: Minuten van uitgaande brieven (1898 apr.-1898 nov.
f. 6, f. 19, f. 64, f. 69: Afschriften van ingekomen brieven van Alphonse Vangele (1898 apr.,
1898 sept.);
f. 14: Afschrift van ingekomen brief van Henri Debergh (1898 apr.);
f. 16: Afschrift van ingekomen brief van Paul Dupuis (1898 apr.);
f. 34: Afschrift van ingekomen brief van Eugène Wery (1898 mei);
f. 41: Afschrift van ingekomen brief [van de centrale overheid?] (1898 jul.);
f. 41: Afschrift van ingekomen brief van Justin Malfeyt (1898 jul.);
f. 70, f. 81 : Afschriften van ingekomen brieven van Albert Long (1898 nov.);
f. 76: Afschrift van ingekomen brief van Célestin Hecq (1898 nov.);
238. Register houdende minuten van uitgaande brieven en instructies.
1898 apr.-1898 nov. 1 deel
239. Register houdende minuten van uitgaande brieven en instructies, staten en
een kaart.
1898 mei–1899 sept. 1 deel
f. 1: Staten met de boekhouding van de geleverde levensmiddelen (1898 mei-1899 sept.);
f. 25, f. 62: Minuten van uitgaande brieven en instructies(1898 mei-1898 aug.);
f. 61: Kaart van de regio Wabembe ([mei 1898]).
240. Register houdende minuten van uitgaande brieven en staten.
1898 mei–1899 apr. 1 deel
f. 12: Staten met een overzicht van het militair personeel in de zone Tanganyika en van het
peloton Adlerstrahle (1898 mei, 1898 aug.);
f. 19, f. 33, f. 71, f. 75: Minuten van uitgaande brieven en instructies (1899 mrt.);
f. 29, f. 31, f. 74: Staten van opgestuurde levensmiddelen (1899 mrt.);
f. 30, f. 74: Naamlijsten van soldaten bestemd voor bedeling van rantsoenen (1899 apr.);
f. 70: Naamlijst van deserteurs, bestemd voor arrestatie (1899 apr.).
241. Register houdende minuten van uitgaande brieven en instructies, naamlijsten
en een nota.
1898 jul-1898 nov. 1 deel
f. 1: Naamlijsten van de dragers van de karavaan (1898 jul.);

- f. 12, f. 27, f. 48, f. 51: Minuten van uitgaande brieven en instructies (1898 jul.-1898 nov.);
 f. 23: Nota over de koffieteelt in Blantyre (1898 jul.);
 f. 46, f. 50: Naamlijsten van gerecruteerde soldaten ([1898 sept]).
 Sommige tekstfragmenten zijn opgesteld in stenografisch schrift.
242. Register houdende minuten van uitgaande brieven van Knut Svensson en Francis Dhanis.
 1898 jul.-1899 jul. 1 deel
 f. 1: Minuten van uitgaande brieven van Knut Svensson (1898 jul.-1898 okt.);
 f. 37: Minuten van uitgaande brieven van Francis Dhanis (1899 feb.-1899 jul.).
243. Register houdende minuten van uitgaande brieven van en (afschriften van) brieven van verschillende agenten van de EIC.
 1898 jul.-1899 jan. 1 deel
 f. 2, f. 19, f. 24, f. 72: Minuten van uitgaande brieven (1898 jul., 1898 nov.-1898 jan.);
 f. 17: Afschrift van brieven van Albert Long (1898 nov.);
 f. 22: Minuut van een brief van Paul Dupuis (1898 nov.);
 f. 70: Afschrift van een ingekomen brief van Joseph Meyers (1898 dec.).
244. Register houdende minuten van uitgaande stukken en (afschriften van) minuten van uitgaande brieven van verschillende agenten van de EIC.
 1898 sept.-1898 nov. 1 deel
 f. 1, f. 24, f. 42, f. 54, f. 64, f. 72: Minuten van uitgaande brieven (1898 sept.-1898 nov.);
 f. 21: Fragment uit een dagboek over de expeditie tegen de opstandelingen lopende van 23 september 1898 tot en met 4 oktober 1898 (1898 okt.);
 f. 22: Tabel met een overzicht van het militair personeel in de pelotons van de verschillende zones (1898 okt.);
 f. 23: Namenlijst van soldaten van het oude detachement onder leiding van Charles Glorie die ter beschikking van de krijgsraad van Manyema worden gesteld (1898 okt.);
 f. 29, f. 31, f. 41: Naamlijsten van soldaten betreffende de uitbetaling van de soldij en het einde van hun diensttijd (1898 okt.-1898 nov.);
 f. 30, f. 39: Betalingsmandaten (1898 okt.-1898 nov.);
 f. 44, f. 48: Afschriften van ingekomen brieven van Albert Long (1898 okt.);
 f. 45, f. 61: Afschriften van ingekomen brieven van Alphonse Vangele en Joseph Meyers (1898 okt.-1898 nov.);
 f. 53: Afschrift van een uitgaande brief van Alphonse Vangele (1898 okt.);
 f. 63: Staat van verzonden brieven (1898 nov.);
 f. 68: Afschrift van een uitgaande brief van Charles Delhaise (1898 nov.);
 f. 70: Afschrift van een ingekomen brief van Paul Dupuis (1898 nov.);
245. Register houdende minuten van uitgaande stukken.
 1898 dec. 1 deel
 f. 20: Minuten van uitgaande brieven en instructies (1898 dec.);
 f. 59: Staten met de boekhouding van de geleverde levensmiddelen (1898 dec.).
246. Register houdende minuten van uitgaande stukken.
 1898 dec. 1 deel
 f. 1, f. 6, f. 11, f. 15, f. 23, f. 35, f. 39, f. 48: Staten van geleverde goederen aan lokale stamhoofden (1898 dec.);
 f. 4, f. 7, f. 14, f. 17, f. 25, f. 37, f. 40, f. 42, f. 57: Minuten van uitgaande brieven (1898 dec.);
 f. 36, f. 38: Naamlijsten van soldaten onder leiding van lokale stamhoofden (1898 dec.);
 f. 41, f. 44: Staten van opgestuurde levensmiddelen en goederen aan de detachementen (1898 dec.).

247. Register houdende minuten van uitgaande stukken.
1898 dec.–1899 feb. 1 deel
f. 1, f. 28, f. 36, f. 84, f. 86, f. 93, f. 98: Minuten van uitgaande brieven en instructies (1898 dec.-1899 feb.);
f. 27, f. 35, f. 83, f. 85 : Naamlijsten van gerecruteerde soldaten (1898 dec.-1899 jan.);
f. 92: Naamlijst van Mwarabu belast met het onderhoud van de wegen en kampen (1899 jan.);
f. 97: Naamlijst van soldaten met verlopen diensttijd (1898 feb.).
248. Register houdende minuten van uitgaande stukken.
1898 dec.-1999 jul. 1 deel
f. 1, f. 4, f. 11: Staten van geleverde goederen aan lokale stamhoofden (1898 dec.);
f. 2, f. 5, f. 12, f. 27: Minuten van uitgaande brieven en instructies (1898 dec.);
f. 18: Naamlijst van inlandse kinderen die in een missiehuis geplaatst worden (1898 dec.);
f. 21, f. 23, f. 26: Naamlijsten van stamhoofden die producten moeten leveren (1899 feb.).
249. Register houdende minuten van uitgaande stukken en een dagboek.
1899 jan-1899 mrt. 1 deel
f. 1, f. 20, f. 33, f. 54, f. 68, f. 79, f. 81, f. 84, f. 90, f. 99: Minuten van uitgaande brieven en instructies, jan 1899
f. 2: Notities over inlandse opstandelingen, jan. 1899.
f. 19: Naamlijst van inlandse kinderen die in een plantage worden ondergebracht (1899 jan.);
f. 32: : Lijst van door de krijgsraad veroordeelde soldaten die overgeplaatst worden ter uitvoering van hun straf (1899 jan.);
f. 46: Arbeidscontract van Muini Nuimbue betreffende zijn betrekking als Arabische secretaris van Francis Dhanis (1899 jan.);
f. 47, f. 66, f. 78, f. 80, f. 83, f. 87, f. 98: Uittreksel uit dagboek over de expeditie tegen de opstandelingen van 29 januari 1899 tot en met 10 maart 1899 (1899 jan.-1899 mrt.)
f. 50: Staten van gerecruteerde soldaten (1899 jan.-1899 febr.).
250. Register houdende minuten van uitgaande stukken, staten van levensgoederen.
1899 aug.-1899 sept. 1 deel
f. 1, f. 6, f. 9, f. 20, f. 25, f. 32: Minuten van uitgaande brieven en instructies (1899 aug.-1899 sept.);
f. 5, f. 7: Staten houdende de verdeling van de opgestuurde levensmiddelen (1999 aug.);
f. 17, f. 31: Staten houdende de verdeling van de opgestuurde levensmiddelen, opgesteld door Alphonse Raguét (1899 sept.);
f. 19, f. 22: Naamlijst houdende de dragers van de karavaan (1899 sept.);
f. 31: Naamlijst houdende de dragers van de karavaan, ondertekend door Alphonse Raguét (1899 sept.);
f. 33: Staat houdende de soldij van de soldaten in de *poste* Misucho (1899 sept.).
- 2.1.2. *Losse Stukken*
251. Circulaire aan de verschillende *chefs de poste* betreffende de melding van de opstand in de voorhoede van de expeditie onder leiding van Gustave Leroi.
1897 mrt. 1 stuk
- 252-318 Ingekomen stukken van en minuten van de uitgaande stukken aan de verschillende agenten van de EIC.

	De correspondenten zijn alfabetisch op naam gerangschikt.	
252.	Julius Andersen, [1900].	1 stuk
253.	Joseph Antoine, 1897 nov.-1898 apr.	6 stukken
254.	Dhr. Bernard, 1899 apr., 1899 sept.	6 stukken
255.	Ludwig-Johan de Besche-Jürgens, 1898 dec.-1899 mei, 1899 aug. Bevat ook een kwitantie voor ontvangen levensmiddelen, ondertekend door Charles Delhaise. 1899 mrt. en een brief van Ludwig-Johan de Besche-Jürgens aan Jules Eyckermans, 1899 mrt.	25stukken
256.	Edgard Cerckel, 1897 okt.-1897 jan. Bevat ook brieven van Edgard Cerckel aan Joseph Antoine, 1897 dec. Het rapport van okt. 1897 bevat een aantekening van Joseph Antoine.	9 stukken
257.	Louis Chaltin, 1897 jul.-1898 jan. Bevat ook een afschrift van een brief van Louis Chaltin aan de gouverneur-generaal, 1897 sept.	4 stukken
258.	Bartolemeo Conterio, 1899 mrt. 1899 mei. Bevat ook een brief van Bartolemeo Conterio aan de gouverneur-generaal, 1899 mei.	2 stukken
259.	Henri Debergh, 1897 nov.-1898 feb. Bevat ook een afschrift van een rapport van Édouard Esch, 1897 dec. en een afschrift van brieven van Henri Debergh aan de gouverneur-generaal, 1897 dec. De brief van dec. 1897 bevat een aantekening van Albert Long.	7 stukken
260.	Fernand Deffense, 1897 dec.,1898 feb. Brief van dec. 1897 is in tweevoud bewaard en bevat een aantekening van Henri Debergh.	3 stukken
261.	Charles Delhaise, 1897 dec.-1900 mei. Bevat ook een brief van Charles Delhaise aan Jules Eyckermans, 1899 mrt. en een staat houdende het soldij van de soldaten van de compagnie van Kabambare, 1898 nov.	70 stukken
262.	Léon Dineur, 1898 mei.	1 stuk
263.	Aristide Doorme, 1897 sept.-1898 jan. Bevat ook een brief van Aristide Doorme aan Jean Baptiste Henry de la Lindi, 1897 dec. en een schets houdende de positie van de <i>Force Publique</i> rond een kamp van de opstandelingen, 1898 jan. Enkele brieven in tweevoud bewaard.	24 stukken
264.	Ernest Dupont, 1900 mei, 1900 jun.	4 stukken
265.	Paul Dupuis, 1898 feb.-1899 jan.(met hiaten).	40 stukken
266.	Fernand Eloy, 1900 jul.	1 stuk
267.	Jules Eyckermans, 1898 jul.-1899 jul. Bevat ook een staat houdende opgestuurde metsers voor verbouwingen aan het huis in het hoofdkamp, 1899 jun. en staten houdende opgestuurde levensmiddelen voor de colonnes van de <i>Force Publique</i> , 1898 nov.- 1898 dec., 1899 mrt., 1899 jun.	26 stukken
268.	Edmond Gervais, 1897 jul.	1 stuk
269.	Louis Ghislain, 1899 dec.	1 stuk
270.	Charles Glorie, 1897 aug.-1898 sept. (met hiaten). Bevat ook een tabel met een overzicht van het militair personeel van het detachement, 1897 dec. en kaarten van de omgeving rond Chabunda, 1898 mrt. Enkele brieven zijn in tweevoud bewaard.	43 stukken
271.	Florent Gorin, 1898 dec. Één brief is in tweevoud bewaard.	2 stukken
272.	Léon Hanolet, 1897 dec.	1 stuk
273.	Célestin Hecq, 1898 jul.-1898 okt., 1899 mei-1899 dec. Bevat ook staten houdende een maandelijks statusrapport van de zones Tanganyika en Katanga, 1898 aug.-1899 sept. en enkele enveloppen.	42 stukken
274.	Georges Hennebert, 1899 mei-1900 apr. Bevat een afschrift van een brief van Georges Hennebert aan de gouverneur-generaal, 1900 apr.	25 stukken

275. Jean Baptiste Henry de la Lindi, 1897 sept.-1898 mei. 8 stukken
 Bevat ook brieven van Jean Baptiste Henry de la Lindi aan de districtscommissaris, 1897 dec. en een brief aan de gouverneur-generaal, 1897 dec. en een brief aan Justin Malfeyt, 1898 jan.
276. Joseph Lekeu, 1898 dec. 2 stukken
277. Alban Lemaire, 1898 okt. -1898 nov. 36 stukken
278. Arthur Lindegaard, 1899 jan. 2 stukken
 Bevat ook een kaart van de beweging van de kolonne Hans Fredrick Sundt, 1899 jan.
279. Albert Long, 1897 dec.-1898 nov. (met hiaten) 21 stukken
 Bevat een afschrift van een brief van Albert Long met een aantekening van Charles Delhaise, 1898 nov. en een afschrift van een brief van Albert Long aan de districtcommissaris, 1898 okt.
280. Hubert Lothaire, 1899 mrt. 1 stuk
281. J. Luycx, 1898 jul. 1 stuk
 Is een staat houdende het aantal opgestuurde kogels, 1898 jul.
282. Justin Malfeyt, 1897 nov., 1898 mrt., 1902 aug. 6 stukken
 Bevat ook 1 envelop en een brief van Jules La Haye aan een districtscommissaris met aantekening van Justin Malfeyt voor Francis Dhanis, 1897 nov. en een afschrift van een brief van Justin Malfeyt van de gouverneur generaal, 1898 aug.
283. Marcus Marcussen. 1898 okt. 5 stukken
 Bevat ook staten met de hiërarchische samenstelling van de detachementen en peletons, 1898 okt.
284. Alphonse Melaerts, 1897 jul., 1897 dec. 2 stukken
 Bevat een Tabel met statistieken over het aantal blanke officieren, inlandse soldaten, vrouwen, kinderen en de bewapening per peleton, 1897 jul.
285. Joseph Meyers, 1897 okt.-1899 feb. 55 stukken
 Bevat een envelop en een brief aan de *chef de poste* van Lokandu, 1897 nov. brieven aan Aristide Doorme, 1898 feb.-1898 mrt. en een staat van geleverde goederen, 1898 apr. en een brief aan Karl Sandelin, 1898 dec., een brief aan Alban Lemaire, 1898 dec. en een schets van de aanvalspositie op een kamp van de opstandelingen, 1899 jan. En een naamlijst van voorgedragen soldaten voor een militaire medaille, 1899 jan.
286. Felix Middagh, 1898 apr., 1898 mei, 1898 nov., 1898 dec., 1899 sept. 9 stukken
 Bevat ook afschriften van brieven van Felix Middagh aan Joseph Antoine, 1897 nov., 1898 jan. en een staten van overgeplaatste soldaten uit Lokandu, 1898 apr-1898 mei. en staten van verzonden levensmiddelen uit Lokandu naar Knut Svensson, 1898 mei.
287. Richard Mohun, 1899 aug., 1899 dec., 1900 mei, 1900 jun. 6 stukken
288. Olaf Myhre, 1899 jan.-1899 mei. 19 stukken
289. Jean Baptiste Niclot, 1897 sept. 1 stuk
 Is een staat houdende het aantal soldaten dat mag deelnemen aan de expeditie tegen de opstandelingen, 1897 sept.
290. [Albert Page?], 1899 jan. 1 stuk
 Is een inventaris van de ontvangen medicamenten en pakketten, 1899 jan.
291. Fernand Paternoster, 1899 jan.-1899 apr. 5 stukken
 Bevat ook brieven van Fernand Paternoster aan Charles Delhaise, 1899 jan.
292. [dhr. Perrenoud], 1899 feb. 2 stukken
293. Richard Petersen, 1899 jan. Afschrift. 1 stuk
294. [Dhr. Rewere], 1899 jun. 1 stuk
295. Victor Rue, 1897 jun., 1898 jun., 1898 dec 5 stukken
296. Karl Sandelin, 1898 nov.-1898 dec. 13 stukken
 Bevat staten van opgestuurde levensmiddelen, 1898 dec.
297. Charles Shaw, 1897 nov.-1897 dec. 3 stukken
 Bevat dagboeknotities over de poste Kabinda, 1897 nov.-1897 dec.

298. Carl Sjogreen, 1900 mei. 1 stuk
299. Mr Sortet, 1899 jan., 1899 mei. 3 stukken
Bevat een staat van de voorschot op de soldij van de blanke officieren, 1899 mei.
300. Amédée Spelier, 1897 aug. 1 stuk
301. K.G. Stalhandske, 1899 apr. 1 stuk
302. Gustave Stevens, 1898 jan., 1898 jun., 1899 feb. 3 stukken
Bevat ook brief van Gustave Stevens aan Albert Long, 1898 jun. en een brief van Gustave Stevens aan Charles Dehaise, 1899 feb.
303. Hans Fredrick Sundt, 1898 nov.-1898 dec. 30 stukken
Bevat ook een kaart van de positie van de legers, 1898 dec. en een rekening, 1898 dec. en staten houdende een overzicht van het aantal soldaten en munitie, 1898 dec. Een brief van dec. 1898 is ook ondertekend door Alban Lemaire. Eén brief is enkel raadpleegbaar via fotokopie en op microfilm, de vindplaats van het origineel is niet bekend.
304. Knut Svensson, 1898 mrt.-1898 aug. 55 stukken
Bevat ook een envelop en een brief aan de chef de poste van Lokandu, 1898 mrt. en kwitanties van ontvangen goederen, 1898 apr.-1898 mei en staten ter verantwoording van de gemaakte onkosten, 1898 mei.-1898 jul. en een kaart van de verplaatsingen van de peletons ,1898 aug. en een Staat van de miliciens van het detachement onder leiding van detachementschef Knut Svensson, 1898 aug.
305. Soren Tandrup, 1899 mei.-1899 jul. 12 stukken
306. Dhr. Thiebault, 1899 apr. 2 stukken
Bevat ook een brief aan de luitenant, 1899 apr.
307. Dhr. Tielemans; 1897 nov., 1898 jun. 13 stukken
Bevat ook een kaart van de reisweg van de opstandelingen, 1897 nov. en een kaart van de beweging van de kolonne Evrard Dubois, 1897 nov. en brieven van dhr. Tielemans aan de *chef de zone* van Kabambare, 1897 nov. en een brief aan Joseph Antoine, 1897 nov. en kaarten met de aanduiding van de positie van de slag nabij Ngalo op 18 mei 1898, 1898 jun.
308. Emile Tilis, 1898 dec.-1899 jan. 6 stukken
Bevat ook staten van opgestuurde levensmiddelen, met aantekeningen van dhr. Sortet en Karl Sandelin, 1898 dec.-1899 jan.
309. F. Tombeur, 1898 jan. 2 stukken
310. Philibert Van de Moere, 1898 jun. 4 stukken
Bevat ook een brief aan Joseph Meyers, 1898 jun.
311. Dhr. Vander Pleyne, 1898 dec. 1 stuk
Is een staat van opgestuurde levensmiddelen, met aantekeningen van Emile Tilis en Charles Glorie, 1898 dec. en is in tweevoud bewaard.
312. Alphonse Vangele, 1898 jan.-1898 nov. 23 stukken
Bevat ook 8 enveloppen en een brief aan Justin Malfeyt, 1898 jan. brieven aan de *chefs de zone* in de *province orientale*, 1898 apr. een naamlijst van soldaten die ter beschikking zijn gesteld van de rechter van de krijgsraad van Manyema, 1898 okt. en een brief aan Joseph Meyers, 1898 nov.
313. Nicolas Verhellen, 1897 mrt., 1897 mei. 3 stukken
Bevat ook een brief van Nicolas Verhellen aan de chef de zone van Haut-Ituri, 1897 mrt.
314. A.E. Vitalis-Nielsen, 1900 mei. 1 stuk
315. Arthur Vuylsteke, 1900 mei. 1 stuk
316. Eugène Wery, 1897 sept.-1899 sept.(met hiaten) 8 stukken
Bevat ook een brief van Eugène Wery aan Albert Long, 1898 mei. Enkele brieven zijn in tweevoud bewaard.
317. [Dhr.Wolff], 1899 mrt. 1 stuk
318. Brief van de consul van Oeganda [Fred Fernau] betreffende de de schending

- van de Britse invloedssfeer door de troepen van Francis Dhanis tijdens de Nijl-expeditie.
1897 apr. Afschrift. 1 stuk
319. Circulaire aan de *chefs de zone* van Manyema, Kabambare en Tanganyika over de benoeming van onderluitenanten in het district Stanley-Falls.
1898 mei. 1 stuk
320. Brief van kapitein Langheld van de Duitse troepen in Udjiji betreffende de bewegingen van opstandelingen in het gebied rond Uvira.
1898 jun. 1 stuk
321. Afschrift van een brief van de chef van het keizerlijke territorium van Udjiji Heinrich Bethe betreffende inlichtingen over de *poste* van de opstandelingen te Uvira.
1898 sept. 1 stuk
322. Losse minuten van uitgaande brieven met onbekende correspondenten.
1897 dec., 1899 mrt., [1899 jun.], 1899 sept. 6 stukken
323. Minuten van uitgaande brieven naar de posten Kabambare en Albertville.
1899 aug.-1899 sept. 1 katern
324. Minuut van maandelijks rapport over de algemene situatie van de zone Kabambare.
[1899]. 1 stuk

2.2. Dagboeken

325. Uittreksel uit een dagboek van de Nijl-expeditie naar Haut-Ituri, lopende van 30 september 1896 tot en met 14 februari 1897, vermoedelijk opgesteld door een reisgezel van Gustave Leroi.
[1897 feb.]. Afschrift. 1 stuk
326. Staat houdende chronologische aantekeningen betreffende de expeditie tegen de opstandelingen, lopende van 17 september 1897 tot en met 21 juli 1898, vermoedelijk afkomstig uit een dagboek van een agent van de EIC.
[1898 jul.]. 1 stuk

2.3. Staten, lijsten en inventarissen

- *** Tabel met statistieken over het aantal blanke officieren, inlandse soldaten, vrouwen, kinderen en de bewapening per peleton, opgesteld door Alphonse Melaerts.
1897 jul. 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 284.

- *** Staat houdende het aantal soldaten dat mag deelnemen aan de expeditie tegen de opstandelingen, opgesteld door Jean Baptiste Niclot.
1897 sept.
Bevindt zich in inventarisnummer 289. 1 stuk
327. Register houdende tabellen met vermelding van de uitbetaling van de soldij van de soldaten.
1897 nov.-1898 sept. 1 deel
- *** Tabel met een overzicht van het militair personeel van het detachement, opgesteld door detachementschef Charles Glorie.
1897 dec. 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 270.
328. Staat houdende de verdeling van de wijn over de verschillende blanke officieren in de posten en detachementen.
1898 feb. 1 stuk
329. Staat houdende de opgave van de blanke agenten en hun functie in de *Province Oriental*. Met aantekening over het personeelsbeleid.
1898 feb. 1 stuk
- *** Staten van overgeplaatste soldaten uit Lokandu, opgesteld door *chef de poste* Felix Middagh.
1898 apr.-1898 mei. 4 stukken
Bevindt zich in inventarisnummer 286.
- *** Staat van geleverde goederen, opgesteld door dokter Joseph Meyers.
1898 apr. 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 285.
- *** Staat van opgestuurde levensmiddelen uit Lokandu naar detachementschef Knut Svensson, opgesteld door *chef de poste* Felix Middagh.
1898 mei. 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 286.
- *** Staten ter verantwoording van de gemaakte onkosten, opgesteld door detachementschef Knut Svensson.
1898 mei.-1898 jul. 2 stukken
Bevindt zich in inventarisnummer 304.
- *** Staten met de boekhouding van de geleverde levensmiddelen
1898 mei-1899 sept. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 239.
- *** Staten met een overzicht van het militair personeel in de zone Tanganyika en van het peloton onder leiding van Adlerstrahle.
1898 mei, 1898 aug. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 240.

330. Staat houdende de opgave van het aantal inkomende en uitgaande vuurwapens.
[1898 jul.-1898 mrt.] 1 stuk
- *** Staat houdende het aantal opgestuurde kogels, opgesteld door J. Luycx.
1898 jul. 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 281.
331. Tabellen met een overzicht van het aantal inlandse soldaten van de *Force Publique* in de verschillende detachementen, zones en *postes*.
1898 jul., 1899 jan. en s.d. 4 stukken
- *** Naamlijsten van de dragers van de karavaan.
1898 jul. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 241.
- *** Staten houdende een maandelijks statusrapport van de zones Tanganyika en Katanga, opgesteld door *chef de zone* Célestin Hecq.
1898 aug.-1899 sept. 2 stukken
Bevindt zich in inventarisnummer 273.
- *** Staat van de miliciens van het detachement, opgesteld door detachementsleider Knut Svensson.
1898 aug. 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 304.
332. Naamlijst van overgeplaatste soldaten wienst diensttijd is verstreken.
1898 aug. 1 stuk
333. Register houdende naamlijsten van gerecruteerde soldaten met de vermelding van de einde van hun diensttijd.
[1898 sept.-1900]. 1 deel
- *** Naamlijsten van gerecruteerde soldaten.
[1898 sept.]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 241.
- *** Staten houdende de hiërarchische samenstelling van de detachementen en peletons, opgesteld door sergeant Marcus Marcussen.
1898 okt. 2 stukken
Bevindt zich in inventarisnummer 283.
- *** Tabel met een overzicht van het militair personeel in de pelotons van de verschillende zones.
1898 okt. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 244.
- *** Naamlijsten van soldaten betreffende de uitbetaling van de soldij en het

- einde van hun diensttijd.
1898 okt.-1898 nov. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 244.
- *** Staten met opgave van het aantal uitgedeelde wapens en munitie aan soldaten.
1898 nov.-1898 dec. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 233.
- *** Staat houdende het soldij van de soldaten van de compagnie van Kabambare, opgesteld door *chef de zone* Charles Delhaise.
1898 nov. 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 261.
334. Register houdende naamlijsten van het personeelsbestand van de kolonne met de vermelding van de betaling.
1898 nov.-1899 mei. 1 deel
In omgekeerde richting:
p. 1: Naamlijsten van de dragers van de karavaan, [1899];
p. 4: Instructie over het gebruik van hangmatten tijdens karavaanetappes, [1899];
p. 8: Aantekening gemaakt in stenografisch schrift, [1899].
Sommige fragmenten opgesteld in stenografisch schrift.
- *** Staten houdende opgestuurde levensmiddelen voor de detachementen van de *Force Publique*, opgesteld door Jules Eyckermans.
1898 nov.-1898 dec., 1899 mrt., 1899 jun. 4 stukken
Bevindt zich in inventarisnummer 267.
- *** Staten van opgestuurde levensmiddelen, opgesteld door Karl Sandelin.
1898 dec. 2 stukken
Bevindt zich in inventarisnummer 296.
- *** Staten houdende een overzicht van het aantal soldaten en munitie, opgesteld door detachementsleider Hans Fredrick Sundt.
1898 dec. 2 stukken
Bevindt zich in inventarisnummer 303.
- *** Staten van opgestuurde levensmiddelen, opgesteld door Emile Tilis.
1898 dec.-1899 jan. 5 stukken
Bevindt zich in inventarisnummer 308.
335. Tabel met een overzicht van het aantal geweren en munitie bij de verschillende detachementen van de *Force Publique*.
1898 dec. 1 stuk
- *** Staten van opgestuurde levensmiddelen en goederen aan de detachementen.
1898 dec. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 246.

- *** Naamlijsten van gerecruteerde soldaten.
1898 dec.-1898 jan. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 247.
- *** Naamlijst van dragers van de karavaan [en de vermelding van hun vergoeding].
[1898]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 355.
- *** Naamlijst van soldaten die worden voorgedragen voor een militaire medaille, opgesteld door dokter Joseph Meyers.
1899 jan. 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 285.
- *** Inventaris van de ontvangen medicamenten en pakketten, vermoedelijk opgesteld door Albert Page. 1 stuk
1899 jan.
Bevindt zich in inventarisnummer 290.
- *** Naamlijst van Mwarabu's belast met het onderhoud van de wegen en kampen. 1899 jan. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 247.
- *** Staten van gerecruteerde soldaten. 1 deel
1899 jan.-1899 febr.
Bevindt zich in inventarisnummer 249
- *** Staten van opgestuurde levensmiddelen. 1 deel
1899 mrt.
Bevindt zich in inventarisnummer 240.
- *** Naamlijsten van soldaten bestemd voor bedeling van rantsoenen. 1 deel
1899 apr.
Bevindt zich in inventarisnummer 240.
- *** Naamlijst van deserteurs, bestemd voor arrestatie. 1 deel
1899 apr.
Bevindt zich in inventarisnummer 240.
- *** Staat van de voorschot op de soldij van de blanke officieren, opgesteld door Sortet. 1 stuk
1899 mei.
Bevindt zich in inventarisnummer 299.
- *** Staat houdende opgestuurde metsers voor verbouwingen aan het huis in het hoofdkamp, opgesteld door Jules Eyckermans. 1 stuk
1899 jun.
Bevindt zich in inventarisnummer 267.

336. Lijst van medicamenten in de *poste* Kabambare.
1899 jul. 1 stuk
- *** Staat van gesneuvelde en gekwetste soldaten.
1899 jul.-1899 aug. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 235.
- *** Naamlijsten van inlandse soldaten zonder duidelijk doel.
[1899 jul.]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 233.
337. Staat van ontvangen levensmiddelen te Kabambare.
[1899 jul.?]. 1 stuk
- *** Staten houdende de verdeling van de opgestuurde levensmiddelen.
1999 aug. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 250.
- *** Staat van geleverde goederen.
1899 sept. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 235.
- *** Staten houdende de verdeling van de opgestuurde levensmiddelen,
opgesteld door Alphonse Raguét.
1899 sept. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 250.
- *** Naamlijst houdende de dragers van de karavaan.
1899 sept. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 250.
- *** Naamlijst houdende de dragers van de karavaan, ondertekend door Alphonse
Raguét.
1899 sept. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 250.
- *** Staat houdende de soldij van de soldaten in de *poste* Misucho
1899 sept. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 250.
338. Naamlijst van soldaten met een obus.
s.d. 1 stuk

2.4. Processtukken

339. Brieven van gouverneur-generaal Théophile Wahis aan Gustave Leroi en Léon
Julien betreffende de juridische onjuistheden in hun vonissen over ter dood
veroordeelde soldaten.

- 1897 mrt. 2 stukken
340. <<Dossier Bodart>>, Dossier inzake de klacht tegen Henri Bodart voor zijn ongeoorloofde terugtrekking bij de slag bij Ekwanga.
1897 apr. 6 stukken
Bevat ook één envelop.
- *** Namenlijst van soldaten van het oude detachement onder leiding van Charles Glorie die ter beschikking van de krijgsraad van Manyema worden gesteld.
1898 okt. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 244.
- *** Naamlijst van soldaten die ter beschikking van de krijgsraad van Manyema worden gesteld.
1898 okt. 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 312.
- *** Lijst van door de krijgsraad veroordeelde soldaten die overgeplaatst worden ter uitvoering van hun straf.
1899 jan. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 249.
341. Verklaring van K.G. Stalhandske over zijn misbruik van morfinecapsules.
1899 apr. Afschrift. 1 stuk
342. Register houdende naamlijsten van gevangen opstandelingen met vermelding van hun straf en een naamlijst van soldaten die geautoriseerd zijn om terug te keren naar huis.
1899 jul.-1899 dec. 1 deel

2.5. Varia

343. <<Poste de Karimi>>, Stukken betreffende het beheer van de *poste* van Karimi door de *chef de poste* Henri Van der Wielen.
1896 dec.-1897 mei. 13 stukken
Documenten zijn door Francis Dhanis in één onderwerpsmap verzameld. Bevat onder meer kaarten van de regio rond Karimi en briefwisseling van Henri Van der Wielen.
344. <<Révolte de l'avant-garde de l'expédition vers le Haut-Ituri>>, stukken betreffende de revolte van de voorhoede van de expeditie richting Haut-Ituri.
1897 feb. 12 stukken
Documenten zijn door Francis Dhanis in één onderwerpsmap verzameld. Bevat onder meer nota's, afschriften van brieven van Nicolas Verhellen, Amédée Spelier, Georges Bricourt, Louis Vedy en Victor Vanderslyen.
- *** Ontwerp van een reglement voor het kamp Kabambare en Nyangwe.
[1897 apr.]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 232.

- *** Kaarten van de afgelegde etappes van de expeditie tegen de opstandelingen.
[1897 jul.-1899 mei]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 232.
345. Kaarten met aanduiding van de beweging van de colonne onder leiding van
Jean Baptiste Henry de la Lindi. 1 stuk
[1897 jul.].
- *** Kaart van de beweging van de colonne onder leiding van Evrard Dubois,
opgesteld door dhr. Tielemans. 1 stuk
1897 nov.
Bevindt zich in inventarisnummer 307.
- *** Kaart van de reisweg van de opstandelingen, opgesteld door dhr. Tielemans.
1897 nov. 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 307.
346. Kaart met de aanduiding van de positie van de colonne onder leiding van
Aristide Doorme en de opstandelingen. 1 stuk
[1897 dec.?].
- *** Kaart houdende de positie van de *Force Publique* rond een kamp van de
opstandelingen, opgesteld door Aristide Doorme. 1 stuk
1898 jan.
Bevindt zich in inventarisnummer 263.
- *** Kaarten van de omgeving rond Chabunda, opgesteld door Charles Glorie.
1898 mrt. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 270.
- *** Kwitanties van ontvangen goederen, opgesteld door Knut Svenson.
1898 apr.-1898 mei. 3 stukken
Bevindt zich in inventarisnummer 304.
- *** Kaart van de verplaatsingen van de peletons, opgesteld door Knut Svenson.
1898 aug. 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 304
- *** Betalingsmandaten. 1 deel
1898 okt.-1898 nov.
Bevindt zich in inventarisnummer 243.
347. Kaart met de aanduiding van de bewegingen van het detachement onder
leiding van Albert Long en de opstandelingen rond Kabambare. 1 stuk
[1898 nov.].
- *** Kaart van de positie van de legers, opgesteld door Hans Fredrick Sundt.

- 1898 dec. 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 303.
- *** Rekening, opgesteld door Hans Fredrick Sundt.
1898 dec. 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 303
- *** Kaart van de beweging van de kolonne Hans Fredrick Sundt, opgesteld door
Arthur Lindegard. 1 stuk
1899 jan.
Bevindt zich in inventarisnummer 278.
- *** Schets van de aanvalspositie op een kamp van de opstandelingen, opgesteld
door Joseph Meyers. 1 stuk
1899 jan.
Bevindt zich in inventarisnummer 285.
- *** Kwitantie voor ontvangen levensmiddelen voor Charles Delhaise, opgesteld
door Ludwig-Johan de Besche-Jürgens. 1 deel
1899 mrt.
Bevindt zich in inventarisnummer 255.
348. Kwitanties van de door de soldaten van dhr. Bernard buitgemaakte
vuurwapens op de opstandelingen. 6 stukken
[1899].
Één kwitantie is ondertekend door dhr. Bernard.
349. Aantekening over Arthur Lindegaard. 1 stuk
[1899?].

3. Gegevensverzameling en -verwerking voor wetenschappelijke doeleinden en publicaties

350. Notities over de gebeurtenissen voorafgaand aan de opstand van de
voorhoede van de expeditie naar de Haut-Ituri. 2 stukken
[1897 feb.].
351. Notitie over de afloop van de slag bij Ekwanga. 1 stuk
1897 apr.
352. Nota over de toestand van een zieke in Ponthierville. 1 stuk
1897 jun.
353. Schets van de loop van de rivier Lualaba. 1 stuk
[1897 jun.].
- *** Kaart van de regio Wabembe. 1 deel
[1898 mei].

Bevindt zich in inventarisnummer 239.

354. Nota's over het verloop van de expeditie voor de herovering van Kabambare op de opstandelingen.
[1898 dec.] 2 stukken
355. Register houdende kaarten en berekeningen over de wegen en *postes* in het gebied tussen Nyangwé, Misisi, Misucho, Bangala en Kabambare.
[1898?]. 1 deel
Bevat ook in de omgekeerde richting een naamlijst van dragers van de karavaan [en de vermelding van hun vergoeding], [1898].
356. Verslag over de opstand tijdens de expeditie naar Haut-Ituri, vermoedelijk opgesteld voor publicatie.
[1899?]. 1 katern

4. Contacten met Europeanen en lokale bevolking

357. Brieven van missionaris Emile 'Gabriel' Grison betreffende de stichting van een missie in Saint-Gabriel nabij Stanley Falls.
1898 mei, 1898 aug. 2 stukken
- *** Staten van geleverde goederen aan lokale stamhoofden.
1898 dec. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 246 en 249.
- *** Naamlijsten van soldaten onder leiding van lokale stamhoofden.
1898 dec. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 246.
- *** Naamlijst van inlandse kinderen die in een missiehuis geplaatst worden.
1898 dec. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 249.
- *** Notities over inlandse opstandelingen.
1899 jan. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 250.
- *** Naamlijst van inlandse kinderen die in een plantage worden ondergebracht.
1899 jan. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 249.
- *** Arbeidscontract van Muini Nuimbue betreffende zijn betrekking als Arabische secretaris van Francis Dhanis.
1899 jan. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 249.
- *** Naamlijsten van stamhoofden die producten moeten leveren.

- 1899 feb. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 249.
358. Ingekomen brieven van Ramon Horace Castellote.
1899 jul.-1899 aug. 5 stukken
359. Notities betreffende de inlandse stamhoofden Lusuna en Kituka met een
staat houdende de opgave van hun vazallen.
1899. 2 stukken
360. Register houdende notities over inlandse stamhoofden
[1899 mrt.-1900 sept.] 1 deel
Bevat ook minuten van uitgaande brieven aan de gouverneur-generaal, 1899 sept. Sommige
fragmenten zijn moeilijk leesbaar door inktvraat en inktvervaging.
361. Brief van [Frederick] Thornton betreffende de aanleg van telegraaflijnen in de
EIC.
1900 jul. 1 stuk
- *** Brief van secretaris-generaal Charles Liebrechts betreffende de
pensioenregeling voor de *arabisé* Piani Senga.
1901 nov. 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 32.

5. Handel

- *** Nota over de toepassing van het vrijhandelpincipe in de EIC.
[1897 apr.?]. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 232.
362. Brief van de dienstdoend belastingsontvanger dhr. [Bouchez] aan de
districtscommissaris van Tanganyika betreffende de juistheid van een door de
douane afgeleverde invoertoestemming.
1898 okt. 1 stuk
- *** Nota over de koffieteelt in Blantyre.
1898 jul. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 240.

F. Zesde termijn: Technisch adviseur bij de Anglo-Belgian India Rubber Company (1904 apr.-1904 sept.)

363. Notitieboek.
[1904 apr.-1904 sept.] 1 deel
p. 1: Aantekeningen over het kaartspel Bridge Patience, [1904 apr.];
p. 3: Rekening van transportkosten van Brussel naar Antwerpen, [1904 apr.-1904 mei.];
p. 6: Staat van alle agenten in de EIC in de regio's met plantages, [1904 apr.];
p. 7: Rekening van transportkosten van Antwerpen naar Matadi, [1904 apr.-1904 mei];
p. 9: Losse aantekeningen, [1904 apr.];
p. 12: Staten van geoogst rubber, [1904];
p. 17: Nota over de aankoop van nulakos bij de *Société Lulanga*, [1904].
In omgekeerde richting:
p. 1: Notities over de rubberoogst, [1904 mei].
p. 4: Notities en nota's betreffende de inspectieronde in verschillende plantages, 1904 mei-1904 sept.
Sommige fragmenten zijn in stenografisch schrift opgesteld.
364. Dagboek van de inspectieronde in de verschillende factorijen van ABIR, lopende van 21 april 1904 tot en met 22 september 1904. Met kaarten van de ligging van de verschillende plantages.
1904 apr.-1904 sept. 1 deel
365. Register houdende minuten van uitgaande brieven.
1904 mei-1904 okt. 1 deel
Sommige fragmenten zijn moeilijk leesbaar door inktvraat en inktvervaging.
366. Aantekeningen over de organisatie en rubberopbrengsten van de factorijen.
[1904 jun-1904 sept.] 15 stukken
en 1 katern
367. Register houdende een verslag van de inspectie van de factorij van Basankusu.
[1904 jun.]. 1 deel
368. Register houdende minuten van uitgaande brieven aan factorijleiders en *chefs de poste*.
1904 jun.-1904 aug. 1 deel
369. Kladd van een circulaire aan alle agenten van ABIR betreffende de wetgeving omtrent het opsluiten van belastingplichtigen met een onvoldoende rubberbijdrage.
[1904 jun.-1904 aug.]. 1 stuk
370. Register houdende aantekeningen en staten van de opbrengsten in de posten van de verschillende factorijen.

- [1904 jun.-1904 okt.] 1 deel
371. Kladd van een enquête over het gevoerde beleid in de factorij Basankusu.
[1904 jun.] 1 stuk
372. Bladen van lokale vegetatie.
[1904]. 2 stukken
373. Kaarten van het gebied aan de Lopori-rivier met de ligging van de
verschillende plantages. 2 stukken
[1904].
Één kaart is in twee stukken gescheurd.
374. Staat houdende een overzicht van het aantal verschillende planten in de
verschillende posten. 1 stuk
[1904].
Document is enkel raadpleegbaar via fotokopie en op microfilm, de vindplaats van het
origineel is niet bekend.

G. Stukken betreffende de (post-)koloniale carrière van Francis Dhanis zonder duidelijke ontstaanscontext

375. Nota over het engageren van Chinese en Zuid-Afrikaanse werkers in de EIC. [1890?]. 1 stuk
376. Kladd van brief over de versterking van Basoko tegen een mogelijke nieuwe aanval van de Arabieren. [1900-1904?]. 1 stuk
377. Fragmenten van brieven aan Francis Dhanis betreffende een opstand. [1900-1904?]. 2 stukken
Fragmenten zijn enkel raadpleegbaar via fotokopie en op microfilm, de vindplaats van de originelen is niet bekend.
378. Register houdende aantekeningen en staten over de opbrengsten van verschillende gewassen in verschillende delen van Afrika en Azië. [1907?]. 1 deel
379. Register houdende nota's over de exploitatie van rubberplantages en de bevoorrading van blanke agenten in de EIC. [1907-1908]. 1 deel
380. Nota betreffende een aanpassing van het spoorwegtraject tussen Haut-Congo en de Meren. s.d. 1 stuk
381. Staten van geleverde goederen s.d. 3 stukken
382. Nota over een groot bos. s.d. 1 stuk
383. Lijst van uitdrukkingen in een Afrikaanse taal met vertalingen in het Engels. s.d. 1 stuk
384. Reisjournaal lopende van 8 tot en met 11 november. s.d. 1 stuk
385. Staat houdende de reisweg van Henry Morton Stanley tijdens een expeditie in 1876 van Mtowa naar de zevende *cataracte*. s.d. 1 stuk
386. Verslag van een tocht van Stanleyville naar Kibonge met aantekeningen over het territorium van Tippeo Tip en het territorium van Kibonge. s.d. 1 stuk

387.	Losse aantekeningen afkomstig uit een notitieboekje. s.d. Tekstfragmenten zijn opgesteld in stenografisch schrift.	4 stukken
388.	Staat houdende de voorraden nodig voor een maand. s.d.	1 stuk
389.	Staat houdende de opsomming van de geschenken aan inlandse stamhoofden. s.d.	1 stuk
390.	Nota over een dorp [Bondunga]. s.d.	1 stuk
391.	Nota over een volk [Bilembwe]. s.d.	1 stuk
392.	Aantekeningen met geografische berekeningen. s.d.	1 stuk
393.	Uittreksel uit dagboek. s.d.	1 stuk
394.	Nota over tabaksteelt in de EIC. s.d.	1 stuk
395.	Nota over het planten van rubberbomen in de EIC. s.d.	1 stuk
396.	Grafiek van de meetwaarden van de lichaamstemperatuur bij een zieke. s.d.	1 stuk
397.	Losse nota's zonder duidelijke context en betekenis. s.d.	12 stukken

III. Auteur en lid van wetenschappelijke amateurgezelschappen

398. Diploma uitgereikt door het *Institut Sténographique Des Deux Mondes* voor het behalen van de eerste graad in het lidmaatschap.
1872 jul. 1 stuk
399. Exemplaren van het maandblad *Le Globe Sténographique*, uitgegeven door Francis Dhanis.
1880 mrt.-1881 jan. 6 katernen
Sommige exemplaren zijn in meervoud bewaard.
- *** Nota over de houding van de Britten tegenover de slavernij, vermoedelijk bestemd voor publicatie.
[1884 nov.] 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 61.
- *** Minuut van een rapport over het verloop van de voorhoede-expeditie onder leiding van Francis Dhanis, vermoedelijk bestemd voor publicatie.
[1889 feb.] 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 82.
- *** Nota's over de *poste* Bangala, de Bangalas en de Ngombe in de wijk Mabanga, vermoedelijk bestemd voor publicatie.
[1889 febr.] 3 stukken
Bevindt zich in inventarisnummer 95.
- *** Nota over de *poste* Upoto en de omliggende dorpen, vermoedelijk bestemd voor publicatie.
[1889 febr.] 1 stuk
Bevindt zich in inventarisnummer 96.
- *** Nota's over de Elombos en de Bapotos, vermoedelijk bestemd voor publicatie.
[1889 febr.] 2 stukken
Bevindt zich in inventarisnummer 97.
400. Brieven van de *Australasian Association for the Advancement of Science* betreffende het opsturen van een essai over de Arabische slavenhandel in Centraal-Afrika voor een conferentie in Brisbane.
1894 mei, 1895 jan. 2 stukken
401. Concept van een lezing over de Arabische Campagne.
[1894 sept.-1895 nov.] 1 katern
402. Brief van drukker Désiré Stevelinck te Brussel betreffende het verzoek om zijn

- reisverslagen bij hem te laten drukken.
1894 okt. 1 stuk
403. Brieven van Duitse verenigingen betreffende het verzoek om het door Francis Dhanis gevonden dagboek van Emin Pasha te publiceren.
1894 okt., 1895 jul. 2 stukken
Bevat ook twee enveloppen.
404. Brief van de *Société Royale Belge de Géographie* betreffende het opsturen van de notulen van de laatste bijeenkomst en een verzoek aan Francis Dhanis tot het opsturen van een publicatie over de Arabische Campagne.
1894 nov. 1 stuk
- *** Brief van de *Société d'Études Coloniales* betreffende het vastleggen van een datum voor een receptie ter ere van Francis Dhanis. Met affiche ter aankondiging van de receptie.
1894 nov. 2 stukken
Bevindt zich in inventarisnummer 18.
405. Exemplaar van het tijdschrift *Bulletin de la Société d'Études Coloniales*, met daarin de redevoering van Francis Dhanis gehouden op een erereceptie.
1894 nov. 1 deel
406. Nota's over de "Arabische campagne", vermoedelijk opgesteld in functie van conferenties of publicaties.
[1894-190?]. 15 stukken
407. Publicatie van Francis Dhanis, verschenen in *Le Congo Illustré* van 1895.
1895 feb.-1895 mei. 7 katernen
Referentie: DHANIS, F., 'La campagne arabe du Manyema', *Le Congo Illustré. Voyages et travaux des Belges dans l'Etat Indépendant du Congo*, 4 (1895), 25-27, 33-35, 41-43, 53-55, 60-63, 68-70, 77-79.
408. Register houdende nota's over de geschiedenis over de Arabische aanwezigheid in Centraal-Afrika en de wapenfeiten van de Arabische campagne, opgesteld in functie van een publicatie.
[1895]. 1 deel
409. Brief van Gustav Adolf von Götzen betreffende de vraag naar een officieel verslag over de oorlog met de Arabieren bestemd voor een presentatie op een conferentie.
1895 feb. 1 stuk
410. Brief van de *Société d' Études Coloniales* betreffende het verzoek om toe te treden tot het directiecomité.
1900 nov. 1 stuk
- *** Concept van een publicatie betreffende de legeropstand tijdens de expeditie

- naar Haut-Ituri. 1897 mrt.-1898 dec.
Bevindt zich in inventarisnummer 232. 1 deel
411. Briefwisseling met de redactie van de *Pall Mall Gazette* betreffende een repliek van Francis Dhanis op een krantenartikel over de EIC. [1901 okt.-1901 nov.]. 5 stukken
412. Minuut van een brief aan een kapitein betreffende een reactie op de besluitvorming in zijn boek. Met uittreksel uit *The Aborigines' Friend* van mei 1897. [1904?]. 2 stukken
413. Minuut van brief aan een majoor betreffende een debat over de rol van *Inspecteur de l' état* Gaspard Fivé tijdens de Arabische campagne. Met nota over de handelingen van Gaspard Fivé tijdens de inname van Nyangwé. 1906 jan. 2 stukken
414. Brief van de *Société d' Études Coloniales* betreffende het schenken van een zilveren medaille als erkenning van de verdiensten voor de *Société*. 1906 jan. 1 stuk
415. Concept van een redevoering over de exploratie van de gebieden in het zuidwesten van de EIC en over de Arabische Campagne, gehouden voor de *Société de Géographie d'Anvers*. 1906 jan. 1 katern
Het concept is enkel raadpleegbaar via fotokopie en op microfilm, de vindplaats van het origineel is niet bekend.
416. Concept van een rapport [aan Cyrille Van Overbergh] betreffende de gewoontes van de bevolking in de regio's Ubembe, Ubudju en Urua, vermoedelijk bestemd voor publicatie. Na 1900. 2 katernen
417. Register houdende afschriften van verzamelde literaire kortverhalen en anekdotes. s.d. 1 katern
418. Nota over de geboekte vooruitgang van de EIC dankzij de inzet van inlands gerecruteerde soldaten. s.d. 1 stuk
419. Nota over het zwarte ras. s.d. 1 stuk
420. Nota over de komst van sprinkhanen in Manyema. s.d. 1 stuk

421. Nota over de inzet van inlandse soldaten in het leger.
s.d. 1 stuk
422. Nota over de creatie van een oorlogsvloot en een koloniaal leger met
Europese elementen.
s.d. 1 stuk
423. Nota over het gebruik van tamboerijnen bij de zwarte bevolking.
s.d. 1 stuk

3. DOCUMENTATIE

I. Foto's

424. Foto van Francis Dhanis in legerkostuum met militaire onderscheidingstekens, bestemd voor Paul Le Grand.
1894 dec. 1 stuk
425. Foto van [Mary Dhanis?].
[1894]. 1 stuk
426. Foto van Francis Dhanis in legerkostuum met militaire onderscheidingsstekens.
Na 1900. 1 stuk
427. Tekening van Francis Dhanis met zijn vrouw Estelle de Bonhomme.
Na 1900. 1 stuk

II. Publicaties

428. Exemplaar van het tijdschrift *La Dictée Sténographique*.
1878. 1 katern
429. Exemplaar van het tijdschrift *Le Sténographe*.
1878. 1 katern
430. Exemplaren van het tijdschrift *Le Sténographe Africain*.
1881 jan. en s.d. 4 katernen
431. Exemplaar van het tijdschrift *La Belgique Sténographique*.
1881 apr. 1 katern
432. Publicatie van het verslag van de algemene vergadering van 17 december 1888 van de *Compagnie du Congo pour le Commerce et l'Industrie*, verschenen in het tijdschrift *Le Mouvement Géographique* op 23 december 1888.
1888 dec. 1 stuk
433. Publicatie over Francis Dhanis verschenen in het tijdschrift *Le Congo Illustré* van oktober 1894.
1894 okt. 1 katern
Referentie: A.J. WAUTERS, 'La conquete du Manyema par le commandant Dhanis', *Le Congo illustré. Voyages et travaux des Belges dans l'État Indépendant du Congo*, 3 (1894), 153-160.

434. Exemplaren van het tijdschrift *Le Mouvement Géographique*.
1894 feb., 1894 okt., 1895 aug., 1897 apr., 1897 nov., 1898 mei, 1902 dec. 7 katernen
435. Tekeningen van Francis Dhanis, verschenen in het tijdschrift *Le Patriote Illustré* van 21 oktober 1894.
1894 okt. 1 stuk
436. Uittreksel uit de *Proceedings of the Zoological Society of London* betreffende het dagboek van Emin Pasha.
1894 nov. 1 katern
437. Uittreksel uit het tijdschrift *Revue des Questions Scientifiques* betreffende de Wereldtentoonstelling van Antwerpen in 1894.
[1894]. 1 stuk
438. Exemplaren van het tijdschrift *La Belgique Militaire*.
1895 mrt, 1906 jun. 2 katernen
439. Exemplaar van het tijdschrift *La Belgique Coloniale*.
1895 nov. 1 katern
In tweevoud bewaard.
440. Publicatie over de boma van Rumaliza.
[1895]. 1 stuk
441. Publicatie over de Arabische Campagne, verschenen in het tijdschrift *A Travers le monde* van 18 januari 1896.
1896 jan. 1 stuk
Referentie: s.n., 'Les Campagnes du baron Dhanis au Congo', *A Travers Le Monde*, 3 (1896), 17-20.
442. Exemplaar van het tijdschrift *L'illustration Européenne*.
1896 mrt. 1 stuk
443. <<Généalogie de la famille du Baron Dhanis>>, Publicatie van de genealogie van de familie Dhanis. Met aanvullende nota's van Francis Dhanis.
1897, 1901. 1 deel
Referentie: s.n., *Généalogie de la famille du Baron Dhanis*, Antwerpen, 1897.
444. Uittreksel uit het tijdschrift *Politique Coloniale* van 18 mei 1898 over het vertrek van de Britse wetenschappelijke expeditie van majoor Alfred Saint Hill Gibbons naar de Zambezi-rivier.
1898 mei. 1 stuk
445. Publicatie van Max Moisel, verschenen in het tijdschrift *Mittheilungen der Geographischen Gesellschaft in Hamburg*.
1901. 1 deel
Referentie: M. MOISEL, 'Begleitworte zu der Karte "Dr. F. Stuhlmann's Aufnahmen im Gebiet

des Albert-und Albert-Edward-Sees.”, *Mittheilungen der Geographischen Gesellschaft in Hamburg*, 17 (1901), 55-62.

446. Exemplaar van het *Belgisch Staatsblad* van 15 juli 1905.
1905 jul. 1 katern
447. Exemplaar van het tijdschrift *Catholic Magazine for South Africa*.
1906 okt. 1 katern
448. Publicaties van de beleggingsfirma *Arnold & Butler* betreffende advies over investeren in de Londense beurs.
1907 nov., 1908 feb.-1908 apr. 2 delen en 7 stukken
449. Uittreksel uit een publicatie over de moraal van de soldaten en lijfstraffen.
s.d. 1 stuk

III. Krantenuittreksels

450. <<News Cuttings>>, register houdende krantenuittreksels over de EIC en Francis Dhanis.
[1885-1892]. 1 deel
- 451- Uittreksels uit kranten en tijdschriften betreffende de EIC en Francis Dhanis.
457.
451. 1892. 1 stuk
452. 1895 15 stukken
453. 1897. 1 stuk
In drievoud bewaard.
454. 1899. 1 stuk
455. 1904 2 stukken
456. 1906 6 stukken
457. 1908 30 stukken

IV. Varia

458. Programma van de voorstelling “Campagne Arabe de 1892-94”, opgevoerd in de *Vélodrome du Sud* op 19 mei 1898.
1898 mei. 1 stuk.
459. <<Neue Kriegskarte von Ost-Asien>>, kaart van de oorlogssituatie in Oost-Azië opgesteld door Paul Langhans.
1904. 1 stuk
460. Uittreksels uit de notulen van Senaat en Kamer van Volksvertegenwoordigers betreffende het debat over de annexatie van de EIC door België.
1908 mei-1909 apr. 34 katernen

461. Passagierslijst van de stoomboot *General* van de *Deutsche Ost-Afrika Linie*, met daarop een familielid van Francis Dhanis.
1908 aug. 1 stuk
462. Bon voor het boek *Flirt* van Maurice Bernard.
s.d. 1 stuk
463. Tekening van de belangrijkste sterrenconstellaties van de twee hemisferen.
s.d. 1 stuk
464. Verdrag tussen de EIC en Groot-Brittannië over het vastleggen van de grenzen van de EIC.
1894 mei. 1 stuk

4. DOCUMENTEN VREEMD AAN HET ARCHIEF

I. Archief van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika

465. Verwervingsdossier van het fonds Francis Dhanis via de schenking van weduwe Estelle de Bonhomme.
1928 feb., 1928 mei., 1929 feb., 1930 okt. 4 stukken
466. <<Inventaire des registres, agendas et cahiers et des pièces (hormis les nominations et les félicitations) concernant les séjours du Baron Dhanis en Afrique au service de l'Etat Indépendant du Congo>>, inventaris van het archieffonds Francis Dhanis, geschonken aan en bewaard in het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika.
[Na 1928]. 1 deel
467. Concept van de inventaris van het archieffonds Francis Dhanis.
[Na 1928]. 1 stuk
468. Plaatsingslijsten van de delen van het archieffonds Francis Dhanis.
2de kwart 20ste eeuw. 2 stukken
- 469-472. Transcripties van de briefwisseling uit verschillende registers.
2de kwart 20ste eeuw.
469. Registers HH, II, en JJ. 2 katernen
Het betreft transcripties van de inventarisnummers 129, 132 en 133. Sommige pagina's van de transcriptie zijn in tweevoud bewaard.
470. Register EE. 2 katernen
Het betreft een transcriptie van inventarisnummer 124. Sommige pagina's van de transcriptie zijn in tweevoud bewaard.
471. Katern XX. 1 katern
Het betreft een transcriptie van inventarisnummer 401.
472. Lijst van foto's verbonden aan de Arabische Campagne.
2de kwart 20ste eeuw. 1 stuk

II. Archief van Estelle de Bonhomme

473. Concept van de lofrede van de erevoorzitter majoor Detillieux van de *Fédération Royale des Sociétés d'ex-sous-officiers de l'Armée belge*, opgedragen tijdens de begrafenis van Francis Dhanis.
Na sept. 1909. 1 stuk
474. Persknipsels betreffende de dood van Francis Dhanis.
[Na sept. 1909]. 4 katernen

475. <<Discours prononcés le jour des funérailles du Baron Dhanis ...>>, Publicatie met de verzamelde afscheidredes op de begrafenis van Dhanis. 1911. 1 deel
476. << LXXVme Anniversaire de la création du régiment des grenadiers>>, Publicatie met het programma van de evenementen naar aanleiding van de 75ste verjaardag van de oprichting van het regiment van de grenadiers. 1912. 1 deel.

III. Archief van Ernest Dhanis

477. Brief van Edmond Van Eetvelde betreffende de situatie van zijn neef Francis Dhanis. 1894 jan. 1 stuk

IV. Archief van Pierre Ponthier

- *** <<Agenda pour 1893>>, dag- en notitieboekje van Pierre Ponthier, agent van de EIC. 1893 mei- 1893 okt. Bevindt zich in inventarisnummer 178. 1 deel
- *** Register houdende minuten van uitgaande brieven. 1893 aug.-1893 okt. Bevindt zich in inventarisnummer 130. 1 deel

V. Archief van Odilon De Heusch

- *** Notitieboek. [1892 jun.-1892 jul.]. Bevindt zich in inventarisnummer 177. 1 deel
- *** Brieven van Jean-Désiré Scheerlinck aan Odilon De Heusch. 1892 okt.-1892 nov. Bevindt zich in inventarisnummer 162. 1 omslag

VI. Archief van Lucien Bia

- *** Dagboek opgesteld door Lucien Bia, *chef de poste* van Upoto en Yaminga, en Jules Jacques de Dixmude, *chef de poste* van Yaminga , lopend van 6 november 1888 tot en met 23 september 1889. 1888 nov.-1889 sept. Bevindt zich in inventarisnummer 85. 1 deel

VII. Archief van Jacques De Dixmude

- *** Dagboek opgesteld door Lucien Bia, *chef de poste* van Upoto en Yaminga, en Jules Jacques de Dixmude, *chef de poste* van Yaminga , lopend van 6 november 1888 tot en met 23 september 1889.
1888 nov.-1889 sept. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 85.

VIII. Archief van Eddystone

- *** Notitieboekje van Eddystone, *chef de poste* van Kasongo Lunda.
1890 nov.-1891 aug. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 173.

IX. Archief van Knut Svensson

- *** Minuten van uitgaande brieven van Knut Svensson en Francis Dhanis.
1898 jul.-1898 okt. 1 deel
Bevindt zich in inventarisnummer 242.

C. INDEX OP PERSOONS- EN PLAATSNAMEN.

A

ABIR	3, 363, 364, 367
A. CHAPMAN & CO	3
ACHTE, AUGUSTE	343
ADEN, Golf van	56
ADLERSTRIHLE, Ernest d'	29, 240?
ADRIAENS, J.	6
AIX-LES-BAINS	24
ALBERTMEER	35, 94
ALBERTVILLE	155, 201, 237, 264, 273, 323, 362
ALGERIJE	98
ANDERSEN, Julius	252
ANDERLECHT	161
ANEXT, dhr. met den	10
ANTOINE, Joseph	239, 240, 253, 256, 286, 307
ANTWERPEN (stad)	3, 6,7, 11, 25, 34, 46, 48, 127, 194, 363, 415, 437,
ARABIJEREN	3, 11, 12, 15, 70, 123, 173, 174, 178, 203, 207, 217, 248, 376, 400, 401, 406, 409, 414, 415, 458
ARABISCHE ZONE (TERRITORIUM)	111, 113, 115, 127-133, 135-174, 177-178, 182-194, 197-204, 207-209, 212-218, 222-223.
ARAMA	344
ARENDT, Leon	31
ARNOLD, DHR.	3
ARNOLD & BUTLER	448
ARUWIMI	62, 69, 76, 77, 82, 84
ASSOCIATION INTERNATIONALE DU CONGO	54-55
ASSOCIATION INTERNATIONALE AFRICAINE	54-55, 62, 81
AIA (BOOT)	90
A TRAVERS LE MONDE	441
AUSTRALASIAN ASSOCIATION FOR THE ADVANCEMENT OF SCIENCE	400
AVAKUBI	232, 275, 340
AZIË	378
B	
BAKELA N'KUNDI	123
BALTUS, dhr.	37
BAMANGA	236, 340
BAMBASI	120
BANANA	65-66, 127
BANGALA (POSTE)	30, 69-70, 74, 79, 81, 84-85, 92, 95, 103, 135

BANGALA (TERRITORIUM)	30, 62, 65-105, 221, 355
BANGALAS (VOLK)	30, 69, 95, 101
BANQUE D'ANVERS	3,7
BANQUE D'OUTREMER	3
BANZA MATADI	127
BAPOTO (NABIJ LISALA)	69, 76, 78, 84-85
BAPATOS	, 97
BARAKA	203
BARAS	
BARINGA	368
BASANKUSU	365, 367, 371
BASOKOS (VOLK)	70
BASOKO	70, (82),84, 91, 93, 138, 144, 376
BASTIEN, Julien	35
BATETELAS (OPSTAND)	9
BATUBANGU	128
BEAUJEAN, DHR.	368
BEERNAERT, Auguste	31
BEGUNPI	368
BELGIË	217
BELGISCH STAATSBAD	446
BENA KIKANDALE	194
BENA KALUNGA	142, 166, 303
BENA MUSOA	131, 133, 166
BENA NGONIA	147
BENA SOUNGOU	147
BENA TUITÉ	132
BERGHE SAINTE MARIE	212
BERLIJN	403
BERNARD, DHR.	248, 254, 348
BERNARD, Maurice	462
BESCHE-JÜRGENS, Ludwig-Johan de	240, 243, 247,249, 255
BETHE, Heinrich	321
BEUGNIES, DHR.	46
BIA, Lucien	85, 86, 88, 123
BILEMBWE	391
BIN ABEDI, Saïd	3
BLAIDY FRÈRES & CIE	3
BLANTYRE	241
BLOCTEUR, Eugène	135
BOBOKWE	358
BODART, Henri	340
BOMA	5, 22, 31, 65, 66, 109-113, 115, 127, 136, 165, 217, 224-225, 227-228, 230-231, 339
BONDUNGA	390
BONGANDANGA	365, 368
BONHOME, Estelle de	427, 465

BONHOME, Leopold de (jr.)	3
BONHOMME, JACQUES	398
BONNIVER, Luc	20
BOPOTO (ZIE BAPOTO)	76
BORRE, dhr.	150
BOSELIKULU	
BOS SULPKE, Johannes Cornelis August	3
BOUCHEZ, dhr.	362
BOUMBA	221
BOURGEOIS, Émile	3
BRASSINE, Jacques	43
BREDAEL, Charles van	189
BREUGELMANS, FRANÇOIS	223
BRICOURT, Georges	344
BRISBANE	400
BRUSSEL	3, 9-16, 18, 24, 26, 31-33, 40-43, 45, 47, 49-55, 65, 73, 106-108, 112-114, 217, 224-226, 229, 231, 237, 363, 365, 402, 404, 410, 411, 413, 414, 465, 477
BUINCK, dhr.	143
BURLET, Jules de	3
BULLETIN DE LA SOCIÉTÉ D'ÉTUDES COLONIALES	405
BULS, Karel	16
BWANA MUSSA	237, 279
BWANA NDEBWA	261, 285, 288
C	
CAHAHALLA	193
CALLENSTEIN, H. DE	398
CALLET, Georges	17
CAMBIER, Emeri «Père»	215
CAPENDA CAMULEMBA	210
CASSART, Florent	123, 136, 157, 192
CASTELLOTE, Ramon Horace	358
CATHOLIC MAGAZINE FOR SOUTH AFRICA	447
CERCKEL, Edgard	123, 137, 256
CERCLE AFRICAÏN DE BRUXELLES	15
CERCLE ARTISTIQUE ET LITTÉRAIRE DE BRUXELLES	13
CHABUNDA	263, 270, 285, 304
CHALTIN, Louis	131, 138, 257
[CHEVECIER], DHR.	50
CHINA	375
CHINWANGU	210
CLAY, Robert	1
CLUB AFRICAÏN D'ANVERS	25
COLIGNON, Camille	139
[COMMORS], dhr.	11
COMPAGNIE BELGE MARITIME DU CONGO	28

COMPAGNIE DES CHEMINS DE FER DU CONGO SUPÉRIEUR AUX GRANDS LACS AFRICAINS	3
COMPAGNIE DU CONGO POUR LE COMMERCE ET L'INDUSTRIE	432
COMPAGNIE DU CHEMIN DE FER DU CONGO	106
COMPAGNIE FRANÇAISE DE CHEMIN DE FER	3
COMTE	31
CONTERIO, Bartolemeo	236, 239, 248, 258
COQUILHAT, Camille	42, 65, 66, 73, 106
COQUILHATVILLE	365
COUSEBANT D'ALKEMADE, Alexandre	31, 40, 51, 52
D	
DEBERGH, HENRI.	237, 259, 260
DE BRUYNE, Henri	123, 194, 201
DEFFENSE, Fernand	260
DELATTE, Édouard	68, 73, 90
DELCOMMUNE, Alexandre	123, 140
DEGHILAGE, FERDINAND	127
DELHAISE, Charles	236-237, 240, 244, 245, 247-249, 255, 261, 279, 291, 302, 341
DELVIN, LOUIS	365, 368
DE MOT, Emile	13
DEMOL, EMILE	368
DÉPARTEMENT DE L'INTÉRIEUR	3, 31, 40, 65, 66, 106-107, 109, 112-114
DESCAMPS, George	141
DESTRAIN, Édouard	5
DETILLIEUX, MJR.	11, 473
DEUTSCHE OST-AFRIKA LINIE	461
DEVALKENEER, Clément	167
DEWOLF, DHR.	3
DHANIS, Alphonse	53
DHANIS, Antoine	3
DHANIS, Cornelia	3
DHANIS, Ernest	31, 477
DHANIS, Mary	30, 32, 425
DIBWE	153
DIEUDONNÉ, DHR.	42
DIKILU	368
DINEUR, Léon	262
DIRECTION DE FINANCES	5, 237, 127
DIRECTION DE LA JUSTICE	131
DONNY, Albert	18, 410, 414
DOORME, Aristide	12, 142, 263, 285, 346
DUBOIS, Evrard	307
DUCHESNE, Joseph	123, 131, 143, 182, 190, 194, 223
DU FIEF, Jean	26, 404
DUFLOT, DHR.	45

DUPLOYÉ, ÉMILE	398
DUPLOYÉ, GUSTAVE	398
DUPONT, ERNEST	264, 341
DUPUIS, Paul	237-244, 246-247, 249, 265
DURBAN	59
DURUTTE, Adolphe	47
DUSART, Charles	127
DUVIVIER, Joseph	79
E	
ECOLE MILITAIRE	38-40
EDDYSTONE	175, 210
EDWARDMEER	35
EETVELDE, Edmond van	14, 31, 107-108, 112-113, 217, 224-225, 229, 477
EKUCHI	368
EKWANGA	250, 340, 351
ELSEN, Carlo	33
ELSENE	38-40
ELOMBOS (ZIE NGOMBE)	/
ELOY, Fernand	266
EMALI	127
EMERAUDE	44
ENGELAND (ZIE GROOT-BRITANNIË)	/
EQUATEUR	71
ESCH, Édouard	259
ÉTAT CIVIL (LEOPOLDVILLE)	131
EYCKERMANS, Jules	238-240, 242, 255, 261, 267
F	
FAVERAU, Paul de	31
FÉDÉRATION ROYALE DES SOCIÉTÉS D' EX-SOUS-OFFICIERS DE L'ARMÉE BELGE	46, 473
FERNAU, Fred	318
FÊTE MILITAIRE DE BIENFAISANCE	48
FIVÉ, Gaspard	123, 144, 414
FLIRT	462
FORT BODO	94
FRANCQUI, Emile	113, 145
FRANKEN, Emanuel	146
FRANKRIJK	98
FRATERNELLE CONGOLAISE	11
FRENCH SHELDON, May	36
FUCHS, Felix	5, 22, 40, 115, 227-230, 242-244, 247, 249, 257-259
FUNDI SADI	270
G	
GARTH CASTLE (BOOT)	59

GAUNET, Jules	3
GENADU, Eko	192
GENERAL	4611
GENT	19
GERMANO	193
GERVAIS, Edmond	268
GHISLAIN, Louis	5, 227, 231, 269
GIBBONS, Alfred Saint Hill	444
GILLAIN, Cyriaque	113, 115, 123, 127, 129, 131, 132, 147, 194, 199
GILLIS DE SART-TILMAN, Lucien	51
GILLY	20
GLAVE, Edouard	69
GLIMES	157
GLORIE, Charles	238, 242, 244, 270,311
GLOBE STÉNOGRAPHIQU, LE	399
GOBLET D'ALVIELLA, Eugène	26
GOIO KAPUPA	127, 136, 166
GOIO MUIASSO	123, 127, 168, 194
GORIN, Florent	238-239, 271
GOTZEN, Gustav Adolf von	409
GOUVERNEUR GÉNÉRAL	5, 9, 10, 31, 66, 69, 240
GRATRY, Guillaume	40
GRISON, Emile Gabriel	357
GROOT-BRITANNIË	61, 444, 464
GUFFENS, JEAN	127
GUFURU	300
[GULRY], DHR.	45
GUMBARI	344
H	
HAGGERSTONE WEST	1
HAMBURSIN, Fernand	148, 340
HANOLET, Léon	272
HANQUET, Henri	130
HARMEN,	
HAUT-CONGO	100, 177, 380
HAUT-ITURI	344, 350, 356
HAUT-MARINGA	75
HECQ, Célestin	237-238, 240, 242, 249, 250 273
HENNEBERT, Georges	235, 239, 242, 250, 274
HENNEQUIN, Emile	31, 50
HENRY DE LA LINDI, jean-Baptiste	263, 275, 345
HEUSCH, Odilon de	33, 123, 127, 132, 149, 162, 177, 222
HEUSCH, Waldor de	33
HEUSCH, Mme de	3
HINCK, Édouard	130-131, 223
HINDE, Sidney Langford	131, 150

HOCHSTRASS, Léon	151, 176
[HOY], DHR.	52
HUYNEN, DHR	243
HYMANS, Paul	13
I	
IBEMBO	272
IKERE	123
IMALI	237
IMBADDI	157
IMBARI	201
INSTITUT CARTOGRAPHIQUE MILITAIRE	31, 41, 50, 51
INSTITUT STÉNOGRAPHIQUE DES DEUX MONDES	398
INTOMBO	368
IXELLES (ZIE ELSENE)	
J	
JACOBS, dhr.	11
JACQUES DE DIXMUDE, Jules	83, 85, 131, 201
JANSSEN, Camille	31, 65-66, 69, 127
JANSSENS, EMILE	42
JAWA SAWA	261
JOHNSTONE, Ruth	60
JULIEN, Léon	123, 339
JUNGERS, FRANÇOIS	31
K	
KABAKO	279
KABAMBA	123
KABAMBARE	146, 148, 166, 232, 237, 240-244, 247-249, 258, 261, 267, 273, 278, 279, 285, 288, 293, 298, 303, 305, 312, 315, 319, 323, 324, 332, 336, 337, 341 347, 354, 355, 358
KABINDA	149, 297
KABIZA	148
KAGURU	236, 241, 243, 247
KAISERLICHES DEUTSCHES COMMISSARIAT FÜR OST- AFRIKA	169
KALAMBO N'KAMA	304
KALONGANGAO	244, 279
KAPUNGU	279
KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS	460
KIANGA-YANGA	312
KARAMBO	302
KARIMI	343
KARVARI-WARI	263
KASAKI	307
KASSAI	127
KASONGO	123, 127, 129-133, 141, 146, 147, 158, 160, 162, 166, 168, 201, 223, 265, 238, 241-244,

	261, 274, 281, 283, 286-287, 289, 295, 296, 304, 312
KASONGO LUNDA	127,175
KASSOUKKOU	130
KATAMBWE	162
KATANGA (REGIO)	113, 123, 180, 273
KATELA	147
KATHOLIEKE KERK	100
KAVUNWE	307
KAWARI-WARE	285
KIANGA YANGA	237
KIBANGULA	218
KIBONGHI	130
KIBONGE	386
KIBUNDA	210
KIKINDIA	282
KILONGA NGAO	242
KINDALO	127
KINSALA	127
KIRUNDU	127, 133, 302
KISANGANI (ZIE OOK STANLEYVILLE)	35
KISANTO	120
KITENGE TENGE	263, 285
KITENGI	123
KITENGILENGE	309
KITOTO	304
KITUKA	359
[KLUCKEN], DHR.	52
[KOHER], MAURICE	12
KOLOMONI	123, 162
KÖNINGS, Jules	192
KONINKLIJK MUSEUM VOOR MIDDEN-AFRIKA	465-471
KREITZ, Georges	6
KWANGO (DISTRICT)	108, 113, 117-120, 127, 134, 175-176, 179- 181, 195-196, 205-206, 210-211, 219-220, 151
KWILU	151
L	
LA BELGIQUE COLONIALE	439
LA BELGIQUE MILITAIRE	438
LA BELGIQUE STENOGRAPHIQUE	431
LA DICTÉE STÉNOGRAPHIQUE	428
LADO	9, 232, 318
LA HAYE, Jules	282
LAKEN	27, 31
LAMBERMONT, François	31
LAMBO	288
LANGE, Alphonse	123, 127, 131, 132, 152, 192, 194

LANGHANS, Paul	459
LANGHELD, A.	320
LARDY, ALFRED	244
LASSERE, Eugène	38
LAURENT, dhr.	40, 55, 65
LE CONGO ILLUSTRÉ	407, 433
LECLERCQ, Jules	42
LEDEGANCK, Herman	67
LEGAT, Alexandre	123, 180
LE GRAND, PAUL	424
LEKEU, Joseph	276
LEMAIRE, Alban	236, 244, 246-247, 277, 285,303
LE MARINEL, Paul	113, 123, 127, 128, 131, 144, 153, 199, 200
LEMERY, Emile	127, 129, 133, 154, 161, 223
LE MOUVEMENT GÉOGRAPHIQUE	432, 434
LEOPOLD II	9, 14, 24, 27, 31, 107-108, 224-226
LÉOPOLDVILLE	30, 69, 73, 127, 129, 142, 144, 189, 294, 312, 368
LE PATRIOTE ILLUSTRÉ	435
LEROI, Gustave	217, 251, 325, 339
LE STÉNOGRAPHE	429
LE STÉNOGRAPHE AFRICAÏN	430
LIEBRECHTS, Charles	3, 31-32, 40, 65, 114, 225, 231, 237
LIFINDU	365, 368
L'ILLUSTRATION EUROPÉENNE	442
LIMBOYA	368
LINDEGAARD, Arthur	278, 349
LINGUNDA	365, 368
LIPPENS, Joseph	123, 127, 178, 201
LOEVENSTEIN, dhr.	3
LOFOÏ	180
LOKANDU	231, 236-238, 243, 268, 270, 285, 286, 295, 302, 304, 310, 312, 319
LOKONGI	368
LOMAMI	150, 199, 209, 255
LONDEN	36, 403, 448
LONDEN JOINT STOCK BANK LIMITED	3
LONG, Albert	155, 236-238, 241-244, 259, 279, 302, 316, 347
LONGTAIN, ALBERT	365, 368
LOPORI	373
LOTHAIRE, Hubert	127, 131-133, 147 156, 204, 280
LOVEBO	222
LOWA	263
LUALABA (DISTRICT)	109, 110, 113, 115, 121-129, 135-174, 177-178, 182-194, 197-204, 207-209, 212-218, 222, 224, 331, 353

LUAMA	203, 247, 254-255, 258, 261, 288, 291, 299, 317
LUBILO	239
LUBIRIZI	266, 274
LUFUBU	147, 162
LUGAMBO	285
LUKUNGU	127
LUKUNDU	270
LULINDI	243, 245-247, 277
LUMPUNGU	137, 149
LUPUNGU	123
LURIMBE	162
LUSAMBO	123, 127, 143-145, 147, 161, 162 169, 177, 192, 200, 215, 223, 271, 276.
LUSSUNA	123, 140, 147, 359
LUVITUKU	196
LUYCX, dhr.	281
M	
MABANGA	95
MABILANGA	285
MAKANZA (ZIE BANGALA (STATION))	/
MAKULA	270, 310
MALANGA	134, 147
MALUNGA	285
MALFEYT, Justin	236-237, 244, 247 282, 312, 340
MANCHESTER	11
MANCHESTER GEOGRAPHICAL SOCIETY	11
MANYEMA	244, 312, 319, 420, 430, 434
MARCUSSEN, Marcus	283
MARONGÉ, Sidonie	3
MASANZI	307
MATADI	10, 70, 142, 163, 363
MATO	285
MAYENGUI, Piani	218
MAWAMBI	262
MELAERTS, Alphonse	284
MERLON, Armand	100
MERODE-WESTERLOO, Henri de	10, 31, 127, 131
MEYERS, Joseph	242-244, 246-248, 285, 310, 312, 465
MICHAUX, Oscar	123, 129, 157, 192
MIDDAGH, Félix	131, 133, 146, 158, 286
MIDDLESEX (county)	1
MFUSSO	248
MINISTER(IE) VAN BUITENLANDSE ZAKEN	3, 10, 31, 127, 131
MINISTER(IE) VAN OORLOG	31, 40, 41, 43, 47, 50-52
MIRAMBO	285
MISISI	263, 265, 270, 304, 355

MISUCHO	235, 239, 242, 248, 250, 314, 323, 355, 361
MITTHEILUNGEN DER GEOGRAPHISCHEN GESELLSCHAFT IN HAMBURG	446
MLOZA	309
MOANA NSCHOFFA	242
MOBEKA	280
MOHUN, Richard	287
MOISEL, Max	446
MOKANDYIRA	186
MONA KIALO	128, 197
MONA M'SUA	142
MONGWA	344
MONPONO	365, 368
MONT ADRA	282
MORIAMÉ, JEAN MARIE	3, 127
MOUNIÉ MPANZI	210
MOUROUNDOU	100
MPANIA MUTOMBO	123, 129, 157, 161-162
MPIOKA	127
MTOWA	237, 259, 260, 307, 316, 386
MUANA KUIONGA	134
MUANA MAHANGU	134
MUENE KIBUNDA	210
MUINI MAPIMBA	241
MUINI NUIMBUE	249
MUKUDJI	157
MULAMBA CHINOLA	285
MULANDA CHOMULA	244
MULUNGU	270
MWANA BELIA	313
MWANA BWEBWE	244
MWANA DEBORA	243
MWANA KITENGU	123
MWANA MBANGA	245, 277
MWANA MKWANGA	152, 166, 238, 241, 303
MWANA MULEMBA	123
MWANA NZALA	248, 312
MWANANSOFU	241
MWANA PUNDU	241
MWARABU	241; 244, 247
MYHRE, Olaf	236, 239, 240, 242, 248, 254, 288
N	
NATAL (Britse kolonie)	2, 59
N'DIAYE, G.	35
NGALO	307
NGANDU	123, 140, 143, 145, 147, 157, 161, 162, 182, 194, 198

NGOIO MUIAUSSA	149, 162
NGOMBE (VOLK)	80, 95, 97
NGONGO (PLAATS)	128, 129
NGONGO LUTETE	194
N'GURI AKAMA	211
NICLOT, Jean-Baptiste	289
NIEMBO	255, 261, 263
NIHOUL-MEUGENS, dhr.	3
NIJL	350, 356
NKOSI	263
NOTTE, Ch. J. H.	31, 65, 107
NSENDWE	208, 265, 270
NSOVO	210
NSWENUI	127
NTUMBA MANI	127
NYANGWE	123, 131, 154, 166, 169-172, 208, 223, 232, 237-238, 243-244, 253, 263, 265, 267, 269, 270, 271, 285-286, 292, 308, 310, 312, 355, 414
O	
OEGANDA	318
OGELLA	174
OOST-AZIË	459
OOST-KWANGO (DISTRICT)	108, 117-119, 127, 134
OU-BOUMA	130
P	
PAGE, Albert	290
PAGNA MUTUMBE	144
PALANTE	127
PALL MALL GAZETTE	411
PANIA MUTOMBO (ZIE MPANIA MUTOMBO)	/
PARKET VAN DE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE BRUSSEL	42
PARMINTER, William Georges	5
PASHA, Emin	94, 202, 213, 403, 436
PATERNOSTER, Fernand	239, 247, 291
PERRENOUD, dhr.	292
PETERSEN, Richard	293
PH. CARDON & CIE	3, 7
PIANI KIKUNDA	263, 284, 285
PIANI KIMBULA	123
PIANI KITETE	242, 244, 247, 304, 312
PIANI LUSANGI	241, 247, 261, 277, 299
PIERRE, dhr.	3
PILAET, CHARLES	368
POLITIQUE COLONIALE	444
PONTHIER, Pierre	78, 80, 89, 93, 130, 159, 173, 178

PONTHIERVILLE	295, 352
PONTUS, CHARLES	31, 40, 41
POPOKABAKA	127, 196
PORT ALICE	318
PORTUGAL	105, 134
PRAERT, E.	46
PROCEEDINGS OF THE ZOOLOGICAL SOCIETY OF LONDON	436
PROCURER DES KONINGS	3, 42
PROVINCE ORIENTAL	227-229, 231-238
PUKUMUNGA	304
PUTU, Mueni	216
R	
RAGUET, Alphonse	250
RASHID, Seef Ben	155
REDJAF LADO	257
REVUE DES QUESTIONS SCIENTIFIQUES	437
REGIMENT DES GRENADIERS	43, 49, 52
REWERE, Dhr.	294
RIBA RIBA	127, 130
RIDDER, Louis de	3
RO, Eugène de	21
ROI DES BELGES	79
ROM, Léon	160, 185
ROUSSEAUX, JOS	286
RUE BREDERODE	55
RUE, Victore	295
RUMALIZA	128, 129, 131, 132, 155, 440
RUMALIZA (KAMP)	129, 131, 156, 132, 303
S	
SAINT-GABRIEL	357
SALEZ, dhr.	31
SANDELIN, Karl	240, 243, 245-247, 249, 285, 296, 308
SANDRART, Victor	123,161
SANNAES, THOMAS ?	343
SANKURU	127
SANFORD EXPLORING EXPEDITION	81
SARMENTO, Simao Candido	134
SATURNINO	177, 222
SCHALL & GRUND	403
SCHAARBEEK	17
SCHEERLINCK, Jean-Désiré	123, 131 143, 162, 166, 182, 190, 194, 223
SECRÉTARIAT DE L'ÉTAT	3, 14, 32
SECRÉTARIAT GÉNÉRAL (BOMA)	5, 31
SENAAT	3
SENGA, Piani	3
SHIRLEY, JOHN	400

SHAW, Charles	127, 297
SHOREDITCH (district)	1
SINT-NIKLAAS	11
SITWELL, CLAUDE	343
SJOGREEN, Carl	298
SOCIÉTÉ ANTIESCLAVAGISTE DE BELGIQUE	10, 204
SOCIÉTÉ BELGE DE GÉOGRAPHIE	404
SOCIÉTÉ DE GÉOGRAPHIE D'ANVERS	415
SOCIÉTÉ D'ÉTUDES COLONIALES	18, 410, 414
SOCIÉTÉ GÉNÉRALE DES OFFICIERS RETRAITÉS	45
SOCIÉTÉ LULANGA	363
SOCIÉTÉ ROYALE BELGE DE GÉOGRAPHIE	12, 26
SOHARGIN, Dhr.	204
SOMALIËRS (VOLK)	56
SORTET, dhr.	248, 299, 308
SOWERBUTTS, ELI	11
SPARROW, CPT.	368
SPELIER, Amédée	251, 300, 344
SS DELIVRANCE	365
SS HONDA	88
SS LOPORI	365, 368
SS STANLEY	151, 176
STALLAERTS, DHR.	3
STALHANDSKE, K.G.	240, 301, 341
STANLEY, Henry Morton	94, 386
STANLEY FALLS (STATION)	73, 84, 127, 136, 142, 147, 160, 185, 237, 282, 312, 313, 319, 357
STANLEY FALLS (DISTRICT)	227-228
STANLEY POOL (DISTRICT)	179
STANLEYVILLE	6, 231, 282, 311, 386
STANWELL	23
STEEN DE JEHAY, Frédéric van den	24
STEVELINCK, Désiré	402
STEVENS, Gustave	242, 302
STILLEMANS, Antoon	19
ST. MARCY, Philippe	163
STOCKHOLM	29
SUEDI	263
SUMBA CHANVU	210
SUNDT, Hans Fredrick	245, 246-247, 278, 303
SURUR	344
SUNGULA	237, 239, 242, 244, 255, 261, 274, 291, 301
SVENSSON, Knut	238, 242, 286, 304
SWINBURNE, Antoni	81
T	
TAMORA	275
TANDRUP, Soren	305

TANGANYIKA (DISTRICT)	127, 155, 204, 240, 270, 273, 319, 362
TCHIKE	157
TCHOFA	255, 256
TERVUREN	465
THE ABORIGINES' FRIEND	412
THIEBAULT, dhr.	306
THOMPSON, dhr.	60
THORNTON, FREDRICK	361
THYS, Albert	54
TIELEMANS, dhr.	239, 307
TILIS, Emile	308, 311
TIPPO TIP	386
TOBBACK, Nicolas	130,131, 164
TOMBEUR, F.	309
TORO	343
U	
UDJIJI	320, 322
UBEMBE	416
UBUDJIVE	416
UMWANGI	77, 80, 84, 87, 89
UPOTO	69, 71, 76, 84-86, 88, 96
URUA	416
USUMBWA	321
UVIRA	273, 313, 320, 322
V	
VALCKE, LOUIS	65, 66
VALKENEERS,	368
VAN CALCKEN, RAOUL	368
VANDEN BOGAERDE, Emile	31
VAN DE MOERE, Philibert	310
VANDENDRIESSCHE, dhr.	11
VAN DEN NEST, Arthur	3, 25, 365
VANDENPEEREBOOM, JULES	40
VAN DEN PLAS, Camille	165
VANDER PLEYNE, dhr.	311
VANDERSLYEN, Victor	251, 344
VANDERSTRAETEN, DHR.	11
VAN DER WIELEN, Henri	343
VANGELE, Alphonse	9, 15, (32), 228, 237, 241, 244 312
VAN HECKE, Jean	3
VAN KERCKHOVEN, Willem-Frans	66-67, 70, 74, 76, 77, 83, 130
VAN LINT, JEAN	130-131
VAN OVERBERGH, Cyrille	416
VAN RONSLÉ, Camille	212
VAUCLEROY, Victor de	52
[VAUTIN], DHR.	38, 40
VEDY, Louis	344

VÉLODROME DU SUD	458
VERBOIS, Louis	11
VERHAEGEN, [JOSEPH]	42
VERHELLEN, Nicolas	313, 344
VERSCHELDEN, JEAN	127
VILLE D'ANVERS (BOOT)	127
VITALIS-NIELSEN, A.E.	314
VOLONT, JULES	210
VUYLSTEKE, Arthur	315
W	
WABEMBE	239
WAHIS, Théophile	5, 9, 10, 31, 109-113, 115, 116, 123,127, 129, 131, 227, 242, 339, 365
WAILLET	37
WANGERMEE, Émile	31, 224-225, 231
WAUTERS, Alphonse	42
WAUTERS, A. J.	433
WERY, Eugène	237, 248 316
WIESBADEN	409
WILSON, Henry Hugh	23
WITTE PATER	100
WOLFF, dhr.	
WOUTERS DE OPLINTER, Charles de	123, 129, 131-133, 142, 152 166.
Y	
YAMBENGA (ZIE YAMBINGA)	/
YAMBINGA	83, 85,94
Z	
ZAMBEZI	444
ZANZIBAR	57-59, 63
ZOULOULAND	106
ZUID-AFRIKA	59, 106, 375
zie ook NATAL, ZOULOULAND	